

تدوین آیین نامه جدید کتاب سال

۳

کارشناسان از وضعیت فروش الکترونیک کتاب می گویند

خرید مجازی، مطالعه واقعی

۹

کتابخانه

شنبه ۴ اسفند ۱۳۸۶
۱۵ صفر ۱۳۸۶، ۲۳ فوریه ۲۰۰۸
شماره ۱۲۱، پیاپی ۷۷۲
صفحه ۲۰۰، تومان

ISSN:1029-3345

صاحب امتیاز: خانه کتاب
سردبیر: پدram پاک آیین
نشانی: خیابان انقلاب اسلامی
خیابان برادران مظفر جنوبی، کوچه
خواججه نصیر، پلاک ۱۰، طبقه چهارم
تلفن: ۴-۶۶۹۶۱۵۱-۶۶۹۶۱۵۱
سازمان آگهی ها: ۲۲۲۵۵۲۴۶
چاپ: ایرانچاپ

www.ketabehafteh.ir

سینمای ملی بر پیشخوان کتاب

کتاب سینمای ملی با عنوان "طرحی برای اکنون توسط معاونت امور سینمایی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بزودی منتشر و عرضه می شود. سینمای ملی به عنوان برنامه کلان مدیریت فرهنگی کشور در دولت نهم در طول دو سال گذشته در رئوس برنامه های مدیریت سینمایی کشور قرار گرفته است.

در این کتاب بررسی نقش بخش های ذی نفع و بازیگران عرصه سینمای ملی در قالب مباحث موضوعی به تفکیک به رشته تحریر در آمده است. کتاب "طرحی برای اکنون" همچنین در مباحث موضوعی به شرح وظایف و تکالیف دستگاه های مختلف کشور در مواجهه با مقوله سینمای ملی پرداخته است.

ع

محمود گلابدره‌یی از تازه ترین آثار خود می گوید

نویسندگی در خیابان، زندگی در کوه

عروسی های گلابدره، دختر یکی از بزرگان قوم به نام حمیرا مرتضوی، به او اظهار علاقه می کند. علی سیاه به عنوان هنرمند ساده دل گول این دختر هجده ساله را می خورد و با او ازدواج می کند. در ادامه این دختر علی سیاه را نابود و او را خاکستر نشین می کند. خانه سنتی او را خراب می کند و آنجا را تبدیل به آپارتمانی چندطبقه می کند. سرانجام علی سیاه و تارش در هم شکسته و نابود می شوند.

گلابدره‌یی که ۱۰ سال از زندگی خود را در آمریکا گذرانده درباره بازتاب تجربه های آن روزها در آثارش می گوید: من در سال ۷۹ بعد از همه سیاه بازی ها و فریب هایی که خوردم ناشری پیدا شد که مرا به دفتر کارش در خیابان طالقانی برد و به من پیشنهاد پانزده درصد حق التالیف داد. چون در آن زمان طی چند مصاحبه گفته بودم که رمانی در دست نوشتن دارم به نام «ده سال در آمریکا» که حدود ۲۴ جلد خواهد شد.

الان دو جلد آن آماده است و دنبال ناشر می گردم. با چاپ این مصاحبه ها ناشران زیادی علاقه مند به چاپ این کتاب شدند. از جمله همین ناشر که تحت نام نشر فرهنگ گستر فعالیت می کرد. این ناشر قبل از چاپ کتاب بخشی از حق التالیف آن را به من پرداخت. من با گرفتن پول جلد اول این کتاب را تحویل دادم و قرار شد مجلدات بعدی را طی مدت زمان مشخصی تحویل بدهم. این رمان از آن لحظه عزیمت من به آمریکا شروع می شود. بعد سن هوزه و آمریکا و... من در جلد اول خاطرات هشت ماهه اول از این ۱۰ سال را نوشتم و بعد از چندی ناگهان یک روز دیدم کتاب «ده سال در آمریکا» که در همه مصاحبه ها این اسم را گفته بودم و در قرارداد نشر هم این اسم ثبت شده بود، در کنار خیابان ها به نام «ده سال هوم لسی آمریکا» عرضه می شود.

«سگ کوره پزخانه» نخستین رمان محمود گلابدره‌یی در سال ۴۱ چاپ و منتشر شده است و جدیدترین کتاب او به نام «زن نویسنده و هاویه هو» چندی پیش به بازار آمد. گلابدره‌یی که در سال ۱۳۰۸ به دنیا آمده، بیش از ده سال در آمریکا خیابان خوابی و ایالت های متعددی را با پای پیاده طی کرده است تا به عشق اول خود، نویسنده‌گی برسد. این که او تا چه اندازه در این راه موفق شد یا نشد موضوع این گفت و گو نیست. داوری رابه عهده خوانندگان می گذاریم. محمود گلابدره‌یی پس از حدود پنج دهه نویسنده‌گی به لحاظ کمیت آثار، کارنامه قابل قبولی دارد. عناوین برخی دیگر از هفده عنوان کتاب او که هر کدام از یکی - دو چاپ تا ۹ بار چاپ شده از این قرار است؛ لحظه های انقلاب، اسماعیل - اسماعیل، پرستو، ده سال آمریکا، چلیچله ها، منیر، سفر به حجله گاه عشق و....

گلابدره‌یی در پاسخ به این سؤال که به کدام یک از نوشته هایش بیشتر علاقه دارد می گوید: من رمانی دارم به نام «صحرای سرد» که در سال ۶۲ نوشته شده و هر کس این رمان را خوانده، تحت تاثیر قرار گرفته است. چند نفر از افراد سرشناس و مشهور که هنرمند هم بودند، وقتی این رمان را خواندند، گفتند: داستان زندگی خود ماست. این رمان در سال ۶۳ توسط انتشارات ایران یاد» چاپ شد. این رمان این گونه شروع می شود: علی سیاه دوباره استخوان بود. گوشت به تن نداشت علی سیاه، علی سیاه سراسر عصب و رگ بود. علی سیاه وقتی تار را در زانویش جای می داد....

داستان این رمان زندگی یک هنرمند مشهور و نوازنده تار در تهران است که از همسرش جدا شده، چهار فرزند پسر دارد و کارش این است که در عروسی های شمیران تار می زند. صدایش هم خوب است. اما ناگهان در سن چهل سالگی در یکی از

تقدیر از سه رمان و یک داستان کوتاه

نقطه های طلایی در روایت حماسه

نخستین جشن بزرگ داستان انقلاب که روز دوشنبه هفته گذشته در تالار مهر حوزه هنری برگزار شد هیچ اثری را شایسته کسب رتبه برگزیده (اول) و برتر (دوم) ندانست و تنها به معرفی چهار اثر تقدیری بسنده کرد. البته طبق آنچه پیش از این مسئولان این جایزه و کارشناسان خبر داده بودند، چنین نتیجه ای قابل پیش بینی بود و هرگز انتظار معرفی آثاری خوب و قابل قبول از نخستین دوره این جایزه نمی رفت. هیئت داوران نیز در بیانیه پایانی جشنواره به این امر اشاره کرده اند و دلایل آن را چنین برشمرده اند: «با توجه به فرصت اندکی که به علاقه مندان برای شرکت در جشنواره داده شده بود پیش بینی می شد که آثار قابل قبولی - مخصوصاً در زمینه رمان - به دبیرخانه جشنواره نرسد و در داستان کوتاه نیز با در نظر گرفتن این نکته که پیش تر، انگیزه و زمینه ای برای نوشتن داستان درباره انقلاب وجود نداشت و ذهنیتی در میان نبود، داستان چندان نیرومندی نوشته نشود»

از سوی دیگر تقریباً همه کسانی که در مراسم پایانی جایزه، حتی چند لحظه سخن گفتند، به این نکته اشاره کردند که جایزه داستان انقلاب بسیار دیر شروع شد و می بایست نه در سه دهه پس از انقلاب بلکه در صدر آن آغاز می شد، اما در هر حال همین که کلید این جشنواره زده شده کاری بزرگ و امیدوارکننده است.

ع

۱۰

همچنان که حالا به بهترین مؤلفان و بهترین نویسندگان و بهترین مترجم‌ها جایزه می‌دهند، باید بهترین کتابدارها و بهترین کتابخانه‌دارها را تشویق کنند. بیشترین کتابخانه در کدام شهر است، در کدام محله است، مربوط به کدام قشر از قشرهای مردم است، اینها مورد تشویق قرار بگیرند. یعنی هر آنچه که مربوط به کتاب و کتابخانه و کتابخوانی و کتاب‌سازی - یعنی تولید کتاب - است، مورد توجه و تشویق و تقدیر قرار بگیرد. من فکر می‌کنم اگر ما بتوانیم فرهنگ کتابخوانی را در کشور رایج بکنیم و در کنار آن البته تولید کتاب خوب را هم گسترش بدهیم، بخش عمده‌ای از وظایف فرهنگی دولت جمهوری اسلامی بدین وسیله انجام خواهد گرفت.

بیانات مقام معظم رهبری پس از بازدید از ششمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران ۷۲/۲/۲۱

بیانات رهبر معظم انقلاب درباره قیام ۱۹ دی منتشر شد

مجموعه بیانات مقام معظم رهبری در دیدار مردم قم به مناسبت قیام ۱۹ دی ۱۳۵۶ با عنوان "بر ساحل بیعت" منتشر شد. در این کتاب بیانات رهبر معظم انقلاب از سال ۶۸ تا ۸۵ به مناسبت قیام ۱۹ دی ماه به چاپ رسیده است.

کتاب بر ساحل بیعت در بردارنده پیام‌بنیانگذار جمهوری اسلامی به مناسبت قیام ۱۹ دی ۱۳۵۶ و مجموعه سخنرانی‌های رهبر معظم انقلاب در دیدارهای سالانه جمع‌کنندگی از مردم قم با ایشان همزمان با سالروز این قیام است.

۱۹ دی ماه سال ۵۶ به دنبال چاپ مقاله‌ای توهمین آمیز نسبت به امام خمینی (ره)، در روزنامه اطلاعات، مردم قم دست به تظاهرات زده و با نیروهای رژیم شاه درگیر شدند. در جریان این قیام که با رهبری مراجع همراه بود شش تن از تظاهرکنندگان به شهادت رسیدند.

در مقدمه کتاب "بر ساحل بیعت" با اشاره به واقعه ۱۹ دی آمده است: "به دنبال انتشار مطالب اهانت آمیز در روزنامه اطلاعات از طرف نیروهای رژیم، اولین واکنش‌ها در شهر قم آغاز شد، مدرسان حوزه علمیه قم، دروس خود را روز ۱۸ دی تعطیل کردند و طلاب با تشکیل اجتماع بزرگی به سوی بیوت مراجع تقلید تظاهرات کردند و تعدادی از علما در سخنرانی‌های خود به حمایت از امام و محکومیت اهانت به ساحت ایشان پرداختند. بازاریان قم با مشاهده حرکت حوزه علمیه، تصمیم به تعطیلی مغازه‌های خود در ۱۹ دی گرفتند. در این روز، ساواک و شهرستانی به کمک نیروهای کمکی از تهران، وارد عمل شده و در حوالی مدارس علمیه متمرکز شدند. قشرهای مختلف مردم با راهپیمایی به سوی بیوت بزرگان حوزه، رفته رفته خروشان‌تر می‌شدند. نیروهای رژیم با مشاهده حرکت عظیم مردم تصمیم به حمله گرفتند و مردم آزادی خواه را به خاک و خون کشیدند.

کتاب بر ساحل بیعت با حمایت اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی و مشارکت اداره کل اوقاف و امور خیریه و شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی استان قم به چاپ رسیده است. این کتاب در شمارگان ۵۰۰۰ نسخه و با ۱۹۸ صفحه در قطع پالتویی از سوی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان قم عرضه شده است.

همکاری با کشورهای مسلمان در تألیف کتاب درسی

وزارت آموزش و پرورش ایران آمادگی دارد تا در زمینه تألیف کتب درسی با کشورهای مسلمان به تبادل تجربه بپردازد.

علی احمدی، وزیر آموزش و پرورش هفته گذشته در همایش "نقش آموزش، علوم، فنون و ارتباطات در تحکیم انسجام اسلامی" با بیان این مطلب گفت: تربیت معلم، طراحی نظام آموزشی، توسعه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای، اداره مدارس و فعالیت‌های پرورشی از مواردی است که ایران آمادگی همکاری و تبادل تجربیات خود با سایر کشورهای اسلامی را دارد.

علی احمدی با اشاره به پیشرفت‌های علمی و فناوری گسترده در کشورهای اسلامی اظهار داشت: "آندیشمندان، دانشمندان و دانشگاهیان کشورهای مختلف اسلامی علاقه مند هستند این پژوهش و ارتباطات گسترش یابد."

وی افزود: "اگر ما می‌خواهیم در افق ایران ۱۴۰۴ به دنبال کسب جایگاه اول علمی و فناوری در آسیا باشیم باید بدانیم که بدون همکاری و تعامل دانشمندان و فناوران جهان اسلام به نتیجه نخواهیم رسید."

وزیر آموزش و پرورش افزود: "ما می‌توانیم در حوزه فناوری‌های نوین به تبادل نظر با کشورهای اسلامی بپردازیم خصوصاً آن دسته از فناوری‌هایی

که هنوز به مرحله اعلام رسمی نرسیده است." علی احمدی بر عدم کپی برداری از نظام‌های آموزشی غرب در کتاب‌های درسی کشور تاکید و خاطرنشان کرد: "آموزش و پرورش ما نباید منفعل باشد و باید با توجه به مبانی ارزشی و اعتقادی کتاب‌های درسی را تنظیم کند."

علی احمدی تصریح کرد: کتاب‌های درسی باید برای دختران و پسران در مقاطع مختلف تحصیلی به صورت مجزا تولید شوند. این تغییر با توجه به تفاوت‌های فراوان بین دختران و پسران در مقاطع مختلف سنی و تحصیلی و توانایی‌های آنها در دوره‌های رشد، باید اعمال شود.

اطلاعات ناشران موسیقی در سازمان جهانی ششم

اطلاعات ناشران ایرانی عضو شماره استاندارد بین‌المللی موسیقی (ششم) از سوی واحد شابک خانه کتاب به سازمان جهانی ششم ارسال شد.

آذر مشتاق، سرپرست واحد شابک خانه کتاب با اعلام این مطلب گفت: "هر ساله اطلاعات ناشرانی که کتاب‌های موسیقی منتشر می‌کنند و عضو این نظام هستند برای پیوستن به بانک اطلاعات ناشران دنیا به سازمان جهانی ششم (ISMN) ارسال می‌شود."

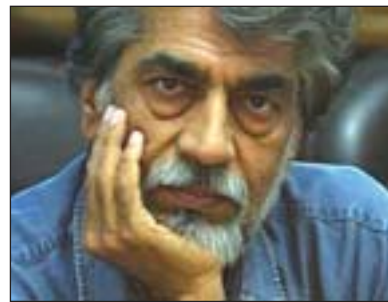
وی افزود: ایران از سال ۲۰۰۵ به این نظام پیوسته است ISMN. برای پردازش و مدیریت موسیقی‌های چاپی و داده‌های کتاب‌شناختی حوزه موسیقی طراحی شده است و از طریق این شماره - که مورد استفاده کتابخانه‌ها برای اطلاع‌رسانی است - می‌توان ناشر، کشور یا منطقه‌ای که اثر در آنجا تولید شده است را شناسایی کرد. به گزارش اینبا مشتاق تصریح کرد: شماره استاندارد بین‌المللی موسیقی ویژگی منحصر به فردی برای فرایندهای تولید و ویرایش، مدیریت مرجوعی‌ها، کنترل موجودی، سفارش از راه دور (تلفنی)، حسابداری، سفارش، صحافی، بازیابی اطلاعات، راهنمای موسیقی‌های موجود در بازار، توزیع، امانت کتابخانه‌ای، تولید کتاب‌شناسی ملی موسیقی و سیستم الکترونیکی فروش است.

انتشارات سروش منتشر کرد

«رسم شقایق»، یادنامه قیصر

اصغر شعر دوست، حسن حبیبی، کرم رضا پیریایی، مهدی فیروزان، رضا سید حسینی، احمد سمیعی، بدرالزمان قریب، عبدالله گیویان، مرتضی کاخی، جواد محقق، مظاهر مصفا، بهاء‌الدین خرمشاهی، تقی پور نامداریان و فاطمه راکعی و شاعرانی چون محمد علی بهمنی، ساعد باقری، محمود شاهرخی، حمید سبزواری، علی موسوی گرمارودی، علی معلم و حسین اسرافیلی در کنار هنرمندانی مانند سید حسام‌الدین سراج، علیرضا افتخاری، ابوالفضل زرویی نصرآباد و شاگردان و همکاران قیصر درباره او گفته و نوشته‌اند.

"رسم شقایق" در ۳۵۲ صفحه به انضمام هشت صفحه تصویر در قطع رقعی به قیمت ۳۵ هزار ریال عرضه شده است.

"رسم شقایق" سوگنامه‌ای شامل حرف‌های هنرمندان، ادیبان، دوستان و شاگردان زنده یاد قیصر امین‌پور توسط نشر سروش منتشر شد.

در این کتاب افرادی چون رضا پورحسین، علی

سال آینده منتشر می‌شود

ترجمه دکتر حداد عادل از قرآن کریم

رئیس مجلس شورای اسلامی گفت: کار ترجمه قرآن مجید هم‌اکنون در مرحله بازنگری و بازنگاری قرار دارد و سال آینده روانه بازار نشر خواهد شد. دکتر غلامعلی حدادعادل رئیس مجلس شورای اسلامی در حاشیه افتتاحیه ششمین دوره مسابقات قرآنی خانه ملت گفت: "حدود یک ماه و نیم است که کار ترجمه قرآن را به پایان رسانده و هم‌اینک در حال بازنگری و بازنگاری در جزء ۲۶ آن هستیم." وی افزود: کار ترجمه قرآن مجید را سال ۱۳۸۲ آغاز کردم. دوست داشتم قبل از پایان فعالیت مجلس هفتم آن را به پایان برسانم و به زیور طبع آراسته و در اختیار عاشقان کلام حق قرار دهم اما به دلیل مشغله کاری این امر تحقق نیافت.

به گزارش مهر رئیس مجلس با تاکید بر اینکه این ترجمه صرفاً به ترجمه قرآن مجید منحصر و بدون تفسیر است ابراز امیدواری کرد که تعطیلات نوروزی فرصتی مناسب برای به پایان رساندن کار ترجمه قرآن مجید باشد.

۶۰ میلیون جلد کتاب در کانون‌های مساجد

وی افزود: "با تجهیز کتابخانه‌های مساجد به کتاب‌های کمک آموزشی، زمینه جذب بیشتر دانش‌آموزان و دانشجویان به مساجد، استفاده بهینه علمی از این کتاب‌ها و کمک به خانواده‌های نیازمند فراهم می‌شود." وی نقش کانون‌های مساجد را در توسعه فعالیت‌های فرهنگی موثر دانست و تصریح کرد: "فعالیت‌های نوین این نهاد می‌تواند گره‌گشای بسیاری از مسائل فرهنگی در رویارویی با مرحله تهاجم فرهنگی باشد."

مدیر کل نظارت و بازرسی ستاد عالی مساجد کشور از تخصیص شصت میلیون جلد کتاب کمک آموزشی در بین کانون‌های مساجد سراسر کشور خبر داد.

حجت‌الاسلام سید علی حسینی خراسانی با بیان این مطلب گفت: "این کتاب‌ها با صرف اعتباری بالغ بر بیست میلیارد ریال و پیشنهاد مراجع عظام و دستور موکد رئیس‌جمهور در سراسر کشور توزیع می‌شود."

تدوین آیین نامه جدید کتاب سال

نحوه گزینش داوران به چه صورت بوده و آیا قرار است اسامی داوران اعلام شود؟

اصولا داوران از استادان، صاحب نظران و اهالی فرهیخته قلم در رشته های مختلف در سراسر کشور انتخاب می شوند. البته با این شرط که خود، کتابی در فهرست کاندیداهای آن سال نداشته باشند. اگر این شرط پذیرفته نشود، داور دیگری جایگزین می شود. سال گذشته اسامی داوران اعلام شد، ولی اصولا وقتی از سوی دبیرخانه کتاب سال جمهوری اسلامی ایران از استادان دعوت به کار می شود، درباره اعلام نام آن ها بعد از برگزاری مراسم و اعلام نتایج نیز پرسیده می شود و اعلام اسامی داوران منوط به موافقت آنان است. شخصا با اعلام اسامی داوران موافقم. باید به سمتی رفت که هنگام آغاز همکاری، داوران بپذیرند که نامشان اعلام شود. اگر این روند به اجرا درآید، فوایدش بیشتر از مضراتش است. به هر حال امسال نیز اسامی داورانی که موافقت خود را اعلام کرده اند، منتشر می شود.

امیدوارم داوران و صاحب نظران اگر نظر، انتقاد یا پیشنهادی درباره آیین نامه، نحوه داوری، فرم های داوری و معیارهای امتیازدهی دارند، با ما در میان بگذارند، زیرا بعد از ربع قرن برگزاری کتاب سال باید در همه موارد یاد شده و کل آیین نامه، بازنگری صورت گیرد. تحولات فرهنگی و برخی کتاب های میان رشته ای یا بعضی از گروه هایی که کمتر به آن ها توجه می شده و نیز نوع تقسیم بندی، اقتضاء می کند که آیین نامه با واقعیات صنعت نشر کشور بازنگری شود.

اعلام و تشریح معیارهای داوری، زمینه و نحوه تولید اثر را برای پدیدآورندگان سهل تر می کند؟
معتمد آیین نامه فعلی باید بازبینی شود. به همین دلیل بنا داریم طی سه، چهار ماه آینده این بازبینی با استفاده از رای صاحب نظران عرصه نشر - چه ناشر و چه پدید آورنده - طی بیست و پنج سال گذشته انجام

مدیرعامل موسسه خانه کتاب، بازنگری در آیین نامه کتاب سال و آکاوی نحوه داوری ها و معیارهای امتیازدهی به آثار را یکی از مهم ترین کارهایی می داند که باید پس از بیست و پنج دوره کتاب سال، تحقق پیدا کند. علی شجاعی صائین، مدیرعامل موسسه خانه کتاب تاکید دارد وقت آن رسیده که آیین نامه کتاب سال با واقعیات های صنعت نشر و تحولات علمی و فرهنگی جامعه امروز، همخوانی های بیشتری داشته باشد.

وی در گفت و گو با ستاد خبری بیست و پنجمین دوره کتاب سال جمهوری اسلامی ایران از اهالی قلم خواسته است تا دیدگاه های خود را درباره ضرورت ها، پایدها و بنیادهای آیین نامه کتاب سال مطرح کنند تا هر سال، شاهد انتخاب کتاب ها و آثار گرانبهاتر از سال قبل باشیم.

بیست و پنجمین دوره کتاب سال جمهوری اسلامی ایران چه ویژگی هایی نسبت به دوره های گذشته داشت؟

ویژگی این دوره، حجم کم سخنرانی ها بود. مراسم روانتر برگزار شد. ضمن این که دو تن از برگزیدگان داخلی و جایزه جهانی کتاب سال سخنرانی کردند. بعد از مراسم در گفت و گو با چند نفر از حضار و استادان در گروه های مختلف از این که مراسم این دوره کتاب سال، نمره قبولی گرفته است، اطمینان پیدا کردم.

برخی طیف های مختلف فرهنگی، اجتماعی، هنری و علمی از برگزاری، نحوه داوری و انتخاب کتاب سال اظهار بی اطلاعی می کردند. در این باره چه پاسخی دارید؟

وجود برخی کاستی ها در اطلاع رسانی رامی توان پذیرفت، ولی قدری عجیب است که بعد از برگزاری بیست و پنج دوره کتاب سال هنوز تعدادی از اهالی قلم و پدیدآورندگان از این مراسم بی اطلاع باشند. شاید این دوستان گلیه ای نسبت به برگزاری این مراسم طی این سال ها دارند که هیچگاه مطرح کرده اند. امیدوارم بعد از این و برای برگزاری بی نقص این رخداد مهم فرهنگی، این دوستان فرهیخته نظر اتشان را به ما اعلام کنند.

از نظر شما داوری این دوره رضایت همگان را جلب کرده است؟

در هر داوری همیشه یک نفر یعنی نفر برگزیده راضی است و تعدادی ناراضی، آن تعداد احساس می کنند که به کتابشان و شایستگی ها و ویژگی های آن بی توجهی شده است. آنچه در این سال ها وظیفه برگزارکنندگان کتاب سال بوده است، تهیه آیین نامه داوری و به کارگیری استادان شایسته است و فکر می کنم نه تنها در این دوره که در تمام دوران، برگزارکنندگان این جایزه تمام تلاششان را در حد توان به کار گرفته اند تا بهترین و شایسته ترین ها را برگزینند.

۵ کتاب جدید با موضوع امام (ره) و انقلاب

پنج کتاب جدید نوجوانان با موضوع حضرت امام خمینی (ره) و انقلاب اسلامی منتشر می شود. واحد کودک و نوجوان مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره) کتاب های داستانی "کنار جاده خاکی اثر محمدعلی گودینی و "طاق نصرت" اثر حمیدرضا داداشی و شعرهای نوجوانان "مسافر بنفشه ها" سروده حمید هنرجو و "حرف تازه" سروده ایرج قتیبری را در مراحل پایانی تصویرسازی دارد.

همچنین مجموعه شعر "پلکانی از نور" سروده سیداحمد میرزاده مراحل مقدماتی را برای انتشار طی می کند.

بر اساس این خبر، واحد کودک و نوجوان مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره) با هدف فرهنگ سازی مؤثر در این حوزه و در راستای تشویق و ترغیب نویسندگان و شاعران کودک و نوجوان، آمادگی خود را برای انتشار آثار ادبی با موضوع امام (ره) و انقلاب اسلامی اعلام کرده است.

اثری تازه از آیت الله جوادی آملی

"منزلت عقل در هندسه معرفت دینی اثر آیت الله جوادی آملی از سوی مرکز نشر اسراء منتشر شد. آیت الله جوادی آملی در این کتاب به مسئله علم و دین از زاویه دیگری پرداخته، مسئله ای که سال هاست اذهان بسیاری را به خود مشغول کرده است.

این کتاب ضمن تبیین جایگاه و منزلت عقل در هندسه معرفت دینی به حل این تعارض خیالی و رفع توهم جدایی و تقابل علم و دین می پردازد. به اعتقاد آیت الله جوادی آملی، عقل و نقل هر دو پرده دار حریم معرفت دینی اند و هیچ از دیگری پرده دری نمی کند.

این کتاب در دو بخش منزلت عقل و آثار و نتایج هماهنگی و همتابی عقل و نقل تنظیم و تدوین شده است و نویسنده در این اثر به مباحث مهمی چون: دین، عقل، وحی، نقل، نسبت عقل، نقل در قرآن و یا تعارض عقل و نقل و همچنین مسئله اسلامی کردن علوم و دانشگاه ها پرداخته است.

به گزارش این کتاب "منزلت عقل در هندسه معرفت دینی" در ۲۵۶ صفحه، منتشر شده است.

شود و آیین نامه را منتشر کنیم تا همگان از معیارهای داوری و به نوعی از پاسخ سوالات خود مطلع شوند. این بازبینی قطعاً علمی خواهد بود، زیرا اساس کار جایزه کتاب سال، برگزیدن کتاب های علمی در حوزه ها و رشته های مختلف است. به ابعاد مختلف کتاب از لحاظ ظاهر و محتوا توجه می شود. از سوی دیگر در نظر داریم تا کمیته ای در موسسه خانه کتاب برای این بازبینی ها تشکیل دهیم. به هر حال حاصل کار، تدوین آیین نامه ای مبتنی بر خرد جمعی است.

چگونه می شود نگاه منتقدان این جایزه را با اهداف آن نزدیک کرد. آیا این کار ضرورت دارد؟

افرادی که جایزه کتاب سال را قبول نداشته باشند، زیاد نیستند. به طور قطع امسال چنین مواردی را نداشتیم. به هر صورت همه افراد چه مخالف و چه موافق باید بدون تخطئه رویکردهای فرهنگی یک اقدام، مسایلشان را مطرح کنند. از طریق گفت و گو و تعامل می توان موارد را بررسی و رفع کرد. اکثریت اهالی قلم و پدیدآورندگان، جایزه کتاب سال را یک رخداد مهم داخلی در حوزه فرهنگ و کتاب می دانند. نه این که من بگویم، اما اخبار منتشر شده در مطبوعات گواه این مدعاست. من ضمن احترام به اهالی قلم، حضور فرهیختگان را در تالار وحدت، نشانگر اهمیت و به رسمیت شناختن این مراسم نزد آنان می دانم. از طرفی حضور سفیر خارجی به ما ثابت می کند که جایزه جهانی کتاب سال نیز در میان کشورهای خارجی که محققان ایران پژوه و اسلام پژوه دارند، از اهمیت بسزایی برخوردار است.

البته نباید این موضوع را نادیده گرفت که انسان ها بر سر یک مساله صد درصد به توافق نمی رسند. پیشنهاد می کنم مانند جشنواره فیلم فجر که فیلم منتخب مردم نیز هر سال معرفی می شود، در مراسم کتاب سال هم با استفاده از نظر خبرنگاران تخصصی حوزه کتاب و فرهنگ نیز کتاب منتخب داشته باشیم که البته درباره سبک و سیاق و جزئیات این امر باید مطالعات کارشناسی انجام شود. همچنین برقراری ارتباط با انجمن نویسندگان و کانون های فعال در عرصه علم و فرهنگ از سوی دبیرخانه کتاب سال مواردی است که باید در برنامه های آتی این جایزه در نظر گرفته شود.

آیا ملاک های داوری کتاب سال با کتاب فصل متفاوت است؟

معیارهای کلی داوری کتاب فصل، همان معیارهای کتاب سال است، البته در مواردی تفاوت دارد. به عنوان مثال سقف امتیاز یک اثر برای برگزیده شدن ۷۰ امتیاز از ۱۰۰ است، در حالی که در کتاب سال یک اثر باید ۹۰ امتیاز کسب کند. نکته مهم این است که نتایج کتاب فصل در کتاب سال مورد ارزیابی قرار می گیرد، اما به این صورت نیست که فقط برگزیدگان چهار فصل داوری شوند. بلکه همه آثار توسط داوران جدید بررسی می شود. طبیعی است که برگزیدگان کتاب فصل برای راه یابی به مراحل بالاتر، شانس بیشتری دارند.

خانه کتاب منتشر کرد

گر افیک در گذر زمان

خیابان انقلاب بین فلسطین و صبا جنوبی شماره ۱۱۷۸

جیزی به نمایشگاه کتاب نمانده است

وب سایت تخصصی ناشران و مراکز بخش کتاب

هر آنچه برای معرفی، تبلیغ و فروش کتابهایتان در سطح جهانی نیاز دارید

برای دریافت اطلاعات بیشتر با شماره های ۰۹۱۲۳۱۴۴۹۳۶ - ۶۶۹۷۵۳۶۱ تماس بگیرید

تلفن: ۶۶۹۵۲۲۰۰ - ۶۶۲۱۰۰۳۶ - ۶۶۹۵۲۱۹۹

نشر مهاجر منتشر کرد:

باز نویسی متن کامل شاهنامه

تلفن: ۶۶۹۵۲۲۰۰ - ۶۶۲۱۰۰۳۶ - ۶۶۹۵۲۱۹۹

تصویب برنامه بهبود و توسعه نهاد کتابخانه های عمومی

برنامه ۲/۵ ساله نهاد کتابخانه های عمومی کشور که چند ماه پیش توسط دبیر کل نهاد به هیئت امناء ارائه شد، به تأیید و تصویب وزیر ارشاد و رئیس هیئت امنای نهاد کتابخانه ها رسید.

علی اکبر حاج مومنی مدیر روابط عمومی و امور بین الملل نهاد کتابخانه های عمومی کشور از تصویب و تأیید برنامه میان مدت بهبود و توسعه نهاد کتابخانه های عمومی توسط وزیر ارشاد خبر داد و گفت: وزیر ارشاد این برنامه را مورد تأیید قرار داد و حکم تأییدیه را به نهاد کتابخانه های عمومی ابلاغ کرد. این برنامه که از تاریخ ۸۶/۷/۱۸ لازم الاجرا بوده و اجرای آن باید تا پایان برنامه توسعه چهارم کشور یعنی ۸۸/۱۲/۲۹ ادامه یابد، مشتمل است بر ۱۱ فصل با عناوین: توسعه فیزیکی کتابخانه های عمومی، بهبود و توسعه تجهیزات کتابخانه های عمومی، افزایش کتاب و بهبود انتخاب آن، توسعه و ارتقای نیروی انسانی و بهره وری، ارائه خدمات اینترنتی، ایجاد شبکه کتابخانه های عمومی و توسعه نرم افزاری، ایجاد کتابخانه عمومی دیجیتال کشور، توسعه فرهنگ کتابخوانی، تقویت جایگاه ساختاری نهاد، افزایش اعضای کتابخانه های عمومی و ارتقای سطح مشارکتهای مردمی.

معرفی نامزدهای بخش زندگی نامه جایزه شهید غنی پور

نامزدهای هفتمین جایزه شهید حبیب غنی پور در بخش زندگی نامه داستانی معرفی شدند.

آثاری از داوود امیریان، محمود جوانبخت، خسرو باباخانی، حسین فتاحی، شهرام شفیعی و داوود بختیاری به عنوان نامزد دریافت جایزه بهترین زندگی نامه نویسی در هفتمین جایزه ادبی شهید حبیب غنی پور معرفی شدند.

در هفتمین دوره از جایزه ادبی شهید حبیب غنی پور داوود بخش زندگی نامه داستانی از میان آثار اسالی به دبیرخانه، کتاب های آخرین گلوله صیاد نوشته داوود امیریان، شهراب در آب نوشته محمود جوانبخت، نخلستان سرو نوشته خسرو باباخانی، بابا محمد نوشته حسین فتاحی، شب جایی که من بودم نوشته شهرام شفیعی و خانه ابدی نوشته داوود بختیاری را به عنوان نامزد دریافت جایزه بهترین زندگی نامه نویسی معرفی کردند. احمد دهقان، زهره یزدان پناه قره تپه و ابراهیم حسن بیگی داوری آثار داستانی و رمان رسیده به هفتمین دوره از این جایزه را در دو بخش بزرگ سال با موضوع آزاد و دفاع مقدس برعهده دارند و شهرام شفیعی، حمیدرضا شاه آبادی و خسرو باباخانی نیز در بخش نوجوان آثار اسالی را داوری کرده اند.

در کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی صورت گرفت

رونمایی از جلد ۲۶ فهرست کتابهای خطی

طی مراسمی با حضور فهرست نگاران، نسخه شناسان و پژوهشگران از جلد ۲۶ فهرست نسخ خطی کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی رونمایی شد.

در این مراسم ابتدا رئیس کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی به معرفی فعالیت های پژوهشی سازمان در سال های اخیر اشاره کرد و گفت: «در سال های گذشته تلاش فراوانی شده است تا فهرست نسخ خطی به طور جامع در اختیار علاقه مندان و نسخه شناسان قرار گیرد و هم اکنون علاوه بر این ۲۶ جلد، دو جلد از ۷ جلد فهرست کتب خطی اهدایی مقام معظم رهبری نیز آماده چاپ هستند.» محمود سالاری خاطر نشان کرد: «از آنجا که کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی دارای گنجینه کم نظیر خطی است، سعی شده شیوه نامه ای علمی برای تالیف فهرست تدوین شود تا فهرست نگاران براساس آن فهرست را به صورت موضوعی تهیه کنند.» در عین حال معاون فرهنگی این سازمان نیز تصریح کرد: «یکی از برنامه های راهبردی سازمان ایجاد کتابخانه دیجیتالی است که در این راستا تاکنون از ده هزار نسخه کتاب خطی اسکن گرفته شده است.» سپس فهرست نگار جلد ۲۶ به معرفی این کتاب پرداخت و گفت: «در این کتاب تعداد ۱۲۵۶ نسخه خطی با موضوع اخبار معرفی شده که بسیاری از آنها از نفاست و ارزش فراوانی برخوردار هستند.»

گفتنی است در سازمان کتابخانه ها، موزه ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی در سال های بعد از انقلاب شکوهمند اسلامی توجه ویژه ای به امر پژوهش شده و براساس آن علاوه بر چاپ ۲۶ جلد فهرست کتب خطی، پژوهش های ارزشمندی در حوزه کتب خطی، اسناد تاریخی و اشیای موزه ای انجام گرفته که مورد توجه بسیاری از نسخه شناسان، محققان، متخصصان اسناد تاریخی و موزه داران ایران و جهان قرار دارد.

برارتعلی غلامی مقدم خاطر نشان کرد: «نسخه های خطی نفیسی نظیر مصباح السالکین، الاربعون حدیثاً، تحفه الصالحین، نهج البلاغه، المستوفی فی اسماء المصطفی، مشارق الانوار فی معجزات الائمه الابرار و نسخه های بحار الانوار علامه مجلسی در این فهرست معرفی شده است که علاوه بر موضوع از نظر دست خط و حاشیه نویسی علما و خوشنویسی، تذهیب، کاغذ و جلد سازی نیز نفیس هستند.»

«طرحی برای اکنون» منتشر می شود

سینمای ملی بر پیشخوان کتاب

کتاب سینمای ملی با عنوان «طرحی برای اکنون» توسط معاونت امور سینمایی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بزودی منتشر و عرضه می شود.

سینمای ملی به عنوان برنامه کلان مدیریت فرهنگی کشور در دولت نهم در طول دو سال گذشته در رئوس برنامه های مدیریت سینمایی کشور قرار گرفته است.

در این کتاب بررسی نقش بخش های ذی نفع و بازیگران عرصه سینمای ملی در قالب مباحث موضوعی به تفکیک به رشته تحریر در آمده است.

کتاب «طرحی برای اکنون» همچنین در مباحث موضوعی به شرح وظایف و تکالیف دستگاه های مختلف کشور در مواجهه با مقوله سینمای ملی پرداخته است.

در این کتاب همچنین با توجه به نقش و جایگاه سینمای ملی در سند چشم انداز توسعه کشور، ضرورت انعکاس پیشرفت های عرصه های مختلف علمی، فرهنگی، اقتصادی و سیاسی و ارایه تصویری واقعی از مباحث اجتماعی و آهنگ رشد جامعه در سطوح گوناگون از قاب سینما بررسی شده است.

تازه ترین اثر مارزلوف منتشر می شود

داستان ایرانی به روایت پژوهشگر آلمانی

پژوهشی در داستان های ایرانی اثر اولریش مارزلوف در ایران منتشر می شود.

این اثر کتابی است که اولریش مارزلوف - رئیس انجمن قصه شناسی دانشگاه گوتینگن آلمان - در آن به بررسی و پژوهش داستان های ایرانی به خصوص داستان های «مثنوی معنوی» پرداخته است. این اثر چند سال پیش در آلمان منتشر شده و سعید فیروز آبادی در حال ترجمه آن از آلمانی به فارسی است. آلبوم شاهنامه تازه ترین کتابی است که از این قصه شناس توسط نشر چيستار در ایران منتشر شده است.

اولریش مارزلوف، استاد رشته ایران شناسی در دانشگاه گوتینگن و کارشناس قصه های عامیانه در دایرة المعارف بین المللی قصه های عامیانه است.

مارزلوف عمدتاً در ادبیات عامه ایران پژوهش و مطالعه کرده است و از وی مقالات و کتاب های متعددی در این زمینه به زبان های فارسی، آلمانی و انگلیسی منتشر شده است که از آن جمله به کتاب های دایرة المعارف هزار و یک شب و تصویر سازی در چاپ های سنگی ایران می توان اشاره کرد.

مجموعه کتابهای کاربردی

انتشارات کلید آموزش

تلفن: ۰۲۳-۶۶۹۵۳۰۷۳

www.Kelid.ir

آموزش بیش از چهل نرم افزار کاربردی بصورت قدم به قدم، مصور و پروژه ای

انتشارات تورنگ

نشر و بخش کتاب های فنی حرفه ای، معماری و دانشگاهی

دفتر نشر: تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۱۹۸۲۴ همراه: ۰۹۱۲۱۰۷۷۷۲۴

مرکز بخش:

تهران، خیابان انقلاب، خ منیری جاوید (ردبهبشت)

بن بست توحید، پلاک ۱۷۶ واحد ۱ تلفن: ۰۲۱-۶۶۹۵۴۳۲۵

تلفکس: ۰۲۱-۶۶۹۶۱۲۵۹ همراه: ۰۹۱۲۲۷۲۶۹۸۰

این انتشارات، چاپ، نشر و توزیع کتاب در زمینه های فوق را می پذیرد.

قابل توجه کتابروران و مراکز بخش کتاب در سراسر کشور

کتاب جدید آشنایی با فرم و فضا در معماری مطابق با سرفصل مصوب دروس رشته معماری دانشگاه های کشور منتشر شد

قابل استفاده دانشجویان و اساتید گرامی رشته معماری، شهرسازی، عمران و ساختمان

آشنایی با فرم و فضا در معماری

ACQUAINTANCE WITH FORM AND SPACE IN ARCHITECTURE

By: Dr. Behzad Shariati

«فرهنگ جامع حقوقی» رونمایی شد

انتشار شماره جدید کتاب ماه علوم و فنون

هشتمین شماره از دوره جدید کتاب ماه علوم و فنون منتشر شد. در یادداشت سردبیر این شماره آمده است: هشتمین شماره از سری جدید کتاب ماه علوم و فنون را به خوانندگان عزیز تقدیم می‌کنیم. از هفت شماره گذشته، شماره‌های ۴ و ۷ به معرفی قطب‌های علمی کشور اختصاص یافته بودند و در آنها با ۱۲ قطب علمی آشنا شدید. بخشی از این شماره نیز به آشنایی با چهار قطب علمی دیگر اختصاص یافته است. با توجه به این که تعیین قطب‌های علمی با ملاک‌هایی علمی و تخصصی، در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری انجام می‌شود، می‌توان قطب‌ها را محور اصلی برای ایجاد ارتباط علمی بین دانشمندان و متخصصان کشور محسوب کرد و دقیقاً به همین دلیل کتاب ماه تلاشی بیشتر برای معرفی این قطب‌ها از خود نشان می‌دهد. کتاب ماه علوم و فنون به صاحب‌امتیازی کتاب و سردبیری دکتر شهریار غریب زاده منتشر و با قیمت هزار تومان عرضه می‌شود.

پول سالیان گذشته فرهنگ مند بوده ایم و این امر را به فراموشی سپرده ایم. وی گفت: فرهنگ‌العیّن به عنوان معتبرترین فرهنگ عربی توسط یک ایرانی تبار نوشته شده است و جالب است بدانید بهترین دستور زبان در هر زبان توسط مردم متکلم به آن زبان نوشته نشده است. دکتر ساسک با اشاره به متداول شدن تألیف فرهنگ‌های تخصصی اشاره کرد و گفت: در این کتاب

کتاب 'فرهنگ جامع حقوقی' تألیف دکتر حمید وارسته سه شنبه گذشته با حضور اساتید حقوق دانشگاهها، قضات دادگستری و تنی چند از علاقمندان به کتاب‌های حقوقی رونمایی شد. دکتر حمید وارسته در مراسم رونمایی کتاب فرهنگ جامع حقوقی گفت: اگر حمل بر خودستایی نباشد این کتاب در نوع خود بی نظیر است چرا که از چند کتاب فرهنگ موجود هیچ کدام دارای ویژگیها و خصوصیات این کتاب نیست. وی افزود: در این کتاب تلاش شده زیرکانه از اصطلاحات و مشکلات و مسائلی که در دادگستری های انگلستان و ایالات متحده مطرح شده استفاده شود. وی به عنوان مثال به نمونه ای اشاره کرد که شخصی زمین زنی را از دست وی خارج کرده و دادگاه پس از بررسی و پی بردن به این امر که وی از طریق این زمین امرار معاش می کند حکم می دهد که اصولاً معامله باید طوری باشد که طرفین به آن راضی بوده و در خلال آن اخلاق انسانی مورد توجه قرار گیرد. دکتر حمید وارسته تصریح کرد: اعتقاد داریم قوانین ما نشأت گرفته از تعالیم قرآن کریم است و تمام این مسائل در قرآن آمده است و ما به سادگی از کنار آن گذر می کنیم. دکتر محمد حسین ساکت استاد حقوق دانشگاه نیز در ادامه این نشست به توجه به معنای فرهنگ که یعنی بیرون آوردن و آشکار کردن چیزی گفت: ما ایرانیان در

با عنوان حکمت متعالیه و تدبیر خانواده برگزار می‌شود

یازدهمین همایش بزرگداشت ملا صدرا

دوره‌های کارشناسی ارشد و دکترا و دبیران فلسفه و منطق آموزش و پرورش می‌توانند برای شرکت در این همایش، خلاصه مقالات خود را تا ۲۵ اسفند و اصل مقالات را حداکثر تا ۳۰ فروردین به نشانی دبیرخانه همایش واقع در تهران، بزرگراه رسالت، روبه روی ضلع شمالی مصلای بزرگ تهران، مجتمع امام خمینی (ره)، ساختمان شماره ۱۲، صندوق پستی ۶۹۱۹-۱۵۸۷۵ ارسال کنند. شایان ذکر است یازدهمین و دوازدهمین همایش بزرگداشت ملا صدرا در شهرهای تهران و شیراز برگزار می‌شود.

بنیاد حکمت اسلامی صدرا در یازدهمین و دوازدهمین همایش ملا صدرا به منظور گرامیداشت و معرفی بیشتر فیلسوف ایرانی حکیم صدرالمتألهین شیرازی به بررسی جوانب مختلف آراء و آثار این اندیشمند بزرگ می‌پردازد. یازدهمین همایش بزرگداشت ملا صدرا روز اول خرداد ماه ۸۷ در تهران برگزار می‌شود، همچنین همایش دوازدهم با عنوان 'حکمت متعالیه و تدبیر خانواده' روزهای دوم، سوم و چهارم خرداد ماه ۸۷ در شیراز برگزار خواهد شد. استادان، پژوهشگران، طلاب، دانشجویان

نمایش کتابهای خطی فارسی در کتابخانه ملی ترکیه

نمایشگاه نسخ خطی فارسی در کتابخانه ملی ترکیه افتتاح شد و در آن بیش از ۱۵۰ نسخه خطی از حدود ۱۵۰۰ نسخه خطی فارسی موجود در گنجینه نسخ خطی این کتابخانه به معرض نمایش گذاشته شده است. رئیس سازمان اسناد و کتابخانه ملی در این سفر و در دیدار با مقام‌های ترک گفت: ما منابع علمی مشترکی در حوزه‌های نسخ خطی و اسناد داریم و به همین دلیل با همکاری دیگر کشورها به تشکیل اتحادیه کتابخانه‌ها و آرشیوهای ملی کشورهای عضو اکو پرداختیم. اشعری حضور فعال ناشران ترک در نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران را نمونه‌ای از همکاری‌های فرهنگی میان دو کشور دانست و ادامه داد: ما به عنوان مسئولان فرهنگی دو کشور باید در راستای خواست ملت‌ها روابط خود را گسترش دهیم. ما در دوران جدید فعالیتها و با توجه به نامگذاری امسال توسط مقام معظم رهبری به نام اتحاد ملی و انسجام اسلامی سعی در گسترش روابط خود با کشورهای همسایه داریم.

قابل توجه
ناشرین محترم

تحویلی نو در عرصه چاپ کتاب
با خدمات چاپ و انتشارات کتاب شمس
انجام کلیه امور کتاب از مجوز و حروفچینی تا صحافی را بصورت کامپیوتری (بدون لیتوگرافی)
بالاترین کیفیت و کمترین قیمت
یکجا تجربه کنید

تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۲۹۷۴۱
۰۹۱۲۲۱۵۹۰۷۲

سر رسید نامه فرهنگی سال ۱۳۸۷
با ۳۶ جلد قصار از استاد شهید مطهری
با کیفیت خوب و قیمت مناسب
انتشارات صدرا

تهران: ۶۶۹۶۱۶۴۵
۳۳۱۱۹۷۹۶
قم: ۰۲۵۱-۷۷۴۷۳۱۴

کتاب بهترین هدیه
برای بهترین هاست
با یک تماس
کتاب مورد نظر خود را
درپ منزل، محل کار و ...
دریافت نمایید.

۰۲۱-۶۶۷۵۰۴۰۹-۱۱
www.ketabnama.ir

تفسیر و نقد و تحلیل
مثنوی
جلال الدین محمد مولوی
علامه محمد تقی جعفری

The Commentary
Criticism & Analysis
to The Mathnawi Molawi
By: Allameh M.T. Jafari

آدرس: مقابل دانشگاه تهران، خیابان فجر، رانک بر کیفیت عالی
ارسیده به بهارراه نظری، کوچه شهید فخری، در بان
پتاک ۳۳۲۱ منداوق پستی: ۵۹۱ - ۱۳۴۵
تلفن و نمابر: ۶۶۹۶۱۶۴۷ و ۶۶۹۶۱۶۴۷ همراهِ ۰۲۱-۶۶۴۲۹۷۴۱

خانه کتاب منتشر کرد

من خوبترنگار کتاب
مطالعه و پژوهشگران، سید کاتب

خیابان انقلاب بین فلسطین و سیبای جنوبی
شماره ۱۱۷۸

فروش فوق العاده
۲۰٪ تا ۸۰٪ تخفیف - اسفند ۸۷
www.academybookshop.com

کتابهای لاتین دانشگاهی
در فروشگاه آکادمی
(جهان ادیب)
تلفن: ۳-۶۶۹۶۸۸۷۱

مقابل دانشگاه تهران
شماره ۱۴۴۲

تقدیر از سه رمان و یک داستان کوتاه

نقطه های طلایی در روایت حماسه

ثبت و ضبط کرد و به آیندگان و دیگر ملت ها انتقال داد.»

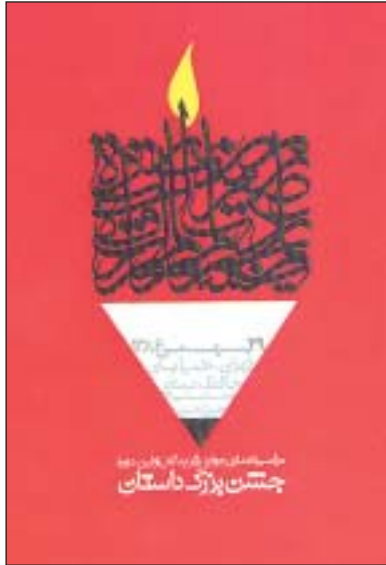
او افزود: «امروزه تحولات سیاسی و اقتصادی، تحولات فرهنگی جامعه ما را رقم می زند. در صورتی که قرار بود اهداف فرهنگی نوع سیاست و اقتصاد را تعریف کند. ما فکر می کنیم که هر موضوع مهمی باید مسئله مردم باشد که به آن توجه کند، پس برای این که مردم نسبت به فرهنگ جامعه حساس شوند باید مراکز فرهنگی به طور جدی فعالیت کنند.»

رئیس حوزه هنری که از فرهنگ جامعه به ادبیات و داستان انقلاب رسیده بود، کمبود آثار خوب و درخور را در حوزه داستان انقلاب یادآور شد و با اشاره به ضرورت آگاهی نسل جوان از تحولات، رویدادها و داستان انقلاب تأکید کرد: «از همین جاست که احساس می شود به شدت نیازمند رمان و داستان انقلاب هستیم.»

بنیانیان از حضور حدود ۴۰۰ نویسنده در اولین جایزه داستان انقلاب ابراز خوشحالی کرد و در پاسخ به همت این نویسندگان از اهدای یکی از بهترین کتاب های تولیدی حوزه هنری - در عرصه داستان انقلاب - به آنها خبر داد. او همچنین گفت: «فهرستی از کتاب های مناسب برای داستان نویسان انقلاب تهیه شده که این ۴۰۰ نویسنده می توانند آنها را با ۴۰ درصد تخفیف از حوزه هنری دریافت کنند.»

او رابطه سینما با ادبیات را قطع شده دانست و از لزوم اجرای تمهیداتی برای برقراری این ارتباط سخن گفت: «ما می توانیم با خلق قصه ها و رمان های خوب علاوه بر خواندن مستقیم آنها، تقاضای اهالی سینما و تئاتر را در مورد موضوعات و سوژه های ناب برآورده کنیم. حال در این باره نیازمندیم که نویسندگان از یک سو و اهالی سینما و تئاتر از سوی دیگر گام هایی بردارند.»

بنیانیان برگزاری نخستین جشن داستان انقلاب را حرکتی مبارک دانست و ابراز امیدواری کرد که در دور دوم جشنواره آثار رسیده از دو، سه هزار اثر فراتر رود. او گفت: «حالا که دیر شروع کرده ایم، پس بهتر است با سرعت و شتاب بیشتری آن را پیش ببریم.»

زیادی به اهداف خود دست یابد. هنرمندان دفاع مقدس نیز به خوبی با این نهاد ارتباط دارند. اما اگر امروز کسی بخواهد برای انقلاب فیلم بسازد، نقاشی بکشد، داستان بنویسد و... نمی داند به کجا مراجعه کند و از که راهنمایی بخواهد. البته مراکز پراکنده ای وجود دارند، اما متمرکز نیستند.»

سیس عبدالمجید نجفی از نویسندگان دفاع مقدس و انقلاب که مجری برنامه بود، از حسن بنیانیان، رئیس حوزه هنری برای سخنرانی دعوت کرد. بنیانیان سخنان خود را با اشاره به تأخیری که در برگزاری جشن داستان انقلاب رخ داده است، شروع کرد و گفت که شاید علت این اتفاق این باشد که چون فرزندان انقلاب در متن آن قرار دارند، کمتر به عظمت آن توجه می کنند، همان گونه که اگر از بچه های جنوب و ساحل خلیج فارس در مورد دریا سوال کنید، تنها به خاطرات خود از آن اشاره می کنند در صورتی که یک استاد و متخصص این رشته می تواند در مورد جزئی ترین ویژگی های دریا سخن بگوید. بنابراین باید عظمت انقلاب را دریابیم و نیز نباید فکر کنیم که تنها حمل خاطرات جزئی و کلی انقلاب و بازگو کردن آن برای اطرافیان کافی است، بلکه باید آنها را در قالب قصه و رمان

آنان چه کرده ایم و چه داریم که منتقل کنیم؟ در واقع ما چیزی برای عرضه به آنان نداریم. پیام انقلاب را باید به زیباترین شکل و رساترین گونه به دیگر ملت ها منتقل کرد و این جاست که بحث هنر روایتگری، خصوصاً داستان برای پیام رسانی انقلاب مطرح می شود.»

هر چند جایزه انقلاب بسیار دیر شروع شد اما به عقیده بسیاری از نویسندگان و متولیان، جریانی را به راه انداخته است که در بستر آن در آینده ای نه چندان دور داستان ها و رمان های درخور انقلاب، خلق خواهند شد. پس شروع این جایزه همتی بزرگ بود و لبیک به فرمایش های مقام معظم رهبری که در سال ۷۷ (در دیدار با نویسندگان حوزه هنری) فرمودند که انقلاب از حوادثی است که جز با زبان هنری قابل بیان کردن نیست و به همین دلیل داستان انقلاب باید نوشته شود.

دبیر نخستین جایزه جشن انقلاب نیز از بی توجهی مسئولان سابق فرهنگی کشور به ادبیات انقلاب، چنین یاد می کند: «درمندان باید عرض کنم که وزارت ارشاد در دهه های نخست اصلاً به داستان انقلاب فکر نمی کرد، بلکه سرگرم کارهای دیگری شده بود. من از این غفلت بزرگ خیلی متأسفم. اما خدارا شاکریم که جرعه این کار بالاخره زده شد.»

فردی همچنین از لزوم وجود متولی فرهنگی برای انقلاب سخن گفت: «حوزه هنری در سال ۷۵ با این هدف شکل گرفت، اما بعدها فعالیت خود را گسترش داد و به حق هم همین کار را کرد. اما به نظر می رسد که ما باید در فکر ایجاد مرکز یا نهادی باشیم که فقط به هنر انقلاب آن هم به صورت تخصصی بپردازد. حال چه سینما، چه داستان و چه نقاشی انقلاب. به علاوه باید هر آنچه که تاکنون انجام گرفته در این مرکز جمع آوری و تدوین شود و در نهایت برنامه ریزی و چشم اندازی برای فعالیت در این زمینه صورت گیرد.»

او اضافه کرد: «این کار، یک نیاز بسیار بزرگ است. البته ما این تجربه را در کشور داریم و آن تاسیس بنیاد حفظ آثار است که با هدف حفظ آثار و نشر ارزش های دفاع مقدس شروع به کار کرد و خوشبختانه می بینیم که الان موفق شده تا حدود

نخستین جشن بزرگ داستان انقلاب که روز دوشنبه هفته گذشته در تالار مهر حوزه هنری برگزار شد هیچ اثری را شایسته کسب رتبه برگزیده (اول) و برتر (دوم) ندانست و تنها به معرفی چهار اثر تقدیری بسنده کرد. البته طبق آنچه پیش از این مسئولان این جایزه و کارشناسان خبر داده بودند، چنین نتیجه ای قابل پیش بینی بود و هرگز انتظار معرفی آثاری خوب و قابل قبول از نخستین دوره این جایزه نمی رفت. هیئت داوران نیز در بیانیه پایانی جشنواره به این امر اشاره کرده اند و دلایل آن را چنین برشمرده اند: «با توجه به فرصت اندکی که به علاقه مندان برای شرکت در جشنواره داده شده بود پیش بینی می شد که آثار قابل قبولی - مخصوصاً در زمینه رمان - به دبیرخانه جشنواره نرسد و در داستان کوتاه نیز با در نظر گرفتن این نکته که پیش تر، انگیزه و زمینه ای برای نوشتن داستان درباره انقلاب وجود نداشت و ذهنیتی در میان نبود، داستان چندان نیرومندی نوشته نشود.» از سوی دیگر تقریباً همه کسانی که در مراسم پایانی جایزه، حتی چند لحظه سخن گفتند، به این نکته اشاره کردند که جایزه داستان انقلاب بسیار دیر شروع شد و می بایست نه در سه دهه پس از انقلاب بلکه در صدر آن آغاز می شد، اما در هر حال همین که کلید این جشنواره زده شده کاری بزرگ و امیدوارکننده است.

نخستین سخنران مراسم کسی جز امیرحسین فردی، دبیر جشنواره نبود. او نیز سخنان خود را اینچنین آغاز کرد: «این مجلس باید حداقل ۲۰ سال پیش تشکیل می شد و ما از آن زمان گام هایی برمی داشتیم. متأسفانه غفلت بزرگی اتفاق افتاد و ما داستان انقلاب را فراموش کردیم، در صورتی که انقلاب ما مهم ترین اتفاق ۳۰ سال اخیر است و به نظر نمی رسد هیچ امری مهم تر از این بوده باشد، زیرا هر افتخاری که نصیب ما شده است همه را مدیون انقلاب هستیم. من معتقدم اگر ۲۰ سال پیش شروع می کردیم الان دستمان پر بود.»

اشاره دیگر فردی به پیام بزرگ و الهی انقلاب و شیوه رساندن آن به گوش جهانیان بود: «ما برای معرفی انقلاب اسلامی و رساندن پیام های آن به گوش ملل مظلوم و ستمدیده به ویژه قشر فرهیخته

داستان انقلاب، چشم به راه آثار برتر

نیمی از این جایزه را معاونت فرهنگی وزارت ارشاد به عهده گرفت.

تقدیری ها

در این بخش از چهار نویسنده برتر تقدیر شد و آنان جوایز خود را از مجتبی رحماندوست مشاور رئیس جمهور در امور ایثارگران، حسن بنیانیان رئیس حوزه هنری و امیرحسین فردی، دبیر جشنواره دریافت کردند.

در بخش رمان و داستان بلند، محمد کاظم مزینانی به خاطر رمان «سه گانه شاهانه»، سید هاشم حسینی به خاطر رمان «اشک آخر» و محمدعلی گودینی برای رمان «تالار پذیرایی پایتخت» تقدیر شدند و به هر یک از آنان بیست میلیون ریال وجه نقد اهدا شد. همچنین تیمور آقامحمدی، برای داستان کوتاه «شرکت در یک قتل دسته جمعی» عنوان تقدیری بخش داستان کوتاه انقلاب را از آن خود کرد و

همچنین پیش تر اعلام شده بود که پس از معرفی برگزیدگان، کتابی از بهترین داستان های ارسالی از سوی انتشارات سوره مهر چاپ و منتشر می شود و حق التالیف مناسبی به نویسندگان آنها تعلق می گیرد، اما با وضعیت پیش آمده، هیچ اثری در حد چاپ تشخیص داده نشد، مگر با اصلاحات و تجدیدنظری که نویسنده می بایست در آثار خود اعمال کند.

جایزه ای که برای نویسندگان برتر این جشنواره در نظر گرفته شده بود، در نوع خود تقریباً بی سابقه بود. بر این اساس مقرر شده بود که در بخش رمان و داستان بلند به اثر برگزیده مبلغ «هشت میلیون تومان»، اثر برتر «شش میلیون تومان» و اثر تقدیری «چهار میلیون تومان» اختصاص یابد. همچنین در بخش داستان کوتاه انقلاب به اثر برگزیده «دو میلیون تومان»، اثر برتر «یک میلیون و پانصد هزار تومان» و اثر تقدیری «یک میلیون تومان» تعلق گیرد. پرداخت

حدود شش ماه پس از انتشار فراخوان کارگاه قصه و رمان حوزه هنری مبنی بر دعوت از نویسندگان برای ارسال آثار خود اعم از داستان بلند و کوتاه و رمان، تعداد ۳۹۶ داستان منتشر نشده به دبیرخانه جشنواره نخستین جشن داستان انقلاب رسید که بلافاصله در گردونه داوری قرار گرفت و از میان آنها ۴۰ عنوان توانست از غربال داوری عبور کند و به مرحله دوم راه یابد.

در این مرحله که در واقع مرحله نهایی نیز بود داوران جشنواره یعنی محسن مومنی، احمد دهقان، حسین فتاحی، محمد حمزه زاده و مجید قیصری در دو نشست کارشناسی و شور و مشورت، هیچ یک از این ۴۰ اثر را شایسته کسب رتبه برگزیده و برتر ندانستند و تنها سه رمان و یک داستان کوتاه را انتخاب و در حد تقدیر، معرفی کردند. البته در این میان رمان «سه گانه شاهانه» نوشته محمدکاظم مزینانی بیشترین مباحث را متوجه خود کرد، با این حال در همان محدوده تقدیر ماند و موفق به اخذ رتبه بالاتر نشد.

موفق به دریافت شش میلیون ریال وجه نقد شد. در ادامه مراسم برای گرمی داشت چهره های مبارز انقلاب اسلامی که سال ها در بند دژ خیمان شاهنشاهی شکنجه شدند، اما دست از پایداری نکشیدند و خاطراتشان بعد از پیروزی انقلاب در زمره کتاب های پرمخاطب و پرخوردار از شمارگان بالا بود، آیین سپاس به عمل آمد و در جریان آن عزت شاهی، احمد احمد و مرضیه حریرچی (دباغ) تجلیل شدند که هر کدام در سخنانی کوتاه ضمن ابراز خوشحالی از برگزاری جشن داستان انقلاب بر ضبط و ثبت رویدادها، تحولات و سوژه های انقلاب در قالب داستان تأکید کردند و لزوم آگاهی نسل جوان امروز و نسل های آتی از داستان انقلاب را یادآور شدند. همین طور از محسن کاظمی به خاطر تدوین خاطرات مبارزان قبل از انقلاب تقدیر شد. محمد ناصری دبیر اجرایی جایزه در سخنانی در پایان مراسم آغاز دومین جشن داستان انقلاب را اعلام کرد و گفت: «ما از هم اکنون آماده دریافت آثار نویسندگان هستیم.»

همایش ایران و سیاست جهانی در آغاز قرن بیستم از سوی خانه کتاب برگزار شد

ردپای استعمار در قرارداد ۱۹۰۷

و مستعمره انگلیس چاپ می شد و اتخاذ این گونه سیاست ها و موضع گیری های منفی و تند نسبت به انعقاد این قرارداد استعماری عجیب بود.

کوهستانی نژاد در ادامه افزود: «این موضع گیری ها احتمالاً ناشی از دوگانگی رفتار سیاسی هندی - انگلیسی و وزارت امور خارجه انگلیس در لندن بوده است که اجازه این نوع واکنش ها را به روزنامه حبل المتین داده بود.»

در ادامه این همایش در روز دوم، دکتر کجیاب، استادیار گروه تاریخ دانشگاه اصفهان با بیان این که روزنامه حبل المتین هشت ماه پیش از طرح قرارداد و اطلاعات آن، اخباری منتشر کرده بود، تصریح کرد: «این روزنامه از طریق روزنامه های روسی و انگلیسی از انعقاد قرارداد ۱۹۰۷ مطلع شد و اخبار آن را منتشر می کرد.»

وی درخصوص موضع گیری روزنامه حبل المتین به انعقاد این قرارداد، اظهار داشت: «این روزنامه همواره موضع گیری های تند درخصوص این قرارداد داشت و به گروه های مختلف نسبت به خطر حضور و اتحاد دو دولت روسیه و انگلیس هشدار می داد.»

دکتر کجیاب، در ادامه تصریح کرد: «روزنامه حبل المتین به مدت هشت ماه گروه های مختلف را به واکنش علیه این قرارداد فراخواند و توقع داشت نفوذ بیگانگان از سوی مجلس، مشروطه خواهان، دولتمردان و مردم با واکنش تندی پاسخ داده شود.» وی افزود: «پیش از انعقاد قرارداد ۱۹۰۷ روزنامه های فارسی زبان منتشر می شدند، که این مسئله نشان می دهد، فضا برای آگاهی و اطلاع رسانی باز بوده، اما نشریات و رسانه ها واکنش لازم را به این امر نشان ندادند و فضا را برای نفوذ و اتحاد دو دولت انگلیس و روسیه باز گذاشتند.»

در دومین روز همایش ایران و سیاست جهانی در آغاز قرن بیستم، مسعود کوهستانی نژاد، کارشناس و پژوهشگر اسناد، درباره چگونگی انعکاس اخبار و واکنش به انعقاد ۱۹۰۷ در نشریات و مکتوبات آن زمان، اظهار داشت: «نشریات داخلی یک ماه پس از تهیه پیش نویس قرارداد ۱۹۰۷ و پس از آن که اخبار آن در نشریات حبل المتین، حکمت و نشریات کشورهای ژاپن و آلمان منتشر شد، اخباری را درباره قرارداد ۱۹۰۷ منتشر کردند.»

وی با بیان این که نشریه حبل المتین از رسانه هایی بود که شدیدترین موضع گیری را در خصوص قرارداد ۱۹۰۷ انجام داد، افزود: «این روزنامه در هند

وی با بیان این که روزنامه ها نسبت به مجلس فضای بازتری برای طرح و بحث درخصوص مسائل سیاسی داشتند، گفت: «مجلس اجازه بحث در حوزه مسائل خارجی را به دلیل ترس از آشوب نداشت و از سویی روابط خارجی به دلیل حساسیت و قراردادن در حیطه اختیارات دولت به مجلس ارتباطی نداشت.»

اتحادیه با تاکید بر این که در هر مملکتی که ضعیف است، عامل خارجی وارد می شود، افزود: «در شرایطی که کشور یک لحظه آرامش نداشت، به دلیل نداشتن سیستم مالیاتی، پولی برای تشکیل ارتش برای ایجاد آرامش و ثبات وجود نداشت و تنها کمک خارجی بود که با دخالت، آرامشی نسبی ایجاد می کرد.»

در ادامه دکتر غلامحسین زرگری نژاد، دانشیار گروه تاریخ دانشگاه تهران، با اشاره به انعقاد قرارداد ۱۹۰۷ آن را توافق انگلیس و روسیه بر سر مسائل آسیایی دانست و گفت: «براساس این قرارداد درگیری های دیرینه دو دولت در قاره آسیا (از عثمانی تا تبت) حل و فصل شد و مسئله شکل گیری اتفاق مثلث هم پیگیری شد.»

وی با بیان این که انگلیس تا آستانه قرارداد ۱۹۰۷ دلیلی برای حضور در صحنه مسائل اروپایی نمی دید، افزود: «قدرت انگلیس در جهان تا ابتدای قرن بیستم تثبیت شده بود؛ اما ظهور آلمان نقطه عطفی در تغییر این شرایط بود؛ چرا که در اواخر قرن نوزدهم، رویکرد تهاجمی این کشور در ستیز با فرانسوی ها، مشکلاتی برای آنها ایجاد کرد. به طوری که فرانسه و روسیه با یکدیگر متحد نظامی شدند.»

وی ادامه داد: «با این تلاش فرانسوی ها، انگلیس متوجه خطر آلمان شد و با توجه به برتری دریایی که آلمان به دست آورده بود، انحصار بین المللی انگلیس به خطر افتاد.»

زرگری نژاد، با بیان این که انگلیس با قرارداد ۱۹۰۷ با گرفتن امتیاز از ایران، موقعیت خود را در جنوب ایران تثبیت کرد گفت: «انگلیس با قربانی کردن ایران، روس ها را در شمال محدود کرد.»

وی با اشاره به آثار زیانبار قرارداد ۱۹۰۷، تصریح کرد: «شکست اولین حرکت مشروطه طلبی ایران، بازگذاشتن دست روس ها در به توپ بستن مجلس و استبداد صغیر از تبعات این قرارداد برای ایران بود.»

همایش ایران و سیاست جهانی در آغاز قرن بیستم در یکصدمین سالگرد قرارداد ۱۹۰۷ صبح شنبه ۲۷ بهمن ماه به همت خانه کتاب و با سخنانی از دکتر شیخ الاسلامی رئیس دانشکده ادبیات دانشگاه تهران، دکتر صفت گل مدیر گروه تاریخ این دانشگاه و دکتر رحمانیان دبیر علمی همایش آغاز به کار کرد.

در نشست نخست این همایش دکتر رضا شعبانی، محقق و استاد دانشگاه درباره قرارداد ۱۹۰۷ و سرگذشت استعمار در ایران سخنرانی کرد.

وی با اشاره به اعمال سیاست های سلطه جویانه دول غربی در ایران گفت: «این نوع سیاست ها ظرف دو قرن اخیر شکل گرفته است.»

دکتر شعبانی با بیان این که قرارداد ۱۹۰۷ برای تامین سیاست های انگلیس در ایران و منطقه بوده است، تصریح کرد: «انگلیس در راستای انعقاد این قرارداد اهداف سلطه جویانه خود را دنبال می کرد و می توان گفت برنده اصلی قرارداد ۱۹۰۷ انگلیس بوده است.»

در ادامه دکتر داریوش رحمانیان، دبیر علمی همایش ایران و سیاست جهانی در آغاز قرن بیستم که از سخنرانان نشست نخست روز اول همایش بود، درباره استفاده اعضای همایش و سخنرانان از منابع مکتوب در این همایش گفت: «همه منابع و اسناد مورد استفاده در این همایش از کتاب یا نوشته خاصی نیست، بلکه هر سخنران، زیر نظر کمیته تخصصی همایش و با توجه به اطلاعات و مکتوبات موجود به ایراد سخنرانی می پردازد.»

وی در ادامه تصریح کرد: «بیشتر این منابع، اسناد و منابع تاریخی هستند که اغلب در وزارت امور خارجه کشورمان نگهداری می شوند، برخی از اسناد هم در روزنامه های آن دوران موجود بوده است که می توان به روزنامه «حبل المتین» اشاره کرد. قسمت دیگری از اسناد هم در برخی مراکز کشورهای ذی نفع مثل انگلیس و روسیه نگهداری می شود.»

دکتر صمدی نیا، استادیار دانشگاه تبریز نیز که از سخنرانان روز نخست همایش بود با اشاره به تاثیر قرارداد ۱۹۰۷ بر شعر و ادبیات فارسی، گفت: «تاثیر این قرارداد را در شعر ادیب الممالک و ملک الشعرای بهار می توان به خوبی دید و از روسیه به عنوان قدرتی که با توسل به خشونت عریان، قصد سلطه گری دارد، می توان نام برد.»

در ادامه دکتر منصوره اتحادیه، استاد تاریخ و از سخنرانان روز نخست همایش در میزگرد تحلیل و بررسی قرارداد ۱۹۰۷ گفت: «ایران پیش از انعقاد این قرارداد به دلیل ضعف قدرت مرکزی تقسیم شده بود و این قرارداد تنها برای تثبیت این تقسیم بندی بود که حضور و قدرت گیری آلمان آن را تسریع کرد.» وی با بیان این که قرارداد ۱۹۰۷ را باید با توجه به شرایط زمان انعقاد بررسی کرد، افزود: «قرارداد ۱۹۰۷ به دلیل آن که مشروطه را ناپدید و استقلال ایران را تهدید کرد، خطرناک بود؛ اما باید توجه داشت که این در آن زمان توانی برای مقابله نداشت و حتی مجلس هم نتوانست مانع آن شود.»

اتحادیه با بیان این که برخی نمایندگان به طور عمد مانع از طرح و بحث مسئله قرارداد در مجلس شدند، اظهار داشت: «سلطه و حضور روسیه در ایران به نحوی بود که برخی همواره سعی می کردند شرایط ایجاد عصبانیت روس ها را فراهم نکرده و مانع ایجاد آشوب و بلوا شوند.»

انشارات برادر

ریسوگراف

چاپ کتاب و نشریات

با بهترین قیمت
و بهترین کیفیت

۰۲۱-۷۷۷۱۷۷۱۳
۰۲۱-۲۳۰۷۶۹۸
۰۲۱-۲۲۷۸۷۸۷

خانه کتاب منتشر کرد

خلاصه مقالات همایش مولود

خیابان انقلاب بین فلسطین و میای جنوبی
شماره ۱۱۷۸

انتشارات هیرمند

افسانه ها گهین ایران

به روایت فضل الله میهنک (مصحح) به همراه استاد گلایه بیگلری

مواضع بخش تهران

بخش گسترش ۸۸۷۲۲۰۲۹
بخش توزیع ۶۶۲۰۰۹۸۷
بخش گزیده ۶۶۲۰۰۹۸۷
بخش آواز ۶۶۲۰۰۹۸۷
بخش مهربان ۶۶۲۰۰۹۸۷

انتشارات هیرمند
پوشه پستی: ۱۱۱۹۲۲
شهرک کتاب بوستان
تهران - خیابان ولیعصر - پلاک ۱۳ - تلفن: ۰۲۱-۲۲۷۸۷۸۷

سمانه سامانی

جایزه کتاب سال از مهمترین اتفاقات فرهنگی کشورمان محسوب می شود و معرفی بهترین ها در این جشنواره بین اهالی قلم و صاحب نظران از اهمیت بالایی برخوردار است. این جایزه، معرفی چهره های شاخص فرهنگی، ترسیم کارنامه فرهنگی سالانه، یاری رساندن به برنامه ریزی های کاربردی در حوزه فرهنگ و ایجاد انگیزه و جهت دهی به صاحبان قلم و دیدآوردندگان آثار مکتوب را از اهداف اصلی خود قرار داده است. امسال شاهد برپایی بیست و پنجمین دوره از این جشنواره بودیم. بازبینی آیین نامه جایزه کتاب سال، داوری ها، زمان و برگزیدگان جشنواره موضوعاتی اند که درباره آنها با علی اوجی، معاون فرهنگی خانه کتاب به گفت و گو نشستیم.

معاون فرهنگی خانه کتاب در گفت و گو با کتاب هفته:

اسامی داوران کتاب سال اعلام می شود

که در راستای کمال و سعادت انسانی باشد که متأسفانه در دهه های اخیر، چنین آثاری که هر دو شاخص را دارا باشند کمتر شاهد بوده ایم. باید به این موضوع توجه ویژه ای شود و برای این مشکل چاره ای اندیشیده شود. هر چند جوایز ادبی از جمله جایزه جلال و پروین اعتصامی قطعاً می تواند در پیشرفت آثار ادبی ما موثر باشند. در عین حال فعالیت معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مبنی بر حمایت از ۱۰۰ نویسنده برای خلق ۱۰۰ اثر ادبی می تواند به حمایت از حوزه شعر و ادبیات منجر شود. باید به این نکته توجه داشته باشیم که برای رسیدن به نقطه مطلوب نیاز به زمان و برنامه ریزی داریم.

به نظر شما آیا جشنواره کتاب سال به اندازه جشنواره های فیلم و تئاتر فجر برای عموم مردم جذابیت دارد؟

جذابیت های ویژه ای در آثار هنری مثل فیلم وجود دارد که کتاب فاقد آن است هر چند رشد اقبال عمومی به کتاب هم از لحاظ کمی و کیفی بسیار محسوس است اما باید گفت که اطلاع رسانی در حوزه جشنواره کتاب سال در دوره های قبلی بسیار ضعیف بوده و ما در سال گذشته برای اولین بار سایتی را برای کتاب سال طراحی کردیم که این سایت امسال اصلاح شد و در پایان سال جاری تکمیل می شود و در اختیار دوستان داران کتاب قرار می گیرد. هر چند در حوزه داوری محدودیت هایی برای معرفی داوران داریم و تنها اطلاع رسانی، مربوط به آثار رسیده به مرحله دوم است. اما در این بین باید به این نکته هم اشاره شود که رسانه های ما در گذشته کمتر به مقوله کتاب توجه می کردند که امسال رشد خوبی داشته و امیدواریم با همکاری سازمان صدا و سیما بتوانیم در آینده اطلاع رسانی بیشتری در این حوزه داشته باشیم.

در همه جشنواره ها یکی از موضوعات، بحث داوری بوده. آیا در این بخش در کتاب سال اطلاع رسانی مناسبی صورت گرفته است؟

معیارهای داوری به نوعی در آیین نامه کتاب سال به صورت کلی ذکر شده که هر گروه بر اساس این معیارهای کلی ارزیابی خود را انجام می دهد. اما داوران ما بسیار گسترده هستند که شامل استادان حوزه و دانشگاه، برخی از انجمن های صنفی، دایره المعارف ها و... هستند که به نظر من این تیم خوبی است که در برخی از گروه ها بهترین هستند، هر چند این ادعا وجود ندارد که در همه بخش ها بهترین هستیم؛ اما برای اطلاع رسانی، اسامی داوران که به ما اجازه معرفی خودشان را داده اند به زودی در نشریه کتاب هفته منتشر خواهد شد.

آیا این امکان وجود دارد که زمان برگزاری جشنواره کتاب سال تغییر کند؟

نفراتی که در کتاب سال برگزیده می شوند به دو دسته تقسیم می شود که یک دسته شامل برگزیدگان هستند که در دهه فجر معرفی شده و دسته دیگر افراد شایسته تقدیرند که در پایان هفته کتاب مورد تقدیر قرار می گیرند که هر دو دسته در داوری ها معرفی می شوند. به دلیل کمبود زمان در دو مراسم تقدیر می شوند. به هر حال از آنجا که باید کتاب هایی که در طول سال منتشر شده اند بررسی شوند، به نظر می رسد بهترین زمان جشنواره زمان فعلی برگزاری جشنواره باشد.

هیچ کدام از رده های موجود نگنجد و رده جدیدی را ایجاد کنند. البته نکته دیگر این است که در حال حاضر در کتاب سال تنها می توانیم یک کتاب را در هر بخش برگزینیم و گاهی اوقات می شود که این امتیازات نزدیک به هم هستند. در این بین گروهی از داوران معتقد هستند که آیین نامه در این بخش دست ما را بسته است و شاید اگر بتوانیم در هر حوزه نفرات اول تا سوم را برگزینیم به رشد و توسعه کتابخوانی کمک کرده ایم.

برپایی کتاب سال قرآنی را هم در برنامه های آتی خود قرار داده اید؟

ما مکرراً اعلام کردیم که به دلیل تجربه ای که داریم آمادگی برپایی جایزه کتاب سال قرآنی را داریم اما از آنجایی که در وزارتخانه معاونت قرآنی را وجود دارد، طبیعی است که بهتر است این مقوله توسط این معاونت انجام شود. همچنین سازمان اوقاف و امور خیریه هم در این زمینه توانایی هایی را داراست که می تواند در این حوزه همکاری داشته باشد و امیدوارم معاونت قرآنی هم به اهمیت این مسئله پردازد و در سال های آتی جایزه کتاب سال قرآن پژوهی را هم داشته باشیم.

در جشنواره امسال، برگزیده ای در حوزه های شعر و داستان نداشتیم. شما به عنوان یک کارشناس، این امر را چگونه ارزیابی می کنید؟

حوزه ادبیات یک حوزه بسیار ارزشمند است و در تمامی شاخه های فرهنگی یکی از مهم ترین رشته هاست و به نوعی رشته مادر محسوب می شود. متأسفانه ما در حوزه ادبیات دو نگاه داریم؛ یک نگاه که بیشتر به فرم و ساختار رمان یا شعر اهمیت می دهد و نگاه دیگری که درونمایه را ملاک اصلی می داند. البته نگاه میانه ای هم وجود دارد که هر دوی این شاخص ها را دارای اهمیت می داند. می توان گفت در دهه های اخیر ما آثار خوش ساخت فراوانی داشته ایم اما باید توجه داشته باشیم که ما می خواهیم یک متن ادبی را از سوی یک نظام ارزشی معرفی کنیم، بنابراین طبیعی است که در چنین نظامی، اثری را فاخر خواهیم دانست که هم محتوای ارزشی داشته باشد و هم از تکنیک بالایی برخوردار باشد. البته باید به این نکته توجه کنیم که محتوای ارزشی، محتوایی است

داشته باشیم که این افراد در نمایشگاه بین المللی کتاب تهران مستقر شوند تا بتوانند آثار خوب را شناسایی کنند، همچنین برای جایزه جهانی گروه هایی در نمایشگاه های خارج از کشور شرکت کنند و از نزدیک کتاب های خوبی را که در حوزه ایران شناسی و اسلام شناسی است شناسایی کنند و در اختیار دبیرخانه قرار دهند. این برنامه باعث می شود تا حد زیادی مشکل نرسیدن آثار به دبیرخانه حل شود.

آیا برگزاری جایزه کتاب فصل تغییری در روند داوری های کتاب سال داشته است؟

برخلاف کتاب سال که بررسی های مربوط به آن از ابتدای مهر ماه آغاز می شود و در برخی از محورها فرصت کافی وجود ندارد، کتاب فصل می تواند با بررسی هایش کار مرحله اول کتاب سال را انجام دهد یعنی ارزیابی اجمالی کتاب ها برای داشتن حداقل ویژگی های استاندارد کتاب، که این بررسی می تواند در کتاب فصل انجام شود و از آنجایی که نیمی از زمان در جایزه کتاب سال به مرحله اول اختصاص دارد تا حد زیادی می توانیم با دقت بیشتری کتاب ها را ارزیابی و داوری کنیم. البته از آنجا که عمده داوران کتاب فصل، همان داوران کتاب سال هستند قطعاً داوری ها به درستی صورت می گیرد علاوه بر این که مرحله اول، ارزیابی اجمالی است و سلیقه چندان درگیر نیستند.

برخی از انتقادات مبتنی بر افزایش بخش های کتاب سال بوده مثل بخش های دانش آموزی، دانشجویی و... آیا در این زمینه هم برنامه هایی دارید؟

در حال حاضر ما در بخش دانشجویی، کتاب سال دانشگاهی را داریم و مستقلاً این آثار بررسی می شوند و یا جایزه گام اول که به آثار نوقلمان مربوط می شد. بنابراین این بخش ها توسط جشنواره های دیگر هم پوشانی دارد و در کتاب سال طبق ضوابط آیین نامه ای نمی توانیم مخاطبان را محدود کنیم و هر کتابی که در کشور چاپ می شود، موظفیم در کتاب سال آن را ارزیابی کنیم، بنابراین آیین نامه به ما اجازه بزرگ نمایی قشر یا موضوع خاصی را نمی دهد.

در چه زمینه هایی می توانیم کتاب سال را توسعه دهیم؟

هر روز دانش و علوم گسترده تر می شوند و در بستر زمان ممکن است به آثاری برخورد کنیم که در

ارزیابی شما از برگزاری بیست و پنجمین دوره جایزه کتاب سال چه بوده و آیا این دوره نسبت به دوره های قبل تغییراتی داشته است؟

از دو دوره قبل که بنده دبیر علمی کتاب سال بوده ام، احساس می شود که دو اشکال بسیار مهم در روند کتاب سال وجود داشت که گاهی آن را با مشکلات جدی همراه می کرد؛ یکی آیین نامه و ضوابطی است که دبیرخانه کتاب سال بر پایه آن کار می کند و دوم تیم داوران. در حوزه اول به دلیل این که آیین نامه بیش از ۲۰ سال است که به تصویب رسیده، نیاز به بازبینی دارد و با توجه به مطالعاتی که طی دو سال اخیر انجام گرفت قرار شد امسال این نظرات از طریق وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی به شورای عالی انقلاب فرهنگی داده شود. در حوزه دوم هم سال ها بود که داوران کتاب سال ثابت بودند و به رغم این که کتاب سال ضوابط ثابتی دارد اما ذوق ها و سلیقه متنوعی هم وجود دارد که این سلیقه هم می تواند تاثیر گذار باشند.

روند بازبینی آیین نامه به چه نحو است و تا چه زمانی آیین نامه بازبینی شده و تغییرات آن اعمال می شود؟

بعد از پایان یافتن مراسم با نگاه آسیب شناسانه ای که داشتیم این دوره را ارزیابی کردیم که این ارزیابی توسط دست اندرکاران علمی کتاب سال - که شامل دبیر علمی، معاونت فرهنگی خانه کتاب و مدیر کل کتاب و گروهی دیگر از صاحب نظران بود - صورت گرفت و ماحصل این جلسات این شد که چند کار انجام شود؛ یکی این که کارشناسی که در دوره های قبلی بر روی آیین نامه شده بود تکمیل شود و تا پایان سال نظرات اصلاحی از سوی صاحب نظران حوزه و دانشگاه و داوران شاخصی که با ما همکاری داشتند در جلسات بررسی شود و به قطعیت برسد و طی پیشنهادی از سوی معاونت فرهنگی وزارت ارشاد به شورای عالی انقلاب فرهنگی ارسال شود که ما باید تا پایان سال جاری این مرحله از کار را به پایان برسانیم. دیگر این که در ارزیابی کتاب سال از فرم های ارزیابی استفاده می شود که سال ها ثابت مانده بود و قرار شد با مشورت داوران و صاحب نظران تا پایان اردیبهشت سال ۱۳۸۷ اصلاح این فرم ها را به پایان برسانیم هر چند در طول این دو سال اصلاحات اندکی بر روی فرم ها داشته ایم. اما از دوره بعد فرم های جدیدی در اختیار داوران قرار می گیرد.

آیا در دوره های بعدی در بخش داوری ها شاهد تغییرات دیگری هم هستیم؟

یکی دیگر از مصوبات ما در بخش داوری مربوط به مشکل کتاب های ارسالی بود، چرا که به رغم این که جشنواره کتاب سال و همچنین جایزه جهانی مثل تمامی جشنواره های دیگر از طریق فراخوان باید آثار را جمع آوری کند و اگر کتابی به دبیرخانه ارسال نشد، موظف به داوری نخواهیم شد، با این حال دبیرخانه کتاب سال با مشورت با داوران کتاب هایی را هم که به دبیرخانه ارسال نمی شد در حد توان تهیه می کرد تا آثار شاخص از چشم دور نماند اما همیشه این احتمال وجود دارد که اثر خوبی به دبیرخانه نرسد به همین دلیل یکی از تصمیمات این بود که در دوره های بعدی تیم های کارشناسی را از استادان حوزه و دانشگاه

کارشناسان از وضعیت فروش الکترونیک کتاب می گویند

خرید مجازی، مطالعه واقعی

ابوالحسنی اما تلاش گردانندگان این پایگاه ها را افزایش امکانات آنها و دسترسی بیشتر مردم به کتاب و اطلاعات تازه درباره کتاب های چاپ اول و چاپ های متعدد می داند و معتقد است که این پایگاه ها می توانند تاثیر زیادی بر کتابخوانی داشته باشند.

آنچه مسلم است این که با وجود کار نبودن شبکه اینترنت و آشنایی نداشتن عموم مردم با آن، نمی توان به این شبکه ها و تاثیری که بر روند عرضه و تولید کتاب و کتابخوان شدن مردم از سوی دیگر می گذارند امید چندانی داشت. این گزاره در حالی نقض می شود که آشنایی مردم با اینترنت و کارکردهای آن روز به روز افزایش یابد.

دیگر آن که تا زمانی که فرهنگ سازی به عنوان اصل مسلم آغاز هر فعالیت فرهنگی و ... به شکل جدی در دستور کار مسئولان قرار نگیرد، همچنان فعالیت ما بر همین مدار خواهد چرخید و ابزارهای مدرن با وجود این که خود را بر زندگی تحمیل می کنند، باری از دوش آنان برنخواهند داشت.

کتاب و فراهم آوردن امکان خرید برای کاربران و علاقه مندان نقش زیادی ندارند اما آیا می توان به کتابخوان شدن افراد از طریق این پایگاه ها امیدوار بود؟ مدیر یکی از کتابفروشی های اینترنتی می گوید: «این پایگاه ها تنها محل و محفل و مکان حضور افراد کتابخوان هستند و آنها با استفاده از این امکان، نیازهای مطالعاتی خود را می یابند و از سوی دیگر با تازه ترین تولیدات و محتوای آنها آشنا شوند.»

ابوالحسنی نیز یادآور می شود که کسی برای خرید کتاب به این پایگاه ها مراجعه می کند که بخواهد منبعی را برای مطالعه و بهره گیری از آن پیدا کند بنابراین بر سطح مطالعاتی جامعه و کتابخوان شدن مردم تاثیر دارند.

با توجه به امکان دسترسی اندک مخاطبان ایرانی به شبکه اینترنت و نبود رایانه در بسیاری از شهرهای کشور، تاثیر این پایگاه ها و سطح ملی اندک است و شاید بتوان گفت برای تعداد محدودی از کاربران که بیشتر آنها هم در پایتخت حضور دارند این امکان فراهم است.

به گفته مدیر یک کتابفروشی اینترنتی: «این پایگاه ها در میان کاربران اینترنت هم به فضایی راکد تبدیل شده اند. چرا که با گذشت زمان و کاهش استفاده از این پایگاه ها، گرایش گردانندگان این پایگاه ها به معرفی صرف کتاب روز به روز بیشتر می شود و خود آنها هم از معرفی کتاب از این طریق ناامید می شوند.»

وی با تقسیم بندی پایگاه ها به دو دسته معرفی کتاب و فروش کتاب پایگاه های معرفی کتاب را محفل و مکانی برای افراد کتابخوان داخل کشور می داند و می افزاید: «این پایگاه ها بر امر فروش کتاب و علاقه مندی مردم به خرید کتاب تاثیر چندانی ندارند و پایگاه های فروش هم کم کم به سمت معرفی کتاب روی می آورند؛ آن هم به کندی و حتی آرام تر از گذشته.»

پایگاه ها موثرند

عبدالحمید ابوالحسنی، مدیر شبکه کتاب که نخستین پایگاه فروش و عرضه کتاب را در ایران راه اندازی کرد، این مسئله که پایگاه ها در فروش و معرفی کتاب تاثیر ندارند را رد می کند. به گفته وی با جافتادن این فناوری نوین، میزان مراجعان به پایگاه این شبکه اگرچه افزایش چشمگیری نداشته اما کاهش زیادی هم نداشته است.

وی تاثیر این گونه پایگاه ها بر خرید و فروش کتاب را بسیار زیاد می داند و معتقد است: «برخلاف گذشته و با تجهیز شبکه و امکان جست و جوی کتاب و استفاده از خلاصه کتاب در پایگاه اینترنتی، بسیاری از افراد رغبت بیشتری به استفاده از این فناوری پیدا کرده اند.»

بحث مهمی که در اینجا می توان مطرح کرد این است که هر چند این پایگاه ها در امر کمک به فروش

یکی از ابزارهای نوین ارتباطی که اتفاقا بیشترین سهم را هم در گسترش فعالیت های فرهنگی و به ویژه کتابخوانی و عرضه کتاب دارد، اینترنت و شبکه جهانی ای است که در جهان امروز بدون آن حتی فکر کار و تجارت و فرهنگ را هم نمی توان کرد.

امروزه تجارت، ابزار کار، انجام امور روزمره و حتی جابه جایی و جوجه نقدی از طریق این شبکه شناخته شده و به صورت آنلاین انجام می شود و از این رو دیگر کسی برای حضور در سمینارها و همایش ها از این سر دنیا به آن سو سفر نمی کند. سهم فعالیت های حوزه فرهنگ و به ویژه کتاب که به صنعت غول پیکری در کنار صنایع بزرگ دیگر تبدیل شده از این میدان بزرگ آنقدر زیاد است که کسی را یارای انکار آن نیست. افزایش تولیدات در حوزه کتاب اعم از کتاب های چاپی و کتاب های الکترونیکی از یک سو و تقاضای گسترده برای این محصولات از سوی دیگر باعث شده که آسان ترین استفاده از خدمات آنلاین اینترنتی و مبادله از این طریق صورت گیرد.

مدیر یک پایگاه اینترنتی کتاب که در حال حاضر به این کار اشتغال ندارد با اشاره به این که از ابتدا هم استقبال چندانی از این گونه پایگاه ها نمی شد، می گوید: «من امیدی به تاثیر گذاری این پایگاه ها بر بازار کتاب ندارم. این مشکل از ابتدا هم وجود داشت و حالا هم وجود دارد.»

اطلاعیه

قابل توجه ناشران، کتابفروشان، صحافان چاپخانه ها، لیتوگرافی ها و مراکز نشر سراسر کشور

ویرایش جدید کتاب راهنمای ناشران و کتابفروشان ایران، چاپخانه ها، لیتوگرافی ها و مراکز نشر سراسر کشور در قالب جدید و به عنوان کتاب «مرجع نشر» در مرحله تهیه است

موسسه خانه کتاب با همکاری کانون تبلیغاتی آویژه پویا از ناشران، کتابفروشان، صحافان، چاپخانه ها، لیتوگرافی ها و مراکز بخش فعال که تمایل به درج آگهی در کتاب فوق را دارند دعوت می نماید تا با تلفن های ۲۲۲۵۵۲۴۶ (مرکز جذب آگهی ناشرین) و ۸۸۸۹۹۲۱۵ (مرکز جذب آگهی های گروه چاپ) تماس حاصل نمایند.

به منظور بهره مندی هرچه بیشتر جامعه از کشفه های مرحله ها و آثار دانشجویی و با هدف ایجاد زمینه برای رونق فعالیت های علمی و پژوهشی دانشجویان و روح پویان به استفاده از پرتال دانشجویی، پورتال دومین دوره انتخاب پایان نامه سال دانشجویی و هشتمین دوره معرفی پژوهش پرتال دانشجویی برگزار می شود.

دوره انتخاب پایان نامه سال دانشجویی: ۱۳۸۶ تا ۱۳۸۷
دوره معرفی پژوهش پرتال دانشجویی: ۱۳۸۶ تا ۱۳۸۷

این جشنواره در دو بخش علمی و فرهنگی برگزار می شود. در بخش علمی، آثار دانشجویی در زمینه های مختلف علمی و پژوهشی مورد توجه قرار می گیرد. در بخش فرهنگی، آثار دانشجویی در زمینه های مختلف فرهنگی و اجتماعی مورد توجه قرار می گیرد.

فراخوان
دوازدهمین دوره
پایان نامه سال
دانشجویی
و هشتمین دوره پژوهش پرتال
دانشجویی

موسسه خانه کتاب
کانون تبلیغاتی آویژه پویا

محمود گلابدره‌یی از تازه‌ترین آثار خود می‌گوید

نویسندگی در خیابان، زندگی در کوه

شاگرد جلال، به عنوان یار و یاور او حضور دارم. با مطالعه این رمان، شما با ۲۴ نفر از شخصیت‌های آن دوران آشنا می‌شوید.

چه شد که رمان «آقا جلال» را نوشتید و از چه زمانی با جلال در ارتباط بودید؟

من کلاس اول دبیرستان را که شروع کردم با جلال آل احمد به عنوان معلم انشاء کلاس خود آشنا شدم. تازه این یک وجه قضیه است. وجه دیگرش این بود که ما ماشین دکتر اقبال را آتش زدیم و به نوعی مبارزه می‌کردیم. بنابراین وقتی جلال آل احمد مقیم شمیران شد. پس وقتی جلال آمد، خیلی در جریانات بودیم. وقتی آل احمد را توده‌ای‌ها به دلیل جدایی‌اش از حزب می‌زدند، ما می‌رفتیم دعوا می‌کردیم. من اینها را در این رمان نوشتم. این کتاب در زمان حیات آقا جلال به شکل زیرزمینی منتشر شد و در دستور زبان دچار مشکل بود. به این صورت که پس از پایان جمله آل احمد نقطه می‌گذاشت و بعد از نقطه هم برای ادامه جمله «او» یا «که» می‌آورد. من حرفم این بود که نقطه یعنی پایان جمله. او جزو ادات موصول است. همین مسئله باعث شد که بین ما جرّ و بحث و دعوا شود. این حرف‌ها را در رمان «آقا جلال» نوشتم. شما در آن سن جوانی، چطور در نوشتن تحت تأثیر زبان و اندیشه جلال قرار نگرفتید؟

ببینید، من انشاء که می‌نوشتیم، برای خواندن آن در کلاس، جلال در کلاس را از درون قفل می‌کرد. جلال کتاب معروف «مدیر مدرسه»‌اش را هنوز ننوخته بود. چون مدیر مدرسه، در این رمان آقای برومند مدیر دبیرستانی در تجریش بود. ما در چنین فضایی می‌نوشتیم، در چنین جوی من انشاهای تقریباً سیاسی. انتقاد می‌نوشتیم. جلال به همین خاطر در کلاس را از درون قفل می‌کرد تا کسی سرزده وارد نشود. جلال آل احمد بعضی از این انشاهای را می‌گرفت و برای چاپ آنها اقدام می‌کرد. جلال قدرت و نفوذ داشت و به من گفت: «تو کلمات بوی قورمه‌سبزی می‌دهد.» در حاشیه رمان «افسانه اسیران» من، جلال خیلی حرف زده است. سال ۴۱ که من داستان فرار رانوشتم جلال یک بیانیه ده‌ماده‌ای برای نوشته‌های من صادر کرده است. چند تا از جملات او را از حفظ برای شما می‌گویم در یک جا نوشت حضرت شان دست از این نوآوری در رسم الخط بردارید و این قدر روشنفکر بازی در نیاروید آقای سید محمود کدخدا. به من لقب کدخدا داده بود. من کلمه حتی را با الف به این صورت (حتا) نوشته‌ام. یا می‌خواهم را می‌خواهم، اصلاً را اصلن می‌نوشتیم. جلال هم عصبانی شد و زیر نوشته‌های من بیانیه‌اش را می‌نوشت و رهنمود می‌داد. داستان فرار، داستان پسر بیچه‌ای در یکی از روستاهای گیلان به اسم اشترانکوه است که دیپلم می‌گیرد و برای کار به تهران می‌آید.

می‌دانید پس از خواندن این داستان جلال چه گفت؟ گفت: «فرار حضرت شان از ده به شهر است برای رفاه و خصلت‌های بورژوازی و فیلم‌های برژیت باردو. برژیت باردو در آن زمان معروف‌ترین هنرپیشه زن جهان بود. من گفتم رفاه و بورژوازی چیست؟ این داستان، داستان پسر بیچه‌ای در اشترانکوه شمال کشور است که من در آن جا کار کرده‌ام. این بیچه دیپلم گرفته، بیکار بوده، به تهران فرار کرده تا کاری پیدا کند. رفاه بورژوازی کجا بود؟ همین باعث دعوی من و جلال شد. اولین داستان من هم به اسم «جولی» در سال ۳۷ یا ۳۸ در یکی از روزنامه‌ها چاپ شد.

در کتاب «لحظه‌های انقلاب» گویا به انقلاب اسلامی ایران و خاطراتی که از آن دوران داشتید، پرداخته‌اید؟

من تنها نویسنده‌ای بودم که در دوران قبل از انقلاب «شب‌های شعر گوته» را تحریم کرده بودم و حاضر نشدم در این جلسات به داستان خوانی بپردازم. تا روز ۲۲ بهمن ۵۷ دوشادوش دیگران در راه پیروزی انقلاب به رهبری امام می‌دویدم. من در همان ایام نشستیم رمان «لحظه‌های انقلاب» را که حاصل تب و تاب همان روزهاست، نوشتم و در سال ۵۸ منتشر کردم. خیلی از نویسندگان و اهل قلم آن روز درباره این رمان نقد و تحلیل نوشتند. الان هم چاپ نهم آن توسط انتشارات سروش منتشر شده است. من روایت ۱۵ خرداد را در کتابچه‌ای که ضمیمه روزنامه همشهری در روزهای پنجشنبه چاپ می‌شود، منتشر کردم. این ضمیمه در ایام دهه فجر امسال تحت عنوان «لحظه‌هایی از انقلاب» چاپ شد و انصافاً کار قشنگی است.

قرار بود کتاب دیگری هم از شما در همین ایام منتشر شود؟

رمان «سرنوشت بچه شمرون» من مدت پنج سال بود که تجدید چاپ نشده بود. این رمان هم بدون هیچ‌گونه تغییری توسط انتشارات خجسته زیر چاپ رفت و به زودی منتشر خواهد شد. فکر می‌کنم این رمان به چاپ نهم رسیده است.

چرا در سال ۸۶ رمان تازه‌ای منتشر نکرده‌اید؟ انتشارات پیکان یک رمان از من منتشر کرده بود به اسم «دال» که به چاپ پنجم رسید. یک رمان جدید توسط همین انتشارات به بازار آمد به نام «آقا جلال». قرارداد رمان «پرگاه» را با هم همین ناشر امضا کردم. شما در رمان «آقا جلال» خاطرات خودتان را با آل احمد روایت کرده‌اید؟

من این رمان را با شیوه دیالوگ (گفت و گو) نوشتم. می‌دانید هیچ نویسنده‌ای نتوانسته با این شیوه رمان بنویسد. اما من ۲۴ نفر از شخصیت‌های مطرح را انتخاب کردم و در قالب ۲۴ شخصیت مستقل و متفاوت با ۲۴ بعد زبانی رمانی نوشتم که در ایران سابقه ندارد. دو تا از شخصیت‌های این رمان را خیلی خوب می‌شناسید. یعنی جلال آل احمد و سیمین دانشور را. شخصیت دیگر رمان، من محمود گلابدره‌یی هستم که به عنوان یک نویسنده، به عنوان

نام نشر فرهنگ گستر فعالیت می‌کرد. این ناشر قبل از چاپ کتاب بخشی از حق‌التالیف آن را به من پرداخت. من با گرفتن پول جلد اول این کتاب را تحویل دادم و قرار شد مجلدات بعدی را طی مدت زمان مشخصی تحویل بدهم.

این رمان از آن لحظه عزیمت من به آمریکا شروع می‌شود. بعد سن هوزه و آمریکا و... من در جلد اول خاطرات هشت ماهه اول از این ۱۰ سال را نوشتم و بعد از چندی ناگهان یک روز دیدم کتاب «ده سال در آمریکا» که در همه مصاحبه‌ها این اسم را گفته بودم و در قرارداد نشر هم این اسم ثبت شده بود، در کنار خیابان‌ها به نام «ده سال هوم لسی آمریکا» عرضه می‌شود. خودم هم نمی‌توانستم این اسم را بخوانم و نمی‌دانستم به چه معنی است؟ «هوم» به زبان انگلیسی یعنی خانه، کلمه «لس» هم منفی‌اش می‌کند. این اصطلاح در هیچ فرهنگ لغتی وجود ندارد. ناشر محترم، «ی» نسبت را به انتهای این اصطلاح چسباند و یک اصطلاح تازه از خودش درست کرد که هیچ معنایی ندارد. کسانی هم که می‌خواستند این کتاب را بخرند باید پولی به حساب ناشر واریز کنند و قبض پرداخت پول را به آدرس ناشر بفرستند تا به وسیله پست یا پیک کتاب را دریافت کنند. این شیوه نه تنها در ایران بلکه در هیچ جای دنیا جواب نمی‌دهد. خلاصه این کتاب با چنین سرنوشتی مواجه شد و مرا از ادامه کار سرخورده و مأیوس کرد و من هم نوشتن ادامه رمان را رها کردم. بیش از یک سال است که شکایت من علیه ناشر سرانجامی پیدا نکرده. دو جلد اول این کتاب را هم در مدت بیست روز نوشتم. تجربیات خوبی از آمریکا داشتم، شعرهایم به زبان انگلیسی در آمریکا منتشر شده بود. با چند نویسنده معروف آمریکایی دوست بودم. همه این تجربیات با حرکت غلط یک ناشر نقش بر آب شد و دست و دلم به کار نمی‌رود. ناشری که بدون اجازه من اسم کتاب را عوض کرد و کتاب چاپ شده را در انبار حبس کرد. من سراسر آمریکا را در این مدت ۱۰ سال پیاده طی کردم. بنابراین در این کتاب از آمریکا گفتم، از ایران گفتم، از کاتماندو که شش ماه بودم گفتم، از سوئد گفتم، از آفریقا گفتم. همه این موضوعات را در روایت هشت ماه از خاطرات آن دوره در کتابم آورده بودم.

«سگ کوره‌پزخانه» نخستین رمان محمود گلابدره‌یی در سال ۴۱ چاپ و منتشر شده است و جدیدترین کتاب او به نام «زن نویسنده و هاویه هوو» چندی پیش به بازار آمد. گلابدره‌یی که در سال ۱۳۰۸ به دنیا آمده، بیش از ده سال در آمریکا خیابان‌خوایی و ایالت‌های متعددی را با پای پیاده طی کرده است تا به عشق اول خود، نویسنده‌ی برسد. این که او تا چه اندازه در این راه موفق شد یا نشد موضوع این گفت‌وگو نیست. داوری را به عهده خوانندگان می‌گذاریم. محمود گلابدره‌یی پس از حدود پنج دهه نویسنده‌گی به لحاظ کمیت آثار، کارنامه قابل قبولی دارد. عناوین برخی دیگر از هفته‌ها عنوان کتاب او که هر کدام از یکی - دو چاپ تا ۹ بار چاپ شده از این قرار است؛ لحظه‌های انقلاب، اسماعیل - اسماعیل، پرستو، ده سال آمریکا، چلچله‌ها، منیر، سفر به حجله‌گاه عشق و....

آقای گلابدره‌یی، الان چه می‌کنید و چه کاری در دست نوشتن یا چاپ دارید؟

چاپ نهم «سرنوشت بچه شمرون» توسط انتشارات خجسته به زودی راهی بازار می‌شود. سه رمان من به نام «چلچله‌ها» و «حکومت نظامی» را هم این انتشارات، چاپ کرده بود.

شما از بین همه آثاری که تاکنون منتشر کرده‌اید به کدام یک بیشتر علاقه‌مندید؟

من رمانی دارم به نام «صحرای سرد» که در سال ۶۲ نوشته شده و هر کس این رمان را خوانده، تحت تأثیر قرار گرفته است. چند نفر از افراد سرشناس و مشهور که هنرمند هم بودند، وقتی این رمان را خواندند، گفتند: داستان زندگی خود ماست. این رمان در سال ۶۳ توسط «انتشارات ایران یاد» چاپ شد. این رمان این گونه شروع می‌شود: علی سیاه دوباره استخوان بود. گوشت به تن نداشت علی سیاه، علی سیاه سراسر عصب و رگ بود. علی سیاه وقتی تار را در زانویش جای می‌داد....

داستان این رمان زندگی یک هنرمند مشهور و نوازنده تار در تهران است که از همسرش جدا شده، چهار فرزند پسر دارد و کارش این است که در عروسی‌های شمیران تار می‌زند. صدایش هم خوب است. اما ناگهان در سن چهل سالگی در یکی از عروسی‌های گلابدره، دختر یکی از بزرگان قوم به نام حمیرا مرضوی، به او اظهار علاقه می‌کند. علی سیاه به عنوان هنرمند ساده دل گول این دختر هجده ساله را می‌خورد و با او ازدواج می‌کند. در ادامه این دختر علی سیاه را نابود و او را خاکستر نشین می‌کند. خانه سنتی او را خراب می‌کند و آنجا را تبدیل به آپارتمانی چندطبقه می‌کند. سرانجام علی سیاه و تارش در هم شکسته و نابود می‌شوند.

شما ۱۰ سال از زندگی خود را در آمریکا گذرانده‌اید. تجربه این دوران را در کدام یک از آثار خود توانستید به بهترین نحو بیان کنید؟

من در سال ۷۹ بعد از همه‌سياه‌بازی هاو فریب‌هایی که خوردم ناشری پیدا شد که مرا به دفتر کارش در خیابان طالقانی برد و به من پیشنهاد پانزده درصد حق‌التالیف داد. چون در آن زمان طی چند مصاحبه گفته بودم که رمانی در دست نوشتن دارم به نام «ده سال در آمریکا» که حدود ۲۴ جلد خواهد شد. الان دو جلد آن آماده است و دنبال ناشر می‌گردم. با چاپ این مصاحبه‌ها ناشران زیادی علاقه مند به چاپ این کتاب شدند، از جمله همین ناشر که تحت

آثار آلن رب گری یه به روایت پرویز شهیدی

نویسنده‌ای در جایگاه مخاطب

«رمان نو» می‌شناسیم؛ زمانی که به مسائل ذهنی و ابعاد بی‌شمار آن تکیه دارد. «به باور مترجم آثار رب گری یه، مسئله ذهنی ابعاد بی‌نهایتی دارد، در حالی که زندگی روزمره و فیزیکی ما دارای مسائل مشخص و معینی است. وی در توجیه شیء گرابی و ارتباط آن با نگرش ذهنی در میان «رمان نو» می‌گوید: «آنها عینیت را به شکل اشیاء جلوه می‌دهند. درست است که اشیاء بی‌جان هستند، اما این در دست ماست که چه شکلی به آنها بدهیم.» وی به اجرای این سبک در رمان مشهور «پاک کن ها» اشاره می‌کند و می‌افزاید: «ما در این رمان، توجه به اشیاء را به خوبی می‌بینیم. ممکن است شخصی با دیدن تابلو، صندلی و فنجان به یاد خیلی چیزهای دیگر بیفتد. کتاب «پاک کن ها» در واقع این مسئله را بر شکل واضح بیان می‌کند. نویسنده از شیء کوچکی مانند پاک کن به مسائل فراتری می‌رود که رمان بر اساس آن شکل می‌گیرد.»

پرویز شهیدی سپس به بازخورد متفاوت ادبیات «رمان نو» با مخاطبان می‌پردازد. او به درستی معتقد است که با تمام تلاش نویسندگان این سبک ادبی مدرن، مجموعه آثار «رمان نویی ها» در آغاز چندان مورد استقبال مردم نبود، اما با سینمایی شدن نسخه‌هایی سینمایی نظیر «سال گذشته در مارین باد» (ساخته آلن رنه بر اساس فیلمنامه‌ای از رب گری یه) و «هیرو شیما عشق من» (ساخته لوراس) توجه مردم به این ژانر ادبی بیشتر جلب شد. وی می‌افزاید: «چاپ اول «پاک کن ها» فقط ۳۵۰ نسخه بود. اما بعدها اقبال بیشتری نسبت به این رمان صورت گرفت، هر چند نمی‌توان آن را اثری در حد آثار پر فروش به حساب آورد.»

به گفته این مترجم ادبیات فرانسه، برای خوانندگان جدی ادبیات که تاریخ ادبیات را مطالعه می‌کنند و آثار کلاسیک ها، رمانتیک ها، رئالیست ها و ناتورالیست ها را دنبال می‌کنند، رسیدن به جنبش رمان نو، اتفاق مهمی است؛ مرحله‌ای که در کلیت تاریخ ادبیات بسیار حائز اهمیت است. وی خاطر نشان می‌کند: «بخش رمان نو، نجات خواننده است؛ خواننده‌ای که همیشه منفعل بوده و تنها ذهنیات نویسنده را خوانده و پیش رفته است. رمان نو مخاطب را محور و شخص اول ادبیات می‌کند.»

رمان نو نیز همین است که همه چیز را ثبت می‌کند. اشیاء در آثار رمان نویی ها جایگاه ویژه‌ای دارد چرا که آنها به اشیاء در مقام یک نماد نگاه می‌کنند. به گفته مترجم آثار رب گری یه، این نگاه در اثر جاودانه مارسل پروست نیز وجود داشت و در توضیح بیشتر می‌گوید: «مارسل نشسته و یک چای به همراه شیرینی می‌خورد و نگاه مزه این شیرینی او را به خاطراتی دور می‌برد و سرتاسر رمان سترگ او، در جست و جوی زمان از دست رفته شکل می‌گیرد. در اینجا، این کلوچه در مقام یک شیء و البته نماد است.»

با این همه چنانچه شهیدی نیز اذعان دارد، نمادپردازی در آثار رب گری یه، به ابهام منجر نمی‌شود، چرا که او همواره می‌خواسته مخاطب را در اثرش دخالت دهد و در عین حال یک سری اطلاعات را در اختیار او بگذارد. به همین دلیل هیچ چیز در داستان او از اهمیت خاصی برخوردار نیست و خواننده نیز به عنوان جزئی از داستان، به همراه اطلاعات پیش می‌رود تا به شکلی که خود می‌خواهد نقطه پایانی را بر داستان بگذارد. وی می‌افزاید: «البته اجرای این سبک به همین سادگی نیست. اما در نهایت به شیوه‌ای منجر شد که ما به عنوان

خصوصیات این سبک، چنان که بسیاری می‌گویند، نبود قهرمان‌های کلاسیک دنیای ادبیات و کنش‌های داستانی رایج است. از همین رو برخی «رمان نو» را فاقد جذابیت عنوان می‌کنند. پرویز شهیدی خلاف این نکته را بیان می‌کند. او معتقد است که در سبک‌های قبلی رمان از جمله کلاسیسیسم و رمانتیسیسم، نویسنده همه کارها را برعهده داشت و خواننده به عنوان یک موجود منفعل، رمان را می‌خواند و جلو می‌رفت، حال آن که او می‌تواند در خلق «رمان نو» مشارکت داشته باشد، زیرا نویسنده برای خواننده احتمالی خود می‌نویسد. وی می‌افزاید: «در واقع هدف اصلی لذتی است که خواننده هنگام خواندن رمان به آن دست می‌یابد. خواننده انسان هوشمندی است و نویسنده به هیچ وجه نباید او را نادیده بگیرد و لقمه آماده را به دهانش بگذارد.»

با این همه مترجم ادبیات فرانسوی بر این باور است که حالا دیگر باید رب گری یه را چهره‌ای کلاسیک در ادبیات دانست، چرا که او در عمل نشان داده که در تمامی آثارش از چشم یک دوربین به جهان نگاه می‌کند. وی می‌افزاید: «یکی از ویژگی‌های مهم

در گذشت آلن رب گری یه که او را به عنوان یکی از پنج نویسنده مطرح جهان می‌شناختیم، ضربه‌ای بود بر پیکره ادبیات معاصر جهان. این نویسنده که متولد سال ۱۹۲۲ بود، در دهه ۱۹۵۰ به همراه عده‌ای دیگر از جوانان معترض، پدیدآورنده سبکی شد که کمی بعد آن را «رمان نو» نام نهادند. با این همه رمان‌های رب گری یه به مانند دیگر دوستان معترضش یادآور فضای فکری خاص او بود. او زیر پرچم «رمان نو» که به مرگ قهرمان داستان‌ها می‌انداخت و معتقد بود که عصر قهرمان‌ها به سر آمده، همواره به لذت مخاطب و اهمیت او واقف بود. پرویز شهیدی که یکی از مترجمان مطرح ادبیات فرانسه و از جمله کسانی است که آثار این نویسنده را به فارسی برگردانده، معتقد است که رب گری یه یکی از نویسندگان مطرح این سبک هنری است و می‌توان شروع آن را به وی و ناتالی ساروت نسبت داد.

وی اضافه می‌کند: «رب گری یه در کنار ناتالی ساروت از جمله اولین افرادی بودند که به این روش رمان نوشتند. با این همه رب گری یه، با نگارش کتاب «برای رمان نو» گامی اساسی برای تئوریک کردن این سبک داستانی برداشت.»

پرویز شهیدی که رمان‌های «پاک کن ها» و «جن» را به فارسی برگردانده، سپس به زندگی متنوع رب گری یه به عنوان یک هنرمند خلاق اشاره می‌کند و با اشاره به پشت جلد کتاب «پاک کن ها» می‌گوید: «او در ۲۰ سالگی به کشاورزی روی آورد و در سی سالگی داستان نویسی شد. در ۴۰ سالگی سراغ سینما رفت و در ۵۰ سالگی نقاشی را پی گرفت و آنچنان که می‌گفت در ۶۰ سالگی خیال داشت موسیقی را پی بگیرد. اما آنچه که رب گری یه را دارای اهمیت می‌کند، همان رمان‌ها و فیلمنامه‌هایش است. از میان این فیلمنامه‌ها، تعدادی را هم خود کارگردانی کرد و از این حیث نیز هنرمندی سرشناس به حساب می‌آید.»

نویسنده فقید فرانسوی در کنار این فعالیت‌های هنری، دستی نیز در نوشتن مقالات تئوریک داشت. او در بسیاری از این مقالات به تشریح پدیده «رمان نو» پرداخت. سبکی که در کنار رب گری یه، نویسندگانی همچون ناتالی ساروت، فیلیپ سولر، میشل بوتور و مارگریت دوراس را نیز در بر می‌گرفت، یکی از

درباره آلن رب گری یه و جهان داستانی اش

آشتی واقعیت و رویا

پاک کن ها اولین اثر رب گری یه بود که در توسط انتشارات مینویی چاپ شد. این رمان که مضمونی پلیسی داشت در آن سال برنده جایزه فنئون شد و به شدت مورد توجه رولان بارت منتقد برجسته ادبیات فرانسه قرار گرفت. وی بعدها در مقام مدیر ادبی انتشارات مینویی قرار گرفت و رمان چشم چران را به چاپ رساند. این کتاب که به روان شناسی یک انسان گناهکار در حال و هوایی سوررئالیستی می‌پرداخت جایزه منتقدان را از آن او کرد. او از آن پس شروع به همکاری با گاهنامه اکسپرس کرد. مقالات آلن رب گری یه در این مجله سال‌ها بعد در کتاب مستقلی با عنوان درباره رمان نو به چاپ رسید. موفقیت اصلی رب گری یه اما در سال رخ داد. رمان حسادت که گذشته و حال و آینده را در کنار یکدیگر عرضه می‌کرد، نوید

پس از بازنویسی توسط انتشارات مینویی به چاپ رسید. رب گری یه هنگام بازگشت با کشتی به فرانسه در نوشتن رمان پاک کن ها را آغاز کرد و در همان سال با کاترین راستاکیان هنرمند نامدار فرانسوی ازدواج کرد و برای کتاب او، تصویر، پیشگفتاری با نام مستعار نوشت. در سال در بجنوه جنگ استقلال الجزایر آلن رب گری یکی از روشنفکر فرانسوی بود که بیانه معروف حمایت از مردم الجزایر را امضا کرد. با این وجود رب گری یه برخلاف ژان پل سارتر به تعهد سیاسی نویسنده باور نداشت و معتقد بود نویسنده مجاز نیست آثارش را در خدمت جریان‌های سیاسی قرار دهد.

نخستین رمان رب گری یه با نام جوانی در بیست و دو سالگی نوشته شد، اما هرگز منتشر نشد.

آلن رب گری یه هفته گذشته درگذشت. او همان نویسنده‌ای است که سال‌ها در ایران مشهور بود، بدون آنکه کتابی از او ترجمه شده باشد. همه او را به عنوان یکی از مشهورترین نویسندگان موج نو می‌شناختند و احتمالاً چند صفحه‌ای را که رضا سیدحسینی در کتاب مکاتب ادبی ترجمه کرده بود، خوانده بودند. البته کسانی که فرانسه می‌دانند و تعدادشان هم احتمالاً روز به روز کمتر می‌شود، می‌توانند از این قاعده مستثنی باشند. آلن رب گری یه از نویسندگان و فیلم‌سازان فرانسوی است.

او دوره آموزش متوسطه را ابتدا در برست و سپس در دبیرستان‌های بو فون و سن لویی پاریس گذراند. از انستیتو ملی کشاورزی فرانسه مدرک مهندسی گرفت و از تا در انستیتو ملی آمار پاریس کار کرد. سپس به عنوان کارشناس کشاورزی سه سال را در نقاط گرمسیری مختلفی مانند مراکش، مارتینیک، گوادلوپ و گویان فرانسه گذراند. ولی در سال به علت بیماری مجبور به بازگشت به فرانسه شد. او در سال رمان شاه کشی را به پایان رسانده بود که از سوی انتشارات گالیلیم رد شد؛ کتابی که سرانجام سی سال بعد

ظهور یک نویسنده صاحب سبک را می‌داد. این کتاب برای آلن شهرت و اعتبار فراوانی به ارمغان آورد.

او از نظر فکری به فلاسفه آلمانی به ویژه هایدگر و سبک داستان پردازی کافکا گرایش داشت و دیدگاه او با تفاوت قائل شدن میان واقعیت و رئالیسم، به این معنا که درک رئالیستی واقعیت نمی‌تواند تمامی آن را بیان کند، بسیار نزدیک به جریان فلسفی پست مدرنیسم می‌شد که در همان زمان در فرانسه پا گرفته بود. رولان بارت از برجسته‌ترین شارحان پست مدرنیسم به ویژه در حوزه هنر و ادبیات همواره به طرز اغراق آمیزی داستان‌های آلن رب گری یه را تحسین می‌کرد. رب گری یه به شدت از توصیفات رئالیستی مبتنی بر روای دانای کل - آنچنان که در آثار بالزاک به چشم می‌آید - پرهیز می‌کرد و با توصیف عینی جزئیات و خودداری از به کارگیری صفت به گوستاو فلوریر نزدیک می‌شد. به گفته منتقدان روش او در بهره‌گیری از تلفیق رویا و واقعیت و در هم ریختن خط طولی زمان، داستان‌های مارسل پروست را به یاد می‌آورد.

کنگره بین المللی علامه بلاغی برگزار شد

متکلم ژرف اندیش

علامه محمد جواد بلاغی متکلمی است که متکلمان بر توانمندی او شهادت داده اند و فقیهی است که فقهای بزرگ فقاقت او را پذیرفته اند و مفسری است که در عرصه تفسیر، عالمی ژرف اندیش بود. گوشه ای از شخصیت ذاتی بلاغی در آثار او منعکس شده است. او با همه علم و دانشی که داشت، شخصیتی بسیار زاهد و متواضع بود. میراث گرانقدر بلاغی اگر منقح شود آگاهی بیشتری نسبت به اندیشه های او به وجود می آید. مرحوم علامه بلاغی در مناظرات هیچگاه از جاده انصاف و عدالت منحرف نشد و الگوی مناسبی برای علمدار پاسخگویی به شبهات دینی و نشر معارف اسلامی است. وی از اسلام ناب محمدی (ص) دفاع می کرد و با فراگیری زبان های دیگر شبهات مطرح شده از سوی مخالفان را با دلیل و منطق پاسخ می داد. این عالم بزرگ سخنان دیگران را می شنید و با برهان و دلیل با آنها سخن می گفت و... اینها تنها بخشی از دیدگاه های مطرح درباره مرحوم بلاغی است که به روشنی در دیدگاه صاحب نظران و همچنین آثار او هویداست و بخشی از آن نیز در کنگره دو روزه برگزار شد.

کنگره بین المللی علامه بلاغی در مرکز همایش های دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم با شرکت اندیشمندان داخلی و خارجی برگزار شد. در این همایش که با هدف نکوداشت سال اتحاد ملی و انسجام اسلامی و نقش و تاثیر افکار، شخصیت و آثار علامه بلاغی برگزار شد متفکران و اندیشمندان داخلی و خارجی در آن به ارائه مقاله و ایراد سخنرانی پرداختند.

آشنایی با آثار علامه بلاغی

مجموعه آثار علامه محمد جواد بلاغی با عنوان «موسوعه العلامة البلاغی» در ۹ جلد و ۴۱۷۲ صفحه و همزمان با برگزاری کنگره بین المللی علامه بلاغی منتشر شد.

نخستین جلد این مجموعه، تصویری از زندگی و زمانه علامه بلاغی به دست می دهد. این جلد به دو بخش تقسیم شده است، بخش نخست در پنج فصل زمانه علامه بلاغی را به تصویر می کشد و بخش دوم به زندگی شخصی علامه بلاغی اختصاص دارد که در سه باب و یک خاتمه زندگی شخصی، اجتماعی، علمی، فرهنگی و رحلت آن فقیه شیعی را مورد بررسی قرار می دهد.

جلدهای یکم و دوم این مجموعه، تفسیر معروف آلاء الرحمن فی تفسیر قرآن را در بر دارد که تفسیر ناتمام علامه بلاغی از آغاز سوره بقره تا آیه ۵۷ سوره نساء و همچنین آیه ششم سوره مائده در ۹۳۶ صفحه در آن آمده است.

جلدهای سوم و چهارم، در بردارنده جلد نامه معروف بلاغی به نام الهدی الی دین المصطفی در دفاع از اسلام و پاسخ به انتقادهای برخی از مسیحیان است که ۱۷۹۹ صفحه از این مجموعه ۹ جلدی را به خود اختصاص داده است.

رساله های کوتاه کلامی علامه بلاغی در ۵۵۹ صفحه موضوع جلد ششم این مجموعه است که ۹ رساله را در خود گنجانده است. این رساله ها عبارتند از انوار الهدی، البلاغ المبین، مسأله فی البداء، التوحید و التلیث، اعاجیب الاکاذیب، دعوه الهدی الی الوریع فی الافعال و الفتوی، الرد علی الوهابیه، نسلمات الهدی و نفحات المهدی و نصاب الهدی. هفت رساله بر جای مانده فقهی علامه بلاغی در ۴۴۶ صفحه هم در جلد هفتم موسوعه به انتشار رسیده است. عقد فی قاعده علی الید ما اخذت حتی تؤدی، عقد فی تنجیس المتنجس، عقد فی بعض مسائل

بلاغی، فهرست اشعار، فهرست اماکن، فهرست ادیان و فرقه ها، فهرست جماعت ها و قبایل و فهرست منابع تحقیق این مجموعه. گفتنی است، این مجموعه بزرگ در بردارنده مهم ترین آثار علامه بلاغی است که عبارتند از سه کتاب حجیم، هفده رساله کوتاه، ده نامه و چهارده قطعه شعر.

آیین نقد و بررسی شعر علامه بلاغی

این مراسم به ریاست حسن عیسی الحکیم، رئیس سابق دانشگاه کوفه، علی عبدالحسین المظفر، نایب رئیس و محمود شاکر الخفاجی، دبیر جلسه و با حضور اندیشمندان و فرهیختگان جهان اسلام به عنوان یکی از برنامه های کنگره علامه بلاغی برگزار شد.

حاضران در این نشست، ذوق شعری علامه بلاغی را مورد نقد و بررسی قرار دادند و عیسی الحکیم با اشاره به تاریخچه آغاز شعر در نجف اشرف، این همایش را راهی برای گسترش روابط علمای نجف

العلم الجمالی، عقد فی الزام غیر الامامی باحکام نحلته، تعلیقه علی بیع المکاسب للشیخ الاعظم الانصاری، رساله حرمه حلق اللحیه، عقد فی مسأله الصلاه فی اللباس المشکوک فیه عنوان این هفت رساله فقهی است.

جلد هشتم و نهم این مجموعه در ۴۱۶ صفحه، افزون بر رساله ای در نقد انتساب تفسیر منسوب به امام حسن عسکری (ع)، شامل نامه ها و اشعار علامه بلاغی است.

در این جلد، ده نامه از علامه بلاغی به دوستانش آمده است که برای فهم اندیشه ها و دغدغه های این فقیه گرانقدر بسیار سودمند است. در بخش اشعار، چهارده قطعه از علامه بلاغی آمده که عمدتاً به مناسبت های دینی سروده شده است.

پایان بخش این کتاب، یازده فهرست تخصصی است. این فهرست ها عبارتند از فهرست آیات قرآنی، فهرست احادیث، فهرست آثار، فهرست اعلام، فهرست کتاب های نقل شده در نوشته های علامه

زندگینامه علامه محمد جواد بلاغی

تولد: ۱۲۸۲ قمری. محل تولد: نجف اشرف. وفات: ۱۳۵۲ قمری. آرامگاه: حرم مطهر حضرت امیر المومنین علی (ع)

استادان: بزرگانی چون آیات عظام شیخ محمد طه نجف، آخوند محمد کاظم خراسانی، حاج آقا رضا همدانی، محدث میرزا حسین نوری، میرزا محمد تقی شیرازی و ... شاگردان: آیات عظام سید هادی میلانی، سید ابوالقاسم خویی، سید شهاب الدین مرعشی نجفی، سید محمد صادق بحر العلوم، شیخ مجتبی لنگرانی نجفی و ... آثار: «آلاء الرحمن فی تفسیر القرآن»، «الهدی الی دین المصطفی»، «التوحید و التلیث»، «البلاغ المبین»، «الرحله المدرسیه» و ...

اشتیاق وی به علم آموزی باعث شد تا در سال ۱۳۰۶ هـ ق برای درک محضر علما و استادان شهر کاظمین، زادگاهش را ترک کند و مدت شش سال در مکتب کاظمین زانوی ادب زند و بهره های علمی، اخلاقی فراوانی کسب کند. علامه بلاغی در مراجعت مجدد به نجف اشرف چندین سال تحصیلات و تحقیقات علمی اش را پی گرفت تا این که در سال ۱۳۲۶ هـ ق شهرت و آوازه علمی مرجم و فقیه مجاهد، حضرت آیت الله العظمی میرزا محمد تقی شیرازی، بلاغی را مهاجر و مسافر سامرا ساخت.

ایشان مدت ده سال بر سفره علمی و اخلاقی این مجتهد بزرگ و بیدار جهان اسلام مهمان شد و روح و جانش را طراوت بخشید. این فقیه وارسته پس از درک محضر استادان بزرگ و کسب درجه عالی اجتهاد و اجازات نقل حدیث، به تحقیق و تدریس در حوزه علمیه نجف پرداخت.

عالم وارسته مرحوم سید محسن امین عاملی در توصیف آن آیت الهی می نویسد: «وی عالمی فاضل، ادیبی شاعر، خوش بر خورد و نیکو معاشرت و سخی النفس بود. عمرش را در طلب علم، تالیف، تصنیف و پاسخ به اشکالات دیگران به سر آورد.» مرحوم شیخ آقا بزرگ تهرانی نیز می نویسد: «او از مشاهیر عالمان شیعه، علامه ای جلیل، مجاهدی بزرگ، مولفی آگاه و پرکار است.»

این عالم جلیل القدر یکی از آگاه مردان و فرزانهانی است که لحظات عمر مبارکش را وقف خدمت حق و حقیقت کرد. او در برابر تبلیغات دشمنان اسلام ایستاد و در مقابل تهاجم فرهنگی غرب علیه اسلام، مردانه به پاخاست و عظمت و شکوه خیره کننده اسلام را بر همه آیین ها ثابت کرد.

و قم عنوان کرد.

در همین راستا عبد علی الخفاف، رئیس دانشکده ادبیات دانشگاه کوفه گفت: ادبیات و زبان، بخش عظیمی از تاریخ نجف اشرف را تشکیل داده و علامه بلاغی نمونه بارز ادیب و دانشمندی مسلمان از این تاریخ است.

همچنین عبدالله عبدالوهاب هادی العرداوی و حسن عبدالعزیز الخاقانی، از استادان دانشکده ادبیات دانشگاه کوفه با ارائه مقاله ای مشترک با موضوع بررسی شعر شیخ بلاغی، مشکلات دستیابی علاقه مندان به آثار خطی علمای نجف به ویژه علامه بلاغی را برای حاضران شرح دادند. این دو اندیشمند عراقی با اشاره به شعر فصیح، در نجف اشرف، از شرکت کنندگان در این جلسه، بررسی اشعار موجود در کتاب های چاپ نشده علمای مسلمان عراق را خواستار شدند.

قرانت قصیده شیخ بلاغی در نعت امام زمان (عج) توسط ضیاء فاضل حسین، اندیشمند عراقی پایان بخش این شب شعر بود و فاضل حسین با بررسی این قصیده اعلام کرد: شیخ بلاغی با سرودن این قصیده، حقایق زندگی و سیره دوازدهمین امام شیعیان جهان را ثابت کرد. وی افزود: شیخ بلاغی تنها با اهداف خیر خواهانه قصاید خود را می سرود و شعر وی ضعف و پیچیدگی نداشته و روش این ادیب و اندیشمند مسلمان در سرودن شعر روشی شناخته شده و خطابی مستقیم بوده است.

چکیده مقالات کنگره علامه بلاغی

از مجموعه مقالات رسیده به دبیرخانه این کنگره، چکیده ۳۷ مقاله به زبان فارسی و ۴۲ مقاله به زبان عربی برگزیده و در کتابی با عنوان «چکیده مقالات کنگره علامه بلاغی» چاپ و منتشر شد.

مهم ترین محورهای چندگانه این مقاله ها، سیره عملی و علمی علامه بلاغی، اوضاع حوزه علمیه نجف در دوران علامه، تحلیل اندیشه های قرآنی، کلامی، ادیان پژوهی، اجتماعی، فقهی، حدیثی، رویکردهای ادبی و هنری علامه محمد جواد بلاغی است.

از جمله این مقاله ها می توان واژه پژوهی در تفسیر آلاء الرحمن اثر محمد کاظم شاکر، تحریر نظریه تحریف ناپذیری قرآن در آثار علامه بلاغی اثر فتح الله نجارزادگان، بلاغی و روش نقد مسیحیت اثر حبیب رضا ارزانی، بلاغی و جدال با مدعی، اخلاق و روش اثر سید حسن اسلامی، و هابیت از منظر علامه بلاغی اثر غلامحسین زینلی، بازتاب ادیان پژوهی بلاغی در تفسیر آلاء الرحمن، جایگاه علامه بلاغی در نهضت احیای فکر دینی اثر محمد جواد صاحبی و علامه بلاغی و تفسیر منسوب به امام حسن عسکری اثر آیت الله رضا استادی را نام برد.

علم الادیان فی مدرسه نجف الاشراف؛ الشیخ بلاغی نموذجاً اثر عباس کاشف الغطاء، عصر الامام البلاغی اثر سید منذر حکیم، التصور الوظيفی المهدویه عند العلامة بلاغی اثر حکیمه شامی و العالم الفکری للشیخ البلاغی اثر الشیخ جعفر المهاجر برخی از عناوین برجسته مقاله های عربی این کتاب است.

کتاب چکیده مقالات کنگره بین المللی علامه بلاغی با شمارگان هزار نسخه در ۱۷۰ صفحه در قطع رقعی همزمان با کنگره، از سوی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی قم منتشر شد.

گفتنی است در این گردهمایی دو روزه، چهار کمیسیون تخصصی تشکیل و قریب ۴۶ مقاله در موضوعات فقهی، کلامی، اجتماعی و ادبی ارائه شد.

صد و بیست و یکمین نمایشگاه کتاب استانی در سیستان و بلوچستان برگزار شد

شکوفه های کتاب در آفتاب نیمروز

در دومین روز از هفته گذشته، یکصد و بیست و یکمین نمایشگاه بزرگ کتاب استانی و به عبارتی دیگر دهمین نمایشگاه کتاب استان سیستان و بلوچستان فعالیت خود را آغاز کرد.

نمایشگاه بزرگ کتاب استان سیستان و بلوچستان که به نوعی بزرگ‌ترین رویداد فرهنگی جنوب شرق کشور است طی دوازده سال گذشته تنها دو بار و در سال‌های ۷۸ و ۸۵ برگزار نشد.

عدم شکل‌گیری این نمایشگاه در سال گذشته باعث شد تا مخاطبان کتاب و کتابخوانی در زاهدان و دیگر شهرهای استان بسیار پیگیر وضعیت برپایی آن در سال جاری باشند که خوشبختانه مقدمات برگزاری آن با حضور بیش از ۴۰۰ ناشر از سراسر کشور فراهم شد و یکشنبه هفته گذشته با حضور دکتر محسن پرویز معاون امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، حجتی مدیرعامل موسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران، نوری فرماندار زاهدان، نورالله برشان مدیر کل اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی استان، برخی چهره‌های مدیریتی استان و جمعیت کثیری از علاقه‌مندان به فرهنگ کتابخوانی افتتاح شد.

صدور سه میلیون کارت خرید کتاب

در مراسم افتتاحیه دهمین نمایشگاه کتاب استان سیستان و بلوچستان دکتر محسن پرویز معاون امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در ابتدای سخنانش به موضوع بیست و نهمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی اشاره کرد و گفت: «قبل از انقلاب توجه به مناطق مرزی بسیار کم و عمده توجهات به مرکز بود و امروز که فرصت بازسازی فراهم شده می‌بینیم امکاناتی که در استان سیستان و بلوچستان و شهر زاهدان ایجاد شده قابل مقایسه با گذشته نیست.»

وی افزود: «در سفرهایی که سابقاً به زاهدان داشتم موضوع رغبت جوانان به مطالعه بسیار مشهود بود به صورتی که حدود ۱۰ سال قبل که برای افتتاح کتابخانه‌ای در سراوان حضور داشتم دیدم جوانان زیادی برای استفاده از کتابخانه حضور داشتند.»

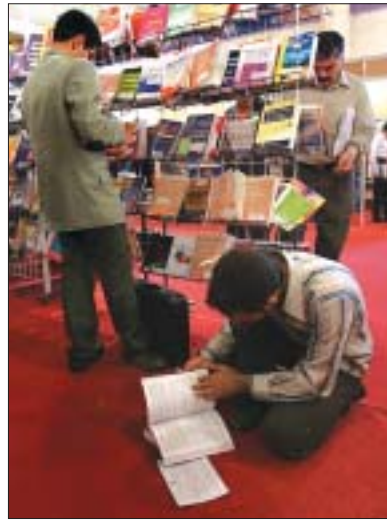
دکتر پرویز گفت: «امروز به برکت انقلاب اسلامی توجهی که به مناطق مختلف کشور صورت می‌گیرد؛ توجهی تقریباً یکسان است. نگاه امروز، نگاهی عادلانه شده و به نقاط دورتر از مرکز بی‌توجهی نمی‌شود که این امر به رشد و آگاهی مردم بسیار کمک می‌کند.»

وی افزود: «برای ما بسیار افتخارآمیز است که مطالباتی در نقاط مختلف کشور صورت می‌گیرد که نشان دهنده افزایش آگاهی مردم است.»

معاون امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در ادامه سخنانش گفت: «وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی طی دو سال اخیر فعالیت‌های گسترده‌ای در امر کتابخوانی داشته است که از جمله آنها برگزاری نمایشگاه‌های کتاب استانی بوده که از این نمایشگاه‌ها هم استقبال گسترده‌ای صورت گرفته است.»

وی در بخش دیگری از سخنانش به موضوع اهدای کارت الکترونیک خرید کتاب به دانشجویان اشاره کرد و گفت: «امکان استفاده از کارت‌های الکترونیک خرید کتاب در کتابفروشی‌ها و نمایشگاه‌های کتابی که در آنها دستگاه کارت‌خوان وجود دارد فراهم است.»

وی افزود: «این حرکت از امسال آغاز شده و

پیش‌بینی شده است بیش از سه میلیون کارت برای اهالی فرهنگ، دانشجویان، طلاب و... در سراسر کشور صادر کنیم که بخش مربوط به دانشجویان علوم پزشکی صادر شده و بخش مربوط به سایر دانشجویان در حال صدور است.»

حجم انبوه کتاب دوستان

نمایشگاه دهم کتاب استان سیستان و بلوچستان از اولین روز شروع به کارش با استقبال انبوه مخاطبان مواجه بود و این موضوع را از چگونگی برپایی مراسم افتتاحیه می‌شد فهمید.

نکته قابل توجه اینکه، عدم برپایی نمایشگاه بزرگ کتاب سیستان و بلوچستان در سال گذشته، باعث شده بود تا شوق دیدار و استفاده از نمایشگاه امسال مضاعف شود، هرچند این نمایشگاه همه ساله به واسطه حضور ۷۰ هزار دانشجوی در زاهدان و هزاران طلبه علوم دینی بازدیدکنندگان فراوانی داشته است.

استقرار محل نمایشگاه‌های دائمی زاهدان و بالطبع نمایشگاه کتاب در بلوار دانشگاه این شهر که مقابل دانشگاه زاهدان است، باعث شده تا تقریباً همه دانشجویان از امکان فراهم شده استفاده کنند و این که نمایشگاه کتاب همزمان با آغاز نیم سال دوم تحصیلی دانشجویان برگزار می‌شود نکته مهم دیگری در خصوص پرمخاطب‌تر شدن نمایشگاه است.

اما در کنار دانشجویان، طلبه‌های علوم دینی بخش مهمی از مخاطبان نمایشگاه‌های کتاب استان سیستان و بلوچستان هستند.

وجود این پتانسیل قابل توجه باعث شده تا اغلب ناشران کتاب‌های مذهبی و دینی و خصوصاً ناشران کتاب‌های علوم دینی برادران اهل تسنن توجه ویژه‌ای به نمایشگاه کتاب استان زاهدان داشته باشند و از این روست که این نمایشگاه برای ناشران شرکت‌کننده یکی از جدی‌ترین نمایشگاه‌ها به شمار آید.

گامی باارزش در مسیر نمایشگاه‌های کتاب

به نظر می‌رسد نمایشگاه کتاب استان زاهدان با یک‌سال وقفه مشابه با نمایشگاه‌های کتاب سال‌های گذشته و دیگر نمایشگاه‌های کتاب استانی برگزار شد. اما شکل گرفتن یک اتفاق در این نمایشگاه باعث شد تا فعالیت نمایشگاه‌های کتاب استانی و احتمالاً نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران در سال آینده با یک تحول مواجه شوند و در مسیری جدید قرار گیرند.

امسال معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در سیاست‌های مرتبط با توسعه امر کتابخوانی، اقدام به صدور کارت‌های الکترونیک خرید کتاب کرد که این کارت‌ها به مرور جایگزین بن‌های خرید کتاب می‌شود. کارت‌های مزبور که در بین اهالی فرهنگ، دانشجویان، طلبه‌ها و... توزیع می‌شود این امکان را فراهم می‌کند تا پارانه اختصاص یافته به کتاب قطعاً در همین مسیر استفاده شود و مانند بن کتاب، بدون خرید کتاب تبدیل به پول نشود.

استفاده از کارت‌های خرید کتاب تاکنون در بسیاری از کتابفروشی‌هایی که به دستگاه کارتخوان مجهز شده‌اند، میسر بود.

پس از نصب دستگاه‌های کارتخوان در فروشگاه‌های کتاب، برای اولین بار در کشور این دستگاه‌ها در نمایشگاه کتاب زاهدان هم نصب شدند تا کسانی که کارت الکترونیک خرید کتاب داشتند از امکان موجود بهره‌مند شوند.

این امکان که با همکاری معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، موسسه نمایشگاه‌های فرهنگی و خانه کتاب در نمایشگاه کتاب زاهدان فراهم شده بود، با استقبال فراوان مخاطبان مواجه شد. در این نمایشگاه سیستم نصب کارتخوان‌ها به شکلی طراحی و اجرا شده بود که تمام غرفه‌ها بتوانند کارتخوان داشته باشند.

به گفته مسئول اجرایی این پروژه، نصب کارتخوان‌ها در نمایشگاه‌های کتاب برای اولین بار است که صورت می‌گیرد. وی اظهار امیدواری کرد نمایشگاه بین‌المللی کتاب در سال آینده نیز از این امکان بهره‌مند شود که اجرای پروژه در نمایشگاه زاهدان این زمینه را فراهم می‌کند تا نقاط ضعف، کارشناسانی شود تا در صورت اجرایی شدن آن در نمایشگاه بین‌المللی تهران مشکلی ایجاد نشود.

نیاز به یک نمایشگاه دائمی

چون نمایشگاه کتاب استان سیستان و بلوچستان هر سال با استقبال قابل توجه مردم و فروش بالای کتاب مواجه می‌شود، راه‌اندازی یک نمایشگاه دائمی کتاب در این استان بسیار ضروری به نظر می‌رسد.

اغلب بازدیدکنندگان نمایشگاه کتاب زاهدان، کتاب‌هایشان را از نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران تهیه می‌کنند و در غیر این صورت در انتظار نمایشگاه کتاب استانی می‌مانند.

تعداد کسانی که می‌توانند به تهران بیایند بسیار کم است و البته همه مخاطبان نمایشگاه کتاب استانی نیز گاهی به دلایلی نمی‌توانند از فرصت فراهم شده استفاده کنند به همین دلیل پیشنهاد راه‌اندازی یک نمایشگاه دائمی کتاب از طرف دانشجویان و طلاب علوم دینی بسیار مهم به نظر می‌رسد.

اطلاعیه

قابل توجه ناشران، کتابفروشان، صحافان چاپخانه‌ها، لیتوگرافی‌ها و مراکز نشر سراسر کشور

ویرایش جدید کتاب راهنمای ناشران و کتابفروشان ایران در قالب جدید و با عنوان کتاب «مرجع نشر» در مرحله تهیه است

از ناشرانی که در سالهای ۱۳۸۴ تا ۱۳۸۶ کتاب منتشر کرده‌اند و همچنین کتابفروشان، صحافان، چاپخانه‌ها، لیتوگرافی‌ها و مراکز بخش فعال درخواست می‌شود اطلاعات خود را از طریق نشانی‌های زیر، تا پایان بهمن ماه به خانه کتاب ارسال فرمایند.

مراکز می‌توانند اطلاعات آنها در کتاب «مرجع نشر» درج شود. درخواست خود را به صورت کتبی به خانه کتاب ارسال نمایند.

نشانی: تهران خیابان انقلاب، نرسیده به چهارراه ولی عصر، بین خیابان فلسطین و برادران مظفر، شماره ۱۱۷۸، طبقه اول.

اطلاع رسانی: صندوق پستی ۳۱۳-۱۳۱۴۵

تلفن: ۰۶۶۴۱۴۹۵۰ داخلی‌های ۰۲۰۴، ۰۲۰۵، ۰۲۰۷

دورنگار ۰۶۶۴۱۵۳۶۰

پست الکترونیک: infomation@ketab.org.ir

بام پیروزی

مجموعه تقویم تاریخ دفاع مقدس (گام بر میمک) به کوشش فرهاد بهروزی / انتشارات مرکز اسناد انقلاب اسلامی / چاپ اول ۱۳۸۶.

حوادث جنگ تحمیلی در بهمن ماه سال ۱۳۵۹ رفته رفته وارد مرحله جدیدی شد. گام های نخستین که برای بیرون راندن دشمن از میهن اسلامی در دی ماه برداشته شده بود، در ماه حماسه ملت ایران به همت رزمندگان اسلام و رهبری بی همتای امام خمینی (ره) با توان و شتاب بیشتری تداوم یافت. به رغم این که جهانیان در حمایت از متجاوز می کوشیدند و با محاصره اقتصادی ایران می خواستند روند جنگ را به نفع رژیم بعثی عوض کنند ولی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران بر پیشروی خود در جبهه دشمن ادامه دادند.

ششمین جلد از مجموعه تقویم تاریخ دفاع مقدس تحت عنوان «گام بر بام میمک» نام گذاری شده است. میمک ارتفاعاتی است که دشمن بعثی پیش از شروع جنگ تحمیلی آن را به تصرف در آورده بود. رزمندگان اسلام با عملیات آفندی در این ماه موفق شدند منطقه را آزاد کنند و دشمن را عقب برانند. در این حال تمامی تلاش ها و فشارهای دشمن برای تسلط دوباره بر منطقه ناکام ماند.

«آخرین روزهای صلح»، «غرش توپ ها»، «پل های تسخیر ناپذیر»، «تثبیت متجاوز» و «گام های نخستین» عناوین جلد های اول تا پنجم مجموعه تقویم تاریخ دفاع مقدس است که پیرامون حوادث شهریور ماه تادی ماه سال ۱۳۵۹ چاپ و منتشر شده است. جلد ششم این مجموعه نیز به شرح حوادث و رویدادهای ماه بهمن سال ۱۳۵۹ پرداخته و وقایعی را که در این مدت - چه در جبهه های جنگ و درگیری با دشمن بعثی و چه در داخل کشور - روی داده است، به تفکیک روز، نوع نیروهای عملیات کننده، و نوع عملیات و واقعه مطرح کرده است به نحوی که کتاب شامل ۳۰ بخش و هر بخش نیز متعلق به یک روز است.

نحوه ارائه مطالب در هر بخش به این صورت است که در ابتدا رویدادهای هر روز در سه حوزه عملیاتی جنوب، غرب و شمال غرب کشور که توسط نیروهای زمینی یا در حیطه آنان صورت گرفته، مطرح می شود، سپس حوادث مربوط به نیروهای هوایی (خودی یا دشمن) آورده شده و پس از آن به وقایع پیرامون نیروی دریایی پرداخته شده است. رویدادهای متفرقه نیز قسمت دیگری از هر بخش است که وقایع داخل کشور و محافل سیاسی را بازگو می کند. یعنی کتاب همزمان با ارائه گزارش رویدادها، درگیری ها و عملیات های جبهه های نبرد، از رویدادهای اجتماعی و نظامی، برخوردهای سیاسی و حوادث گوناگونی که در داخل شهرها می گذرد غافل نشده است. پس از آن نیز اطلاعاتی ها و بیانیه های ارتش جمهوری اسلامی در مورد اتفاقات و رویدادهایی که در مناطق عملیاتی روی داده و یا به مناسبت های مختلف صادر شده است، عیناً ارائه شده است. بازتاب های رسانه ای نیز قسمت ثابت هر فصل است که در پایان آن ارائه شده است. در این قسمت اتفاقات داخلی و رویدادهای سیاسی از جمله سخنرانی ها و دیدارهای امام خمینی (ره)، حضرت آیت الله خامنه ای، سایر مقامات بلند پایه کشوری و لشکری و... مطرح شده است.

منابع مورد استفاده این مجموعه علاوه بر اسناد موجود در نیروی زمینی ارتش، روزنامه ها و کتاب های پژوهشی منتشر شده با موضوع انقلاب و دفاع مقدس را نیز شامل شده است. در واقع این مجموعه با یک نگاه مستند سیاسی - نظامی وقایع و رویدادهای کشور را در زمان جنگ تحمیلی جمع آوری و ارائه کرده است.

عبدالله رضایی

اکبر صحرایی از «کاش کمی بزرگ تر بودم» می گوید

تناقض در داستان، واقعیت در زندگی

می رود و در آنجا شکل می گیرد و تبدیل به یک مرد واقعی می شود.

چه تناسبی بین تخیل و استناد در این رمان وجود دارد؟ به عبارت دیگر چه اندازه از داستان ساخته ذهن و حاصل تخیل شماست و چه مقدار از آن بر اساس سند و منابع شکل گرفته است؟

این رمان در عین حال تماماً واقعبینانه است، ساخته ذهن نویسنده است. شاید این جمله ای متناقض نما باشد، اما دلیل آن این است که به صورت کلی وقایعی که برای سهراب، قهرمان داستان روی داده برای همه نوجوانان نسل ما نیز اتفاق افتاده است و بسیاری از آنان همانند سهراب به بهانه های مختلف خانه را به قصد جبهه ترک می کردند که این ویژگی کاملاً مستند است، اما در عین حال این داستانی که برای سهراب به وقوع پیوسته است هیچ مصداق خارجی مشخصی ندارد و حاصل تخیل و ساخته ذهن است. به نظر من عصاره و چکیده نسل نوجوانی که جنگید در این رمان بازتاب پیدا کرده است. قطعاً داستان و رمان نیز حاصل ایده های مختلف و پرورش آنهاست به صورتی که این ایده هادر طبیعت وجود دارد، اما حاصل آن یعنی داستان و رمان در طبیعت وجود ندارد و یک پدیده جدید است.

نظرتان راجع به تصویرگری کتاب چیست؟ چرا آقای بهمن زارعیان را به عنوان تصویرگر انتخاب کردید؟

من تصویرسازی های کودک و نوجوان زیادی را دیده ام. اما تا به حال کسی را ندیده ام که از نماد ماهی به معنای لیز بودن و حتی رهایی از تعلقات دنیوی استفاده کند. اما استفاده آن در این کتاب با مضمون داستان ارتباط خوب و نزدیکی پیدا کرده است. من درباره تصویرگری حساسیت زیادی داشتم و چندین تصویرگر را آزمودم که در مجموع به دلیل کیفیت مطلوب کارهای آقای زارعیان، این تصمیم را گرفتم.

به نظر شما بهترین قالب نوشتن برای نوجوانان چیست؟

قطعاً شعر و آن هم شعر داستان گونه برای کودکان تاثیر گذارتر از داستان است. اما وقتی پا به حیطه نوجوانان بگذاریم، عکس این مسئله صدق می کند. زیرا نوجوان برخلاف کودک با شعر و تصویر صرف سیراب نمی شود و احتیاج به تفکر دارد و دوست دارد که دست به کشف بزند. نوجوان دوست دارد که خود بخواند و کشف کند. اگر بخواهیم در دنیای کودکان یک مورد تربیتی مثلاً بهداشت را آموزش دهیم، آن را در قالب شعر درمی آوریم که این تاکنون جواب داده و موفق بوده است. اما در مورد نوجوانان، استفاده از داستان به ویژه داستان کوتاه همراه با تصویرسازی های متناسب تاثیر گذاری بیشتری دارد.

در حال حاضر وضعیت ما در عرصه داستان نوجوان به چه صورتی است؟ البته در حیطه دفاع مقدس.

کار من ایجاب می کند که آثار تولیدی این عرصه را مورد بررسی قرار دهم، اما متأسفانه هیچ کار خوبی ندیده ام. جز کتاب «گردان ۱۴ نفره» آقای دهقان، که آن هم بیشتر به خاطر پهلو می زند و به دور از جذابیت های خاص داستان است. به نظر من در داستان جنگ کودکان و نوجوانان بسیار فقیر هستیم.

در حالی که کتاب دربرگیرنده تنها یک داستان است، چرا شما آن را به ۲۷ قسمت تقسیم کرده اید و بر هر یک از این بخش ها نیز عنوان مستقل نهاده اید؟

من پیش از این، کتاب «خمپاره خواب آلود» را به همین سبک و برای نوجوانان به چاپ رسانده بودم که با استقبال مخاطبان روبه رو شد و به چاپ سوم نیز رسید. با این تجربه متوجه شدم که کاربرد این سبک در رمان و داستان بلند کنجکاوی قشر نوجوان و تا حدودی جوان را در پی دارد، خصوصاً زمانی که عنوان بندی ها نیز سوال برانگیز باشد. به علاوه، مخاطب را با موضوع آن بخش آشنا می کند.

در مجموع شگرد خوبی برای جلب و تشویق مخاطب به خواندن رمان است. در مورد نحوه انتخاب عناوین فصل ها نیز سعی کردم هر فصل با حالت ضربه ای و تعلیق آغاز شود که مخاطب را با خود همراه کند. همچنین در شروع برخی از فصل ها از دیالوگ استفاده کردم و فکر می کنم این شیوه نیز موفق بوده است.

لطفاً کمی در مورد نحوه شکل گیری ایده رمان توضیح دهید.

حضور خودم در جبهه های جنگ کمک خیلی بزرگی به من کرد و مرا در نوشتن این آثار بسیار یاری داد. به همین دلیل از نظر فضا سازی اصلاً دچار مشکل نشدم. اما در مورد موضوع داستان رویکرد جدیدی مطرح است. من در دوران دفاع مقدس بسیاری از نوجوانان را می دیدم که به عناوین مختلف خود را به جبهه های جنگ می رساندند.

در رمان «کاش کمی بزرگ تر بودم» آن پدر خانواده سرسختانه از حضور پسرش در جبهه جلوگیری می کند و در ابتدای کار چنین اجازه ای را به او نمی دهد، زیرا او می داند که اگر پسرش به جبهه برود، احتمال بازگشت او بسیار کم است. پیش از این نیز رمان «گردان ۱۴ نفره» آقای دهقان با این رویکرد منتشر شده بود.

درواقع نوجوانان از پدران خود جلو زدند. یعنی برای دفاع از اسلام به جبهه رفتند و در آنجا بود که ساخته شدند به همین خاطر می خواستم داستانی بنویسم که هم زمینی و خاکی باشد و هم رویدادهای آن برای همه نوجوانان قابل لمس و باور باشد در نتیجه نوجوانی عادی را مطرح کردم که به جبهه

تالیف مجموعه داستان «کانال مهتاب» در سال ۱۳۷۸ پل ورود او به دنیای حرفه ای نویسندگی شد. یک سال بعد مجموعه داستان «هزار و نه» را منتشر کرد و پس از آن با کتاب «خمپاره خواب آلود» دستی به دنیای طنز برد. رمان «پرونده ۱۳۱۲» و مجموعه داستان «آنا هنوز هم می خندد» نیز از دیگر آثار او است. اکبر صحرایی متولد سال ۱۳۳۹ شیراز و از نویسندگان ادبیات دفاع مقدس است. او که دارای مدرک کارشناسی رشته مدیریت است، نویسندگی خود را مدیون جنگ می داند. صحرایی به تازگی دو کتاب «خیابان پیر» و «کاش کمی بزرگ تر بودم» را نیز به چاپ رسانده است. «کاش کمی بزرگ تر بودم» رمان نوجوانی است که انتشارات علمی و فرهنگی آن را منتشر کرده است. این رمان داستان نوجوانی سیزده ساله به نام سهراب را روایت می کند که به رغم اشتیاق فراوان خود برای حضور در جبهه، با مخالفت پدر روبه رو می شود، اما در نهایت او را به این کار راضی می کند. به بهانه چاپ این اثر به سراغ اکبر صحرایی رفتیم. صحرایی می گوید که رمان «کاش کمی بزرگ تر بودم» را به سیما فیلم واگذار کرده و قرار است بر اساس داستان آن، فیلمی ساخته شود. صحرایی هم اکنون در حال تکمیل کتابی با نام «رمان نیمه تمام» است و مجموعه داستان «ساموایی جزیره مجنون» را در دست انتشار دارد.

آقای صحرایی آیا اثر شما از نظر پرداخت، مضمون، محتوا و حجم ویژگی های یک رمان را دارد؟

به اعتقاد من این کتاب ویژگی ها و خصوصیات یک رمان را دارد. رمان «کاش کمی بزرگ تر بودم» هر چند به حوادث و رویدادهای یک هفته از زندگی راوی و شخصیت اصلی می پردازد، اما در مقاطعی دارای فلاش بک است و به گذشته رجوع پیدا می کند. به اعتقاد من داستان کوتاه یک برش از زندگی است. این برش ممکن است حتی یک لحظه باشد اما در اثر من داستان از حیطه ساعت و روز فراتر می رود. از سوی دیگر شخصیت های داستان برخلاف داستان کوتاه و حتی بلند، متعددی به علاوه خانواده راوی و دیگر خانواده های نزدیک به آنان شکافته می شود و خصوصیات آنها مطرح می شود که به نظر من با توجه به تعدد شخصیت ها، طول زمانی و نیز مقطع تاریخی می توان در حیطه نوجوان آن را رمان نامید.

به نظر شما آیا شایسته تر نیست که قالب آن را داستان بلند بنامیم؟

من از این بابت تاکید خاصی ندارم که اثرم حتماً داستان بلند خوانده شود اما فکر می کنم می تواند یک داستان بلند نیز باشد.

با این همه، چرا در شناسنامه کتاب عنوان «داستان کوتاه» ذکر شده است؟

اینها اشتباهاتی است که متأسفانه به سبب نبود دقت و توجه ناشر پدید می آید. حتی یکی دیگر از آثار من که مجموعه داستان کوتاه بود، توسط ناشر دیگری با عنوان داستان ثبت شده بود. متأسفانه این مشکل وجود دارد.

چرا نمی توان برای نوجوانان رمان نوشت؟

داستان را زمان کوتاهی (گاهی ۴۸ ساعت، گاهی یک هفته و...) را در نظر می گرفتند، اما با استفاده از شیوه جریان سیال ذهن که یکی از ابزارهای اصلی آن تداعی و یادآوری خاطره است، نقد متعددی به گذشته زندگی شخصیت اصلی و دیگر شخصیت های مهم داستان می زدند و به این طریق، در واقع همه زندگی آنان را در همان فاصله زمانی کوتاه (زمان جاری داستان) جا می دادند. هر چند در این شیوه به ظاهر زمان جاری داستان کوتاه است اما زمان واقعی آن همه زندگی یک نسل است.

نگاهی به ادبیات نوجوان دفاع مقدس

ما در عرصه ادبیات نوجوان دفاع مقدس در مقایسه با ادبیات داستانی بزرگسال همین عرصه، داستان های بلند و حتی تعداد آثار قابل ترجمه بیشتری داریم، هر چند اگر در یک ارزیابی ایده آل سخن بگوییم، تعداد داستان های خوب نوجوان نیز به اندازه کافی نیست. من در کتابی به نام «در مسیر تندباد» تمام داستان های منتشر شده برای کودکان و نوجوانان را در عرصه دفاع مقدس. از سال ۱۳۵۹ تا ۱۳۸۰ مورد بررسی و تحلیل قرار داده ام. تعداد زیادی از این داستان ها از روایت کلیشه ای، تکراری و بدون جذابیت و نیز مشکلات دیگری رنج می برند، اما در مجموع تعداد آثار شاخص و خوب این حوزه بیشتر از بخش بزرگسال است. در عین حال نیز اگر در مورد ادبیات متعدد یک بررسی داشته باشیم به نظر می رسد وضع ادبیات داستانی کودک و نوجوان، در مجموع بهتر از ادبیات داستانی بزرگسال است و ما چهره های شاخص تری در این عرصه داریم.

در این بررسی آنچه مشخص بود این است که ادبیات داستانی دفاع مقدس در حوزه کودک و نوجوان با فاصله گرفتن از دوران دفاع مقدس نه تنها وضع بهتری پیدا نکرد، بلکه سال به سال بدتر شده است. مگر کارهای معدودی مثل داستان های آقای داوود امیریان که همراه با طنز است. جز این مورد من کار شاخصی در سال های اخیر ندیده ام.

در آن اتفاق می افتد. یک تعریف مشهور، داستان کوتاه را برشی از زندگی می داند. یعنی یک مقطع زمانی کوتاه از زندگی یک شخصیت مهم که می تواند از حدود نیم ساعت تا حداکثر پنج یا شش ماه را شامل شود. اما قطعا در این میان بخش هایی از زندگی شخصیت که در آن هیچ اتفاقی در ارتباط با موضوع اصلی نمی افتد، حذف خواهد شد. اگر محدوده زمانی ما از این حیثه فراتر برود، وارد داستان بلند خواهیم شد که ممکن است حتی تا چند سال از زندگی شخصیت اصلی را دربرگیرد و طبعاً شاخه های کوچکی از زندگی سایر شخصیت های مهم داستان را نیز دربرمی گیرد. زمانی که پا را به عرصه رمان بگذاریم، دیگر محدودیت زمانی چندانی وجود ندارد و گاهی ممکن است زندگی یک نسل. مثلاً ۱۰۰ سال. را در خود بگنجاند. حتی رمان های قرن ۱۸ و ۱۹ اروپا گاه زندگی چند نسل را دربر می گرفت. اما در حال حاضر حتی حجم ترین رمان ها متوجه زندگی یک نسل بیش نیست. البته «داستان های نو». که الان دیگر کهنه هستند. معمولاً زمان جاری

سالم تر در این حوزه بهتر از این است که اصلاً چیزی برای عرضه وجود نداشته باشد.

برخی شاخص های داستان بلند نوجوان

اولین مورد این که قهرمان اصلی داستان باید یک نوجوان باشد. داستان هایی مثل بینوایان - و حتی تلخیص شده آن - را که قهرمان داستان یک بزرگسال است نمی تواند داستان نوجوان باشند. بنابراین به صرف وجود یک یا چند نوجوان در داستان، نمی توان آن را داستان نوجوان نامید. موضوع و مضمون اصلی اثر نیز باید حول مسائل مربوط به نوجوان و علاقه و نیاز او باشد. یعنی نوجوان نباید تنها نقش راوی داستان را داشته باشد؛ موضوعی که متأسفانه اخیراً در تعدادی از داستان های ایرانی مشاهده می شود. مثلاً نوجوان تنها ماجراهای پدر و مادر، عمو، دایی و خود را تعریف می کند و نقش اصلی داستان برعهده یک بزرگسال است. به نظر من این یک نوع شعبده بازی است. متأسفانه آگاهانه یا ناآگاهانه تعداد این آثار در حال افزایش است اما تا جایی که من مطالعه داشته ام به نظر می رسد چنین ترفند غیراخلاقی در آثار غربی به کار نرفته است.

داستان نوجوان نمی تواند یک داستان درونی باشد. یعنی بیشتر به تحلیل و روانکاوای دغدغه های ذهنی، احساسی و عاطفی شخصیت اصلی بپردازد. اصلاً از این نوع داستان ها به نام «داستان های شخصیت» یا روان شناختی یا «داستان های روان شناختی نو» یاد می شود. چنین داستان هایی هرگز مناسب نوجوان نیستند. زیرا ضرباهنگ و حرکت این نوع داستان ها بسیار کند است و این کندی با سرعت نبض، جریان خون و عواطف نوجوان همخوان نیست. در واقع نوجوان بیشتر طالب ماجراهای بیرونی یا حوادث برجسته و فراتر از مسائل پیش پا افتاده و روزمره است. البته اشاره های به جا و کوتاهی به تحلیل شخصیت و منشأ عواطف و احساسات قهرمان داستان اشکالی ندارد. یکی از تفاوت هایی که داستان کوتاه، بلند و رمان با هم دارند، محدوده زمانی است که داستان

متأسفانه بسیاری از کسانی که کتاب هایی تحت عنوان رمان نوجوان می نویسند، نام گذاری و یا حتی نقد می کنند، تعریف درست و صحیحی از رمان ندارند، و گرنه هیچ یک از این کتاب ها با تعریف درست کلمه، رمان محسوب نمی شوند. این آثار عمدتاً داستان های کوتاه بلند و یا در بیشترین تسامح داستان بلند هستند. اصولاً با توجه به تعریف فنی رمان، هرگز نمی توانیم رمانی برای نوجوان داشته باشیم. زیرا رمان به لحاظ تعدد شخصیت ها، گستردگی مکان ها و زمان وقوع حوادث، تعدد و عمق درونمایه ها و همچنین طول و تفصیلی که پیدا می کند، یک نوشته حجیم از کار درخواهد آمد که اصلاً خواندن آن در حوصله نوجوان نیست. ما نه فقط در عرصه ادبیات کودک و نوجوان بلکه در عرصه داستان بزرگسال نیز - از دوران معاصر - از مشروطه به بعد به معنی درست کلمه حتی پنج رمان نداریم.

بهترین قالب برای نوجوانان

نوجوانان علاوه بر داستان کوتاه به خواندن داستان های بلند نیز علاقه دارند، در حالی که یکی از خلأهای ادبیات نوجوان ما داستان بلند است. متأسفانه در این عرصه با کمبود داستان بلند نویس مواجه هستیم. در این وضعیت ناشران و مترجمان مجبورند با ترجمه آثار خارجی جای خالی این نوع داستانی را پر کنند. البته باید توجه کرد که ترجمه هیچ وقت جای تالیف را نخواهد گرفت. به ویژه هر چه نسل مخاطبان کم سن و سال تر باشد، این مشکل نمایان تر می شود. زیرا بزرگسالان بهتر و بیشتر از کودکان و نوجوانان می توانند با ترجمه ارتباط برقرار کنند. از سوی دیگر چون آثار ترجمه شده - به ویژه اگر غربی باشد - متعلق به فرهنگ های متفاوتی هستند، نوجوان ما چندان متوجه برخی از ظرافت های فرهنگی نهفته در آنها نمی شود، بنابراین نمی تواند به طور کامل از این آثار لذت ببرد و استفاده کند. به علاوه، جدای از بدآموزی هایی است که از طریق ترجمه می تواند به نوجوانان منتقل شود. به هر حال ترجمه آثار

گفت و گو با دبیر اجرایی جشنواره ربع قرن دفاع مقدس

مدال افتخار بر سینه ادبیات

راستا فهرستی از آثار کتابخانه ملی، وزارت ارشاد، ناشران و نویسندگان تهیه و ستادهای استانی ما برای شناسایی بهتر آثار در حال شکل گیری است که انتظار می رود این روند تا خرداد ماه سال آتی به سرانجام برسد.»

وی به فعالیت گروه انتخاب زیر نظر شورای علمی هم اشاره می کند: «انتخاب ها در ۱۳ گروه تقسیم خواهند شد و با شکل گیری داوری، ابتدایی، ریزش های اولیه در این مرحله صورت می گیرد که تلاش می کنیم تا خرداد ماه جمع آوری آثار به پایان برسد.»

زنجان با اشاره به نحوه گزینش و اعلام اسامی داوران می گوید: «هیئت علمی از افراد شاخص برای داوری بهره خواهد جست. به دلیل گستردگی این جشنواره فراخوانی برای این امر صورت خواهد پذیرفت و به سبب سبب جشنواره ها اسامی داوران با تاخیر اعلام خواهد شد. جشنواره ربع قرن در حال حاضر در حال جمع آوری آثار است. فرم های داوری به گونه ای طراحی شده است که برای رد یا قبول آثار ادله کافی وجود داشته باشد. بر همین اساس شورای سیاست گذاری در این امر صاحب نظر خواهد بود و شورای برنامه ریزی که به نمایندگی از سازمان ها تشکیل یافته. بر اجرای جشنواره نظارت خواهد داشت.»

شعر، داستان، پژوهش، خاطره و سایر گروه ها به شیوه مدون اجرا خواهد شد.»

زنجان از بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش های دفاع مقدس به عنوان پیشنهاددهنده برگزاری این جشنواره یاد می کند و از عقد تفاهم نامه بین وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و رئیس بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش های انقلاب اسلامی به عنوان اعضای اصلی شورای سیاست گذاری خبر می دهد: «سازمان صدا و سیما، بنیاد روایت فتح، معاونت فرهنگی و هنری شهرداری تهران، بنیاد شهید و امور ایثارگران، بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش های سپاه، مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ و انجمن قلم ما را در برگزاری این جشنواره یاری خواهند داد.»

دبیر اجرایی جشنواره ربع قرن دفاع مقدس درباره نحوه گردآوری آثار هم می گوید: «پژوهشگاه وظیفه گردآوری آثار مکتوبی را که در حوزه دفاع مقدس به چاپ رسیده است برعهده دارد. در این

آن شد تا آثار مکتوب در حوزه کتاب دفاع مقدس را بررسی و برگزیدگان آن را مورد قدردانی قرار دهد و به این صورت نخستین دوره کتاب سال دفاع مقدس برگزار شد. برگزاری جشنواره و استقبال گسترده از این رویداد متولیان امر را بر آن داشت تا در ادامه با برنامه های تدوین شده، این رویداد به طور سالانه و در برخی موارد دوسالانه برگزار شود؛ که امسال یازدهمین دوره کتاب سال دفاع مقدس با حضور رئیس جمهور برگزار شد.»

دبیر اجرایی جشنواره از نگاه جریان ساز به عنوان مولفه بارز در ارزیابی آثار مورد نظر یاد و تصریح می کند: «علاوه بر ملاک هایی نظیر محتوا، تکنیک، فرم و... که در انتخاب کتاب سال جمهوری اسلامی و کتاب سال دفاع مقدس لحاظ می شود در ربع قرن آثار با نگاه جریان ساز و نگاه علمی مورد ارزیابی قرار می گیرد. کتاب ربع قرن دفاع مقدس می خواهد مدال افتخار ادبیات دفاع مقدس در ۲۵ سال گذشته باشد. این جریان سازی در حوزه

حسین فصیحی: جشنواره «ربع قرن کتاب دفاع مقدس» به منظور بررسی ۲۵ سال ادبیات دفاع مقدس در خرداد سال ۱۳۸۸ برگزار می شود. این جشنواره در واقع «جشنواره جشنواره ها»ی کتاب سال دفاع مقدس است که همه ساله از سوی معاونت ادبیات و انتشارات بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش های دفاع مقدس برگزار می شود و کتاب هایی که از سال ۱۳۵۹ تا ۱۳۸۵ درباره جنگ تحمیلی عراق علیه ایران منتشر شده، برای این جشنواره گردآوری می شوند.

دبیر اجرایی ربع قرن کتاب دفاع مقدس در گفت و گو با کتاب هفته به فعالیت های صورت گرفته در راستای حفظ و نشر آثار مکتوب اشاره می کند و شکل گیری ادبیات دفاع مقدس را همزمان با وقوع جنگ می داند.

حسین نصرالله زنجان می گوید: «از زمانی که درگیری های کردستان با تالیف کتاب «لحظه های یک پاسدار» نگاشته شد تا دستنوشته های رزمندگان و گردآوری آثار مکتوب در طول سال های دفاع مقدس و چاپ آن در مجموعه های کتاب این رویداد فرهنگی امتداد یافته است.»

وی به فعالیت های صورت گرفته پس از سال های دفاع مقدس در این حوزه اشاره می کند و می افزاید: «بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش های دفاع مقدس بر

نگاهی به کتاب «پنجره های آفتابی»
نوشته محمدرضا پورمحمد

تبلیغ به جای تخیل

«خانه ما در شهرک مطهری است. شهرک را سه سال قبل وزارت مسکن و شهرسازی ساخت و به طور اقساط به کارکنان دولت فروخت... فصل زمستان که فرارسید به علت بارش برف و سرمای شدید، روزی سه ساعت گاز شهرک قطع می شد، حتی رادیو و تلویزیون هم، هر شب اعلام می کرد و از مردم می خواست که در مصرف گاز صرفه جویی کنند... اما این کار جوابگو نبود. یعنی وقتی هم که گاز می آمد رمقی نداشت و رادیاتورها داغ نمی شدند.»

محمدرضا پورمحمد در کتاب پنجره های آفتابی، کودکان را به صرفه جویی در مصرف گاز و استفاده از پنجره های دوجداره برای هدر نرفتن این ثروت ملی تشویق کرده است.

پرداختن به مسائل آموزشی، یکی از جنبه هایی است که نویسندگان کتاب های کودک و نوجوان به آن توجه می کنند و به زبانی غیرمستقیم به آن می پردازند. اگرچه این گونه کتاب ها را نمی توان در شمار کتاب های ناب ادبی به حساب آورد، زیرا رسالت ادبیات، چیز دیگری است و در آموزش مستقیم به کودکان خلاصه نمی شود اما به هر حال یکی از وجوهی که شاعران و نویسندگان کودک و نوجوان به آن می پردازند، آموزش مبانی اخلاقی، تربیتی، اجتماعی و... به بچه ها و آشنا کردن آنها با مفاهیم مختلف است. آنچه در کتاب های کودک و نوجوان باید مورد توجه قرار گیرد، این است که بچه ها همانند بزرگ ترها از پند و اندرز، لذت نمی برند و بهتر است مفاهیم مختلف را به زبانی ادبی و غیرمستقیم به آنان آموزش داد. پورمحمد در کتاب «پنجره های آفتابی» به بیان مستقیم نکات آموزشی پرداخته و به جای شناخت ذهن و زبان و اندیشه کودکان، به تبلیغ شعارگونه پنجره های دوجداره از زبان یک دانش آموز دبستانی روی آورده است: «۴۰ درصد گرمای ساختمان از پنجره های بیرون می رود و ساختمان، سرد می شود و برای گرم شدن دوباره آن، سوخت لازم است.» اگرچه شرکت بهینه سازی مصرف سوخت، ناشر این کتاب بوده و هدف از انتشار این گونه کتاب ها در درجه نخست، پیشبرد اهداف سازمان و نهاد مورد نظر است، اما نباید فراموش کرد که این گونه کتاب ها، برای کودکانی نوشته می شود که به آموزش مستقیم مبانی و مفاهیم این چنینی، علاقه چندانی ندارند و با این گونه کتاب ها ارتباط نمی گیرند، حتی اگر عنوان داستان اجتماعی را در شناسنامه کتاب، قید کرده باشند.

کتاب دیگری نیز از محمدرضا پورمحمد با عنوان «ماشین بابام» منتشر شده است. نویسنده در این کتاب هم، خوانندگان خود را به گازسوز کردن اتومبیل های خود دعوت و تصور کرده است که با روایت کردن ماجرا از زبان یک کودک، می تواند داستانی کودکانه، بنویسد، اگرچه این کتاب، به نسبت «پنجره های آفتابی»، روایتی تر و نثر آن دلنشین تر است. گویی نویسنده، تلاش بیشتری کرده تا به فضای داستانی نزدیک شود، اما باز هم نتوانسته از کلی گویی به درآمده و تخیل خود را به کاربندد و با کمک گرفتن از روش های خلاقه به نوشتن داستانی زیبا برای بچه ها پردازد: «... ماشین گازسوز، چون گاز طبیعی می سوزاند، ایمنی آن زیاد است و خطر آتش سوزی هم ندارد. از اینها گذشته، ماشین را گازسوز کنی، یک چهارم پول بنزینش را برای سوخت می دهی...» فانتزی و خلق فضاهای تخیلی، آن چیزی است که کودکان را به کتاب خواندن علاقه مند می کند و نوشتن کتاب هایی از این دست، در شرایطی می تواند موفقیت آمیز باشد و پیام مورد نظر را به بچه ها منتقل کند که در قالب داستان و به دور از کلی گویی باشد.

کتاب و رو

زهره نیلی

با محمد میرکیانی و «قصه ما مثل شد»: اثر برگزیده کتاب سال

رویای قصه ها

از یک سو باید ادبیات کهن و امثال و ضرب المثل ها را بدانند و از طرف دیگر با دنیای نوجوانان و روحیات آنها آشنا باشند.

در گزینش قصه ها به چه معیارهایی توجه کرده اید؟ قابل درک و فهم بودن برای نوجوانان و کارآمد بودن آن.

بر اساس این معیار چه قصه هایی را برگزیده اید؟ بعضی قصه ها چون قصه «پنجه را از گوش بیرون آوردن» از میان آثار شاعران نامدار سر درآورده و به میان مردم راه پیدا کرده اند مثل ضرب المثل «قدر عافیت کسی داند که به مصیبتی گرفتار آید». گروه دیگری هم در شب های سرد و بلند زمستان بر زبان پدر بزرگ ها و مادر بزرگ ها جاری شده اند و هیچ کس نام و نشان آنها را نمی داند.

در عین حال به جنبه های آموزشی هم توجه کرده اید؟ به هر حال کسانی که می خواهند برای نوجوانان بنویسند باید به جنبه های آموزشی نیز توجه کنند. این کتاب هم، تنها برای سرگرم شدن نوشته نشده و با خواندن یا شنیدن قصه های این ضرب المثل ها می توان با آرزوها، باورها، شادی ها، غم ها و شکست های مردم این سرزمین، بیشتر و بهتر آشنا شد و این همان چیزی است که از آن به عنوان ارزش مردم شناسی یاد می کنند.

زبان قصه ها را به زبان گفتاری نزدیک کرده اید تا هم برای نوجوانان قابل فهم باشد و هم قابل روایت کردن برای دیگران. آیا برای نزدیک شدن به دنیای نوجوانان تنها باید به ساده کردن زبان پرداخت؟

زبان امروز به شدت تحت تاثیر فناوری و حضور گسترده رسانه ها و یکی از راه های غنی نگه داشتن زبان امروز، استفاده از تعابیر، اصطلاحات و تکیه کلام های عامیانه است که هویت زبان فارسی را شکل می دهند.

اما بخشی از دنیای نوجوانان، زبانی است که به کار می برند. پس چگونه می تواند زبان نوجوان امروز و اصطلاحاتی که به کار می برد را نادیده گرفت؟

ارتباط، عمده ترین اتفاق در زبان امروز است. در دنیای امروز آنچه همه چیز با شتاب پیش می رود که فرصت ارتباط گسترده از افراد را گرفته و زبان آنان، به یک زبان خنثی تبدیل می شود. یعنی زبانی که عاری از خصوصیات یک زبان غنی است و همه تعابیر و اصطلاحات و کنایه ها از آن حذف شده است و اگر نسل ما این گونه پیش برود، چیزی از زبان باقی نمی ماند و آنچه بر جای می ماند یک وسیله ارتباطی بی روح است که نه می تواند عواطف را به خواننده خود منتقل کند و نه تأثیری بر او بگذارد.

اما در حال حاضر فاصله بسیاری میان آموزش رسمی و غیررسمی ما به چشم می خورد. تا چه اندازه با کتاب می توان از عمق این شکاف کاست؟ از میان برداشتن این فاصله، یک مسئولیت همگانی است. آموزش و پرورش، وزارت ارشاد، سازمان تبلیغات اسلامی، صدا و سیما و دیگر سازمان های مرتبط باید به تقویت زبان فارسی، ادبیات قومی و ارزش های نهفته در آن بپردازند. اگرچه سهم مطبوعات را هم نمی توان نادیده گرفت. برای مثال اگر توجه کنید خواهید دید که عنوان هایی که انتخاب می کنند چقدر به زبان معیار نزدیک است.

زبان قصه ها به گونه ای است که همه افراد به اندازه دانش و درک خود آن را در می یابند. با این تفسیر چه نیازی به بازآفرینی قصه ها وجود دارد؟

خواندن قصه با درک پیام آن متفاوت است. روزگاری پدران و مادران ما در کلاس های درس و مکتب خانه ها، کلیله و دمنه، گلستان و بوستان می خواندند و آن را تا حدی درک می کردند. زیرا این گونه متون به نسبت متون ادبی روزگاران، آسان تر و قابل فهم تر بود اما امروزه به خاطر ارتباطات گسترده ای که وجود دارد و رشد و گسترش رسانه ها، زبان، ساده و روان شده است و نویسندگان باید به بازنویسی متون ادبی کهن بپردازند.

زبان و اندیشه، دو روی یک سکه اند. بهتر نبود به جای بازنویسی به بازآفرینی قصه ها می پرداختید؟ رجوع به منابع مختلف و انتخاب قصه هایی که مناسب حال و هوای نوجوانان باشد و یکدست و روان کردن آن، کار ساده ای نیست و نویسنده ای می تواند به بازنویسی داستان های کهن بپردازد که توانایی خود را در کارهای خلاق آزموده باشد و زبانی را انتخاب کند که به زبان نوجوانان نزدیک باشد.

آیا برای نزدیک شدن به دنیای نوجوانان تنها باید به زبان آنها سخن گفت؟

زبان، مهم ترین عامل در هر متن است. چون اگر نویسندگان نتوانند با مخاطبان خود ارتباط برقرار کنند، موضوع داستان، خود به خود لطمه می بیند و نمی تواند تأثیر لازم را بر خواننده بگذارد. به همین خاطر من زبانی را انتخاب کرده ام که هم ساده و روان باشد و هم با هویت و دارای شناسنامه.

اما شناخت قطعی مخاطب که از آن سخن می گوید ممکن نیست پس چگونه فکر می کنید به این شناخت کامل دست پیدا کرده اید؟

ما بر اساس آموزش های رسمی خود، سن ۱۲ یا ۱۶ سال را دوره نوجوانی می دانیم. روان شناسان، دوره ای که مرز میان کودکی و بزرگسالی است و افراد در آن به استعداد های درونی خود پی می برند، به تاریخ و اسطوره علاقه پیدا می کنند و... رانوجوانی دانسته اند و این ویژگی ها در بین همه نوجوانان مشترک است. قصه های این مجموعه برای خواندن نوشته شده یا بازگو کردن؟

این قصه ها در درجه نخست برای قصه خوانی نوشته شده اند. یعنی پدر و مادرها و معلمانی می توانند این قصه ها را برای بچه ها بخوانند و آنها را از این راه به مطالعه تشویق و البته برای قصه گویی هم می تواند مورد استفاده قرار بگیرد.

به نظر شما متنی که برای قصه گویی نوشته می شود، باید دارای چه خصوصیات باشد؟

این گونه متون باید زبان روایی داشته باشد، از جزئی پردازش دوری کنند و ضرباهنگ تندی داشته باشند.

همه قصه های ما با جمله معروف «یکی بود، یکی نبود، غیر از خدا هیچ کس نبود» آغاز می شوند، اما قصه های این مجموعه، این گونه شروع شده اند: «... غیر از خدا هیچ کس نبود.»

من به دنبال گونه ای نوآوری و خلق فضایی متفاوت بودم. این دو جمله، هم معنا و مترادف هستند و من فقط بخش دوم عبارت را به کار برده ام.

علی اکبر قاضی زاده از «مهارت های نوشتن برای مطبوعات» می گوید

اعجاز نثر روان

علی اکبر قاضی زاده را اهالی مطبوعات و نویسندگان کشور می شناسند. وی که یکی از پیشکسوت های روزنامه نگاری است از ۲۷ سال پیش کار خود از روزنامه های کیهان و اطلاعات آن دوره شروع کرد. این نویسنده و مترجم در آخرین ترجمه خود به نام «مهارت های نوشتن برای مطبوعات» نوشته سالی آدامز و هریپ گیلبرت، شیوه جدیدی از نگارش را برای روزنامه نگاران معرفی کرده است. این کتاب دلیلی شد تا به سراغ قاضی زاده برویم و درباره این ترجمه با او گفت و گو کنیم.

آقای قاضی زاده چگونه با این کتاب آشنا شدید؟
سال هاست که من خبر و گزارش را تدریس می کنم و سعی می کنم اکثر کتاب های مطرح در این زمینه را مطالعه کنم. چند سال پیش با کتابی به نام روزنامه نگاری جهانی آشنا شدم. در آن کتاب اشاره هایی به کارهای سالی آدامز شده بود که من را علاقه مند کرد با کارهای وی بیشتر آشنا شوم. به همین دلیل از یکی از بستگان خواستم که کتاب این نویسنده را برایم بفرستد و ایشان هم مهارت های نوشتن برای مطبوعات را که توسط دو نویسنده و یک ویراستار تهیه شده بود را برایم فرستاد.

این کتاب چه ویژگی خاصی داشت که آن را ترجمه کردید؟
کارهای سالی آدامز بزرگ ترین ویژگی اش وجود نمونه ها و سبک های گوناگون از روزنامه ها و روزنامه نگارهای مختلف است. ورودی در خبر و گزارش، ترکیب اطلاعات، واژه، گزینش و انتقال مفهوم در نمونه های مختلف باعث شد تا در ابتدا قسمت هایی از این کتاب را برای کلاس های درسم ترجمه کنم و در نهایت مجموعه را برای چاپ آماده کردم.

در حال حاضر کتاب های بسیاری در زمینه روزنامه نگاری تالیف و ترجمه می شود. به نظر شما تاکنون در این کتاب ها به چنین سبکی پرداخته نشده است؟

اگر هم پرداخته شده من ندیدم. خوشبختانه در حال حاضر از این گونه کتاب هادر نوع و نگارش های متفاوت بسیار وجود دارد. اما ما همچنان در زمینه کتاب هایی که تا کنون برای روزنامه نگاران ترجمه و یا تالیف شده و مفید باشد بسیار فقیر هستیم.

با توجه به این که در دوره های مختلف این کتاب را ترجمه کردید، چاپ این اثر چه مدت به طول انجامید؟
شاید تعجب کنید که از پایان ترجمه این کتاب تا چاپ آن حدود دو سال زمان برد. که در این فاصله این کتاب توسط مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه از سوی مترجم دیگری روانه بازار شد. متأسفانه و یا خوشبختانه ترجمه دیگری تقریباً مقارن با کار من وارد بازار شد.

اسم کتابی هم که توسط مرکز تحقیقات و رسانه چاپ شده همین است؟
متأسفانه در حال حاضر اسم دقیق کتاب و مترجم در خاطر من نیست. شاید نگارش مطبوعاتی باشد. البته مطمئن نیستم.

آقای قاضی زاده! علت تاخیر چاپ از طرف انتشارات نوید شیراز چه بود؟ شما شکایتی نکردید؟
من هنوز بابت این کتاب نه قراردادی دارم و نه نسخه ای از آن برایم فرستاده شده.

لطفاً کامل تر توضیح بدهید که چه اتفاقی افتاده.

یکی از شاگردانم زمانی که متوجه شد قصد چاپ این کتاب را دارم، خواست با توجه به این که با این ناشر آشنا بود، آنجا چاپ شود. من هم قبول کردم. اما بعد از آن در مدت دو سال که پی گیری کردیم آنها گفتند به زودی چاپ می شود. که این به زودی حدود دو سال طول کشید!

چرا کتاب را پس نگرفتید و به ناشر دیگری ندادید؟
ناشر حاضر نبود کتاب را پس بدهد. در عین حال چاپ هم نمی کرد. حتی زمانی هم گفتم مرکز تحقیقات و رسانه این کتاب را می خواهد، لطفاً این ترجمه را به من برگردانید. می گفتند اثر زیر چاپ است.

برای چاپ کارهای دیگران هم با چنین مشکلاتی مواجه شدید؟

این اتفاقات خیلی عجیب و غریب نیست. هنوز در کشور ما بسیاری گذران زندگی از راه قلم را به رسمیت نمی شناسند و فکر می کنند پدید آوردن کمی به وسیله قلم نوعی سرگرمی است. مانند این که قاضی زاده به خاطر تفریح می نویسد و ترجمه می کند و احتیاجی ندارد و از این قبیل حرف ها. متأسفانه در ایران هنوز این موضوع جایفتاده است.

برگردیم به کتاب مهارت های نوشتن برای مطبوعات.

این کتاب شامل چهار فصل خبر، گزارش، مقاله و سبک های نگارش است. محور اصلی این کتاب تماماً در موضوع نگارش است و ویژگی مهم آن گوناگونی و فراوانی نمونه های مطرح شده است. به همین دلیل کتاب قابل اعتنائی است.

خواندن این کتاب را به چه کسانی پیشنهاد می کنید؟
این کتاب برای افرادی که سرگرم کار خبری هستند و در روزنامه ها و نشریه ها می نویسند، اما در

نگارش ضعیف هستند مفید است. این کتاب شاید بتواند در سبک نوشتن کمکشان کند. بنابراین هم مضمون کتاب برای روزنامه نگاران حرفه ای، هم برای دیگران که نوشتن کار آنان نیست، اما می نویسند مانند کسانی که در بخش آگهی می نویسند یا کسانی که نوشتن را دوست دارند مفید است.

شیوه نگارش هم در این کتاب آموزش داده می شود؟
نه، باید توجه داشت که این کتاب خود آموزش نوشتن نیست و برای این تالیف نشده است تا انواع مهارت ها را در عرصه روزنامه نگاری توضیح دهد. مطالعه این کتاب برای کسانی که الان روزنامه نگار و یا دانشجوی روزنامه نگاری هستند توصیه می شود. در روزنامه نگاری، خوب نوشتن، فنی اساسی است. اگر افرادی که در این حرفه هستند و یا می خواهند وارد آن شوند این فن را بلد نباشند، نمی توانند خبرهای مهم را با تحلیل و تفسیر، شایعه و نظر همراه با پیام درونی خود به آگاهی مخاطبان برسانند.

این کتاب درباره مهارت های نوشتن در مطبوعات چه می گوید؟

بسیاری از سردبیران و روزنامه نگاران ارشد به این نکته اهمیتی نمی دهند که آنچه در روزنامه آنان چاپ می شود، از نظر دستوری و فنون نگارشی بی ایراد باشد. در حالی که خوب نوشتن آموختنی است، به علاوه آمادگی کار مداوم و سخت در این زمینه. به همین دلیل اگر کسی بخواهد نویسنده موفقی باشد باید بتواند الگوهای مناسب را پیدا کند و از آن الگوها خوب نوشتن را بیاموزد.

این کتاب توصیه های فراوانی برای بالا بردن توان نگارش خبر نگاران دارد. هر چند نمی توان قول داد که با خواندن این کتاب، کسی به سرعت نویسنده شود. بعضی از افراد معتقدند که نوشتن را می دانند در حالی که اگر از کارشناس این فن پرسیم از گزارش و یا یادداشت و مقاله آن فرد می تواند ایراداتی بگیرد. نظر شما چیست؟

این اصل مهم را باید به یاد داشته باشیم که ما برای خودمان نمی نویسیم؛ بلکه می نویسیم تا مخاطبان بخوانند و بفهمند. اگر روزنامه نگار بتواند نوشته خود را زنده، پویا، در سطح گفتار و روشن بنویسد می تواند در خدمت مخاطب قرار گیرد و آنان را مشتاق کند تا در انتظار خواندن کارهای بعدی باشند. باید بدانیم که یکی از وظایف اصلی روزنامه نگاران همین است.

رویکردی تازه به سیاست زبان

شاید این پرسش ساده لوحانه ای به نظر آید که: چه کسی به نگارش روزنامه نگاران اهمیت می دهد؟ مطمئناً تمام روزنامه نگاران آرزو دارند که خوب بنویسند و یا قطعه های عالی را چاپ کنند. اما دریغ که همیشه این اتفاق نمی افتد. در بسیاری از روزنامه هایی که امروز در ایران منتشر می شود، خوانندگان مجبورند تا گزارش ها، یادداشت ها و یا خبرهایی را بخوانند که نویسنده آن مطلب هیچ یک از ابتدایی ترین اصول نگارش را رعایت نکرده است. مطمئناً چنین روزنامه هایی بعد از مدتی خوانندگان خود را از دست داده و روی دکه های روزنامه فروشی باقی می ماندند. اما در کتاب مهارت های نوشتن برای مطبوعات نمونه های بسیاری از روزنامه های معتبر دنیا همانند دیلی میل، دیلی اکسپرس، ساندی تایمز، گاردین و غیره آمده است. روزنامه هایی که کمتر پیش می آید تا روی دکه های روزنامه فروشی ها باقی بمانند. می توان یکی از دلایل اصلی موفقیت این روزنامه ها را ناشی از سیاست زبانی سالم در آنها دانست.

بسیاری از استادان روزنامه نگاری معتقدند در نگارش، موضوع کسل کننده نداریم، بلکه این نویسندگان هستند که کسالت بار می نویسند. این کتاب توصیه ها و نمونه های فراوانی را برای بالا بردن توان نگارش خبرنگاران دارد، تا خبر نگار بتواند به سادگی و روانی خبر و گزارشی را بنویسد که برای خواننده جذاب باشد و او را وادار د تا تمام گزارش را بخواند.

این کتاب در ۵ بخش پیشگفتار، نوشتن خبر، گزارش، نقدنویسی و سبک های نگارش ترجمه شده است. در هر بخش به طور جداگانه به سبک نوشتاری در روزنامه های برجسته دنیا و مقایسه آنها با یکدیگر با تاکید بر نوع نگارش آن روزنامه پرداخته شده است. نکاتی که روزنامه نگاران با رعایت آنها می تواند شاهد تحولات بهتری در زمینه کاری خود و رسانه شان باشند. مطمئناً به تعداد خبرنگاران انواع مختلفی از نگارش در روزنامه ها وجود دارد. نگارش هایی که می تواند وابسته به روزنامه ای خاص باشد. در این کتاب در هر بخش می توان نمونه های مختلفی را به همراه نقد و بررسی آن خواند که به روزنامه نگار کمک می کند تا با شیوه های متنوع تری از نگارش آشنا شوند. وقتی روزنامه نگاری را از نظر عرصه های مختلف نگارشی بررسی می کنیم نکته مهم هدف های نگارشی است که بر سبک های مختلف اثر می گذارد. همه روزنامه نگاران را می توان راوی قصه ها دانست. چه این قصه هادر ذات خود جذاب باشد و چه روزنامه نگار به مدد قدرت نگارشی خود از آنها قصه ای بسازد که توجه مخاطب را جلب کند.

تعدادی از سیاستمداران، دانشگاهیان و مردم گاهی اهالی مطبوعات را به خاطر ژرف نیندیشیدن مورد نقد قرار می دهند. به عبارت دیگر معتقد هستند روزنامه نگاران درباره چیزی که می نویسند دقت ندارند. اگر به جوهره کار روزنامه نگاری دقت کنیم این ادعائشان می دهد که روزنامه نگاران موفق شده اند. زیرا کار روزنامه نگار دقیق شدن و به عمق رفتن نیست. سرعت و تعجیل در ذات کار رسانه وجود دارد و با تحقیق و واریسی فاضلانته تناسب ندارد. روزنامه نگاری کاری است مربوط به آنچه امروز و همین حال روی می دهد. به همین دلیل یک روزنامه نگار موفق می تواند با سبک نگارشی روان و جذاب هر روز بر تعداد مخاطبان خود بیفزاید.

کتاب مهارت های نوشتن برای مطبوعات کتابی است که می تواند به بسیاری از روزنامه نگاران برای یافتن قلمی بهتر در نگارش رسانه ای کمک کند. این کتاب را مرکز مطالعات رسانه ها به تازگی منتشر کرده است.

یادداشت

دکتر کرامت الله زیاری

استاد دانشکده جغرافیای دانشگاه تهران

قفسه خالی گردشگری

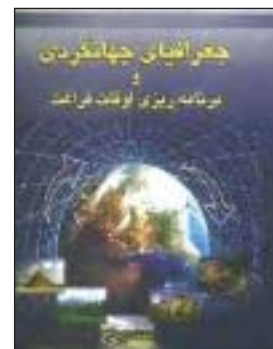
جهانگردی از گذشته های دور تاکنون در کشورها و سرزمین های مختلف متداول بوده است. در ادوار گذشته برخی از سرزمین های ناشناخته توسط جهانگردان کشف و موجودیت یافته است. امروزه جهانگردی از ابعاد مختلف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و صلح و دوستی قابل بررسی است.

صنعت گردشگری در تمام دنیا به عنوان اقتصاد پایه ای و صنعتی و اشتغال زا، تاثیرگذار در رشد و توسعه پایدار مطرح است و بخش درآمد و اشتغال زا در رشد و توسعه پایدار تاثیرگذار است و بخش عظیمی از تولید ناخالص ملی برخی کشورها را تامین می کند. در دنیای کنونی، ماشینی شدن زندگی، تمایل انسان ها را برای گذران اوقات فراغت در محیط های طبیعی و فرهنگی بیش از پیش افزایش داده است و بی شک نقش گردشگری، جهانگردی و برنامه ریزی اوقات فراغت نسبت به گذشته و دهه های اخیر بیشتر مورد توجه قرار گرفته است.

صنعت گردشگری و جهانگردی پیوند همبسته و ناگسستنی با محیط های طبیعی و فرهنگی و انسان ساخت دارد. از طرفی امروزه جهانگردی به عنوان یکی از رشته های علمی دانشگاهی در سطح دانشگاه های معتبر جهان مطرح شده است. در ایران این رشته در مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد به تازگی مورد توجه و اقبال محافل علمی دانشگاهی و دانشجویان قرار گرفته است.

در خارج و داخل کشور سازمان ها، نهادها و مهندسان مشاور در زمینه های پژوهشی و تهیه طرح های جامع ملی، منطقه ای و محلی توریسم مشغول فعالیت هستند.

کتاب حاضر که مشتمل بر هشت فصل است، به خوبی به بررسی، تبیین و تحلیل جهانگردی و توریسم، انواع توریسم، اکوتوریسم، محیط های جغرافیایی، شهرها و روستاها، محورها و مراکز و پدیده های توریستی و تاثیرات اقتصادی-اجتماعی و فرهنگی و سیاسی آن پرداخته است. در بخش دیگر کتاب فعالیت های خدماتی-رفاهی جهانگردی، برنامه ریزی اوقات فراغت، راهبردهای توسعه گردشگری و نمونه ای از مدل های برنامه ریزی و تجارت جهانی به نحوی مطلوب ارائه شده است.

از آنجا که جایگاه چنین تالیف و پژوهشی در کشور به جهت فقر منابع، نادر و کمیاب است، بنابراین نویسنده با تسلط و برخورداری از مبانی نظری مناسب نسبت به جهانگردی و اوقات فراغت، کتاب حاضر را تهیه کرده است.

این مجموعه قطعاً مورد توجه و استفاده استادان، دانشجویان، صاحب نظران، مدیران، کارشناسان، مردم و مهندسان مشاور و دست اندرکاران امر بررسی و توسعه گردشگری و برنامه ریزی اوقات فراغت قرار خواهد گرفت.

فاطمه محبی

امروزه توجه به صنعت گردشگری در دنیا یکی از راهبردهای اساسی در توسعه اقتصادی و فرهنگی محسوب می شود و به تبع آن، انجام کارهای پژوهشی و تالیف و تدوین کتاب در این زمینه در کشورهای پیشرفته رونق روز افزونی یافته است. طرح این موضوع در ایران نیز گرچه سابقه چندان زیادی ندارد اما درک ضرورت پرداختن به آن باعث شده به آثار تالیفی یا ترجمه ای در این زمینه توجه بیشتری شود. کتاب «جغرافیای جهانگردی و برنامه ریزی اوقات فراغت» نیز در زمره این آثار است که به کوشش دکتر مهدی قرخلو از سوی انتشارات جهاد دانشگاهی به چاپ رسیده است. دکتر قرخلو دانشیار دانشکده جغرافیای دانشگاه تهران و فارغ التحصیل دکترای جغرافیای شهری با تخصص GIS (سیستم اطلاعات جغرافیایی) از دانشگاه اوتاواست. از آثار تالیفی او می توان به «کاربرد کامپیوتر در جغرافیا»، «تحلیل جغرافیایی با استفاده از نرم افزار الویس»، «کاربرد اینترنت در جغرافی و علوم انسانی» و «دیکشنری تخصصی گردشگری» اشاره کرد.

«جغرافیای جهانگردی و برنامه ریزی اوقات فراغت» در گفت و گو با دکتر مهدی قرخلو

جغرافیای سفر

شود. این که صرفاً کار پژوهشی انجام دهیم و بعد محصل کار را در کتابخانه ها بگذاریم فایده ای ندارد اما اگر بتوانیم آنها را به صورت پروژه های اجرایی در بیاریم مطمئناً به نتیجه مطلوبی می رسیم.

با توجه به این که یکی از ارکان اصلی گردشگری در هر کشوری تقویت ویژگی های بومی و ملی آن کشور است، در کشور ما نگارش کتاب هایی که رویکرد بومی به این موضوع داشته باشند تا چه حد ضروری است؟

قطعاً ضروری است و الان در همه جای دنیا مشارکت های مردمی و NGO ها هستند که این کارها را انجام می دهند. اگر ما بتوانیم این الگوها را از دنیا بگیریم و بومی کنیم و در تحقیق و نگارش، اینها را با توجه به ویژگی های بومی کشورمان پیاده کنیم بی تردید کارایی خیلی بالایی خواهد داشت.

در حال حاضر خیلی از کشورها به طور مستقیم از الگوهایی که در دنیا وجود دارد. چه در مطالعه و تحقیق و چه در اجرا. استفاده می کنند که حتی ممکن است از نظر فرهنگی، طبیعی، محیطی و اقلیمی با کشور ما یا با کشورهای جهان سوم متفاوت باشد اما به نظر می رسد شکل ایده آل این است که از آن الگوها با توجه به فرهنگ، شرایط جغرافیایی و روحیات مردم استفاده شود و تا جایی که ممکن است از مشارکت مردمی در این زمینه بهره لازم را برد.

ترجمه آثار در این زمینه تا چه حد می تواند راهگشا باشد؟

ترجمه، راه های اصلی را به ما نشان می دهد و به ما دیدگاهی می دهد تا این مسیرها را پیدا کنیم یعنی مسیرهایی که امروزه در دنیا وجود دارد و نیز این امکان را به ما می دهد تا از نظریات و دانش دیگران استفاده کنیم. تنها اگر بتوانیم این دانش ها را با توجه به زیرساخت های جامعه و فرهنگ خودمان پیاده کنیم نتیجه اش مثبت خواهد بود.

عکس این قضیه، یعنی نوشتن کتاب هایی که ارزش های جغرافیایی، تاریخی، فرهنگی و سایر ویژگی های توریستی کشورمان را به دنیا معرفی کند چقدر می تواند مفید و موثر باشد؟

این کار می تواند بسیار موثر و راهگشا باشد. ما از این طریق می توانیم اطلاعات لازم را در اختیار جهانیان قرار دهیم و این اساساً وظیفه علمی دانشگاهیان ماست که به مخاطب جهانی فکر کنند و فقط برای خودشان ننویسند. همان طور که ما از علم و فناوری کشورهای دیگر استفاده می کنیم چه اشکالی دارد ما هم به این حرکت جهانی بپیونددیم و چنین حرکتی قطعاً مفید خواهد بود.

آیا دلیل نام گذاری کتاب به عنوان جغرافیای جهانگردی، به این دلیل بود که شما بیشتر به ویژگی های جغرافیایی توریسم نظر داشتید؟

بله. من بیشتر مسائل جغرافیایی را در نظر گرفتم، ضمن این که جغرافیا علمی است که دو پایه اساسی دارد یکی انسان و دیگری طبیعت و از آنجا که یک طرف قضیه توریسم، انسان است و یک طرف دیگرش طبیعت، شاید بشود گفت گردشگری بدون جغرافیا بی معنی است و اساساً جغرافیا و گردشگری با هم تلفیق شده اند و لازمه یکدیگرند.

گردشگری... پیراژم. من سعی کردم نگاهی کلی به مسائل کلان داشته باشم و بعد روی توریسم در ایران متمرکز شدم.

در بخشی از مقدمه اشاره کرده اید که این کتاب درصدد ارائه الگوها و راهکارهایی برای توسعه پایدار جهانگردی است. رسیدن به این الگوها تا چه حد نیازمند کارهای پژوهشی روشمند و علمی است و آیا خروجی پژوهش ها نتیجه قابل قبولی داشته؟

درباره توسعه پایدار توریسم در همه جای دنیا به این نتیجه رسیده اند که اگر ما بتوانیم منابع مان را برای نسل های بعدی حفظ کنیم، توریسم همیشه وجود خواهد داشت. در این زمینه ها کم و بیش مطالعاتی انجام شده ولی این که عملاً ما تا چه حد به این مطالعات پایبند باشیم، بحث دیگری است. مطالعات در این زمینه در اغلب کشورهای دنیا با روش های علمی صورت می گیرد، اما باز هم یادآور می شوم اجرای این الگوها در عمل شکل متفاوتی دارد یعنی صرف استفاده از روش های علمی مطرح دلیل بر اجرای موفق آنها نیست.

کارهای پژوهشی را هم باید عده ای باشند که به کاربرند تا در عمل نتیجه این پژوهش ها مشخص

از آنجا که یک طرف قضیه توریسم، انسان است و یک طرف دیگرش طبیعت، شاید بشود گفت گردشگری بدون جغرافیا بی معنی است و اساساً جغرافیا و گردشگری با هم تلفیق شده اند

با دکتر ملوک السادات حسینی بهشتی؛ مجری طرح اصطلاحنامه جامع علوم

سفر به عمق واژه ها

دکتر خسروی تدوین شده در رشته های علمی و فنی و مهندسی، این اصطلاحنامه ها جزو اولین هایی هستند که در کشور ما تولید شده اند.

طرح جامع اصطلاح نامه در سال ۷۶ به شورای پژوهشی علمی کشور ارائه شد که شامل همه رشته های تخصصی بود و براساس تقسیم بندی موضوعی و رشته ای یونسکو رشته های علوم انسانی، علوم اجتماعی، علوم پایه، مهندسی، علوم پزشکی و هنر را دربرمی گرفت. این طرح در کمیسیون اطلاع رسانی شورای پژوهش های علمی کشور که الان به شورای تحقیقات و فناوری تغییر نام یافته بررسی شد و تهیه اصطلاحنامه در بخش های علوم پایه، مهندسی و کشاورزی به عهده پژوهشگاه اطلاعات و مدارک علمی کشور گذاشته شد.

در مجموع چند اصطلاحنامه در این پژوهشگاه تدوین شده است؟

هفت اصطلاحنامه ترجمه و تالیف شده است که موضوع های تخصصی آنها عبارتند از فنی مهندسی، فیزیک، ریاضی، شیمی، زیست شناسی، کشاورزی و علوم زمین.

دسترسى به این اصطلاحنامه ها به صورت آنلاین در سایت مرکز اطلاعات و مدارک علمی (IRANDOC) امکان پذیر است. آیا برنامه ای برای انتشار این اصطلاحنامه ندارید؟

در مرحله اول حدود ۵۰۰ نسخه از هر کدام از این اصطلاحنامه ها چاپ شد که در اختیار استادان حوزه مربوطه قرار گرفت تا آنها نظراتشان را به ما اعلام کنند.

نظرات این متخصصان جمع آوری شده که در ویرایش دوم اعمال می شود به زودی روی سایت قرار می گیرد که امیدواریم پس از ویرایش کامل به صورت کتاب منتشر شود.

لطفاً در مورد شیوه کار تدوین این اصطلاحنامه هم توضیح دهید.

برای شروع شورای اصطلاحنامه تشکیل شد که شامل متخصصان زبان شناسی، اطلاع رسانی، علوم کامپیوتر و همچنین متخصصان موضوعی در هر یک از رشته ها بود. به دلیل این که ماهیت کار به زبان شناسی علوم مختلف ارتباط داشت، مجری هر کدام از اصطلاح نامه ها هم یک نفر از متخصصان آن

ارسطو براساس آنها موضوعات علمی را تقسیم بندی می کرد و پس از او هم دانشمندان اسلامی مثل فارابی روی این موضوع کار کردند.

اصطلاحنامه ها چه کاربردهای دارند؟

اولین کاربرد اصطلاحنامه این است که پشتوانه پایگاه های اطلاعاتی قرار می گیرد و در ذخیره سازی، سازماندهی و بازیابی اطلاعات استفاده می شود. به دلیل مشکلات ذاتی جست و جو و نمایه سازی زبان طبیعی ممکن است نویسندگان مقالات، نمایه سازان و کاربران مفاهیم یکسان را با واژه های مختلف تعریف کنند. زیرا این منابع مجموعه اصطلاحاتی هستند که بین آنها روابط معنایی و رده ای برقرار شده و توانایی آن را دارد که موضوع آن رشته را با همه جنبه های اصلی و فرعی و وابسته به شکلی نظام یافته و به منظور ذخیره، بازیابی و یا ارائه دهد. به طور کلی اصطلاحنامه ها خلاصه زبان نمایه سازی هستند که هم در خدمت نمایه سازان و هم برای بهره برداری کاربران است. به کمک این منابع واژه هایی که در جست و جوی یک مدرک و یا در تجزیه و تحلیل آن به کار گرفته می شود به ذهن نمایه ساز و کاربر متبادر می شود. به این ترتیب با انطباق زبان تولید کنندگان و کاربران اطلاعاتی می توان حداکثر اطلاعات را با کمترین هزینه، نیرو و زمان و با بیشترین دقت و کیفیت ذخیره، ساماندهی و بازیابی کرد.

علاوه بر اینها برای برنامه ریزی های آموزشی و تحقیقاتی هم از اصطلاحنامه ها استفاده می شود. به این صورت که با جست و جو در اصطلاحات می توان برای رشته ها و زیر رشته های جدید و همچنین واحدهای درسی برنامه ریزی کرد و یا این که به وسیله جست و جوی دقیق و کاملی که به کمک اصطلاحات تخصصی در هر رشته انجام می شود، جاهای خالی که می توان در آنها به مطالعه و تحقیق پرداخت را شناسایی کرد.

در مقایسه با سایر کشورها، تولید اصطلاحنامه در کشور ما چه وضعیتی دارد و شما از چه زمانی کار بر روی این طرح را شروع کردید؟

سایر کشورها ۲۰ ساله است که از اصطلاحنامه در ذخیره و بازیابی اطلاعات بهره می گیرند ولی به جز یک اصطلاحنامه در حوزه علوم انسانی که توسط

چندی پیش اولین جشنواره بین المللی فارابی برگزار شد. یکی از برگزارندگان این جشنواره، مجری طرح اصطلاحنامه جامع علوم، دکتر ملوک السادات حسینی بهشتی بود. پیش از این به جز اصطلاحنامه «اصفا» که در حوزه علوم انسانی و توسط مرکز اسناد انقلاب اسلامی تدوین شده در سایر حوزه های علمی در کشور ما اصطلاحنامه ای تدوین نشده بود تا این که به همت و تلاش ۱۰ ساله دکتر حسینی بهشتی عضو هیئت علمی گروه پژوهشی اصطلاح شناسی پژوهشگاه اطلاعات و مدارک علمی کشور و جمعی از همکاران ایشان اصطلاحنامه هایی در رشته های مختلف علوم پایه، فنی و مهندسی و کشاورزی تدوین شد. برای این که با این اصطلاحنامه، اهمیت و کاربرد آنها بیشتر آشنا شوید گفت و گوی ما را با دکتر حسینی بهشتی بخوانید.

به رغم کاربردی بودن اصطلاحنامه ها هنوز این گونه منابع برای بسیاری نا آشنا است.

بله. (Thesaurus) یا اصطلاحنامه را از لحاظ عملکرد و یا ساختار می توان تعریف کرد. بنا به تعریف هایی که نظام جهانی اطلاعات علمی (یونی سیست) ارائه داد، از نظر عملکرد، اصطلاحنامه وسیله ای برای مهار کردن واژه هاست و در بر گرداندن زبان طبیعی مدارک، نمایه سازان یا کاربران استفاده می شود. از نظر ساختار هم اصطلاحنامه مجموعه لغات مهار شده و پویای یک زمینه خاص از دانش بشری است که از لحاظ معنا و نوع مرتبطند.

تفاوت عمده اصطلاحنامه ها با واژه نامه ها در چیست؟

واژه نامه ها شکل الفبایی واژه ها هستند و در آنها اصطلاحات به صورت الفبایی تشریح می شوند ولی در اصطلاحنامه های تخصصی، اصطلاحات هر یک از رشته های علمی به شکل ساختار منطقی درآمده به طوری که می توان روابط مفاهیم و واژگان تخصصی را در این منابع جست و جو کرد. اساس اصطلاحنامه ها روابط منطقی است که طبق اصول نحوی سازمان یافته که روابط بین مفاهیم (مثل اعم، اخص و وابسته) را نشان می دهد که در واقع به همان روابط منطقی ارسطویی برمی گردد یعنی روابطی که

نفیسه آذرخش: این روزها واژه شهروند الکترونیک زیاد به گوشمان می خورد، وقتی هم که قرار است با فرازونشیب زندگی امروز دست و پنجه نرم کنیم، گذارمان به مراحل می خورد که حتماً باید در آن مراحل با مباحث IT آشنا باشیم مثلاً وقتی قرار است ثبت نام کارت سوخت و کارت ملی و ثبت نام دانشگاه و... با فرم های الکترونیکی اینترنتی باشد اگر شهروند الکترونیک نباشیم باید کنار بکشیم یا چشم به دست دیگران داشته باشیم تا اموراتمان را راه بیندازند.

اما اگر خواندن چند کتاب تخصصی، ساده و البته در دسترس کمکمان می کند تا شهروند الکترونیکی خوبی باشیم.

کتابخانه تخصصی IT واقع در فرهنگسرای با همین نام در تقاطع خیابان های شلوغ و پررفت و آمد شهر (کارگر-جمهوری) جایی است که می شود به راحتی اما کاملاً تخصصی آموزش هایی در زمینه IT را فرا گرفت و از قافله زمانه جانماند.

به گفته خانم ادیب مسئول این کتابخانه که زیر نظر سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران و با

گذری بر کتابخانه تخصصی IT

چگونه شهروند الکترونیک باشیم؟

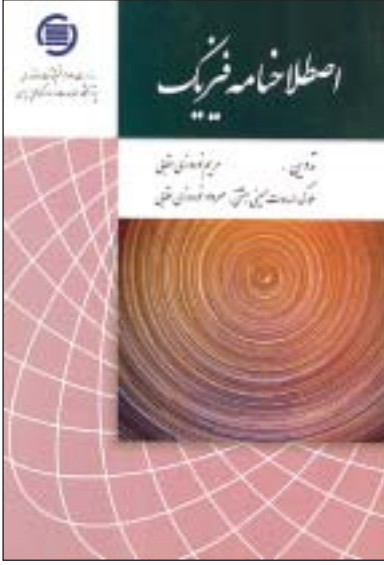
هدف بالابردن دانش و فرهنگ در زمینه مباحث الکترونیکی از دی ماه ۱۳۸۲ ایجاد شده، در آن ۱۷۰۰ عنوان کتاب تخصصی در زمینه های آموزشی، پژوهشی و با موضوعات مختلف اعم از سخت افزار، نرم افزار، کتب مرجع تخصصی وب و... در قالب ۳۸۰۰ جلد کتاب موجود است.

این کتابخانه حدود ۶۰۰ عضو فعال و به طور متوسط هر روز ۳۰ نفر مراجعه کننده دارد و منابع خود را هر سال به روز کرده و خریداری می کند. اما با توجه به رسالت و جایگاه این کتابخانه تخصصی که خود مرجعی برای آموزش های الکترونیک محسوب می شود، کمبود کتاب های الکترونیکی (e-book) به چشم می آید، این کتابخانه تنها صاحب ۲۰ لوح فشرده شامل موضوعات تخصصی است که همه آنها به زبان اصلی بوده و

کاربران بسیار خاص خود را دارد و هنوز هیچ اقدامی برای ترجمه و یا افزایش تعداد آنها انجام نشده است.

جدای از منابع e-book تخصصی، روابط عمومی فرهنگسرای IT برای همکاری با کتابخانه و مراکز آموزشی اقدام به تولید e-book ویژه کودکان کرده و به تازگی نیز آموزش اینترنت آسان برای بزرگسالان را که مجموعه ای از بهترین کتب موجود در بازار است، به صورت لوح فشرده صوتی تصویری، برای استفاده تخصصی اما آسان عامه مردم تولید و در این کتابخانه به مخاطبان عرضه می کند.

همچنین علاوه بر کتب ویژه آموزش IT در همه سطوح از مبتدی تا پیشرفته و مرجع در این زمینه، کتابخانه و روابط عمومی نسبت به الکترونیکی کردن مجموعه آثار استاد شهید مطهری و نیز صحیفه

رشته انتخاب شد که بنا به نیاز در هر بخش پنج تا ۱۰ نفر متخصص دیگر نیز فعالیت می کردند. به عنوان مثال دکتر اسماعیل اکبری به عنوان مجری طرح اصطلاحنامه زیست شناسی، مهری صدیقی مجری طرح اصطلاحنامه زمین شناسی، تقی رجبی مجری اصطلاحنامه شیمی، مهندس مریم نوروزی مجری اصطلاحنامه فنی و مهندسی و فیزیک و سعیده فابی مجری اصطلاحنامه ریاضی بودند که به اتفاق دیگر همکاران برای به نتیجه رسیدن این طرح تلاش کردند.

ساختار تشکیل دهنده این اصطلاحنامه ها چگونه شکل گرفته است؟

بخش اول هر اصطلاحنامه، نمایه الفبایی اصطلاحات قرار دارد و در ذیل هر اصطلاح مجموعه اطلاعات مربوط به آن قرار گرفته است. این اصطلاحات یا توصیفگر هستند یا مدخل. توصیفگرها اصطلاحاتی هستند که در ساختار اصطلاحنامه به کار آمده اند و برای نمایه سازی استفاده می شوند ولی مدخل ها برای نمایه سازی استفاده نمی شوند بلکه بار جاع به توصیفگر مناسب کاربران را راهنمایی می کند. بخش دوم اصطلاحنامه ساختار درختی است که در آن اصطلاحات در مجموعه ها و گروه های هم موضوع دسته بندی شده اند که تمامی روابط سلسله مراتبی از عام ترین تا خاص ترین مفهوم در یک گروه در این بخش نمایش داده می شود.

بخش سوم نمایه گران است که به منظور دستیابی به واژه های دوم و سوم و یا هر واژه دیگری که در یک اصطلاح چند کلمه ای آمده، شکل گرفته به طوری که هر بار یکی از کلمات اصطلاح، مدخل قرار می گیرد و همراه با سایر واژه هایی که در ترکیب آن منظور شده است به صورت افقی گردش می کند. بخش آخر واژه نامه انگلیسی به فارسی است که در آن معادل ها به ترتیب الفبایی انگلیسی ذکر شده اند.

نور امام خمینی (ره) اقدام کرده و این کتب را برای استفاده علاقه مندان در اختیار آنان گذاشته است.

لوح فشرده ویژه ای با نام کتابخانه الکترونیکی نیز که مجموعه ای کامل از معرفی کتاب های الکترونیکی موجود در حوزه IT است از دیگر دارایی های این کتابخانه است. ماهنامه تخصصی شهروند الکترونیک که به شکل اجمالی به مسائل جامعه الکترونیک و شهروند الکترونیک می پردازد و نشریه الکترونیکی (e-پیک) که مجموعه ای از اطلاعات عمومی، خدمات الکترونیکی، سرگرمی، خبری، اجتماعی و آموزشی است نیز به همت روابط عمومی IT تهیه و برای علاقه مندان در کتابخانه در دسترس است.

اما نکته قابل توجه در مورد این کتابخانه تخصصی باتوجه به محل جغرافیایی مناسب آن در مرکز شهر و نزدیک بودن آن به مراکز دانشگاهی این است که با تجهیز هر چه بیشتر و مناسب تر و گسترش فضای ۲۰۰ متر مربعی آن می توان امکان استفاده از منابع آن را برای تعداد بیشتری از علاقه مندان به مطالعه در حوزه IT فراهم کرد.

نگاهی به «موسیقی شوشتر»
رازهای سرزمین ما

این که می گویند هنر نزد ایرانیان است و بس، نشان از آن دارد که از گوشه و کنار این مملکت ایرانی - اسلامی، می توان نغمه و صدایی نو شنید که خود گاه به اندازه یک تمدن می آزد. بررسی موسیقی مناطق مختلف ایران که با توجه به ویژگی های اقلیمی و بومی آن منطقه شکل گرفته، راهی است برای رسیدن به گوشه های نامکشوف هنر ایرانی. کتاب «موسیقی شوشتر» نوشته مهشید نقاش پور را می توان راهی برای رسیدن به این منظور دانست. در این کتاب به نغمه ها، الحان، ترانه ها و موسیقی مقامی و در نهایت موسیقی مذهبی (که شامل تعزیه خوانی، مولودی خوانی و ... است) مردم شوشتر پرداخته شده است. مولف برای نوشتن و گردآوری اطلاعات مرتبط با این شهر، صدای ساز و نوازندگان مسن و جوان را گوش فرا داده است. او از بزرگانی همچون استاد عبدالمحمد برجسته، حاج محمدعلی شهابی، گل کاظم فرهنگ، حسن خان بلیتی، هوشنگ فرهنگ، کاظم مهرپور، غلام مختاریند و ده ها موسیقیدان دیگر نام می برد که موسیقی نواحی شوشتر را سینه به سینه تا به امروز حفظ کرده اند.

همان طور که بسیاری نیز گفته اند، موسیقی در تمدن های کهنی مانند شوشتر بخش جدایی ناپذیر زندگی مردم بوده است و پدیده های متفاوت فرهنگ بومی منطقه، آمیخته با اشکال بی نهایت متفاوت آواها و سرشار از غنای ذاتی است. چنان که مولف در ابتدای کتاب نیز آورده، موسیقی شوشتر بازمانده ای از تاریخ بومی و عملکرد تاریخی نیاکان منطقه است که شناسایی این موسیقی و حفظ و نگهداری از آن مسلمان به شناخت هویت سرزمین کهیمان خواهد انجامید. وی افزوده است: «ضبط و ثبت و گردآوری این مجموعه شامل مقام ها، رنگ ها، ترانه ها و موسیقی آیینی و مذهبی در منطقه شوشتر که می تواند کمکی به شناخت میراث مشترک عظیم تمدن سرزمین مان ایران باشد. از چندین سال پیش طی سفرهای متعدد آغاز شد و این در حالی بود که بسیاری از خبیران و نوازندگان و استادان صاحب سبک و تجربه موسیقی شوشتر، در دو دهه اخیر از دست رفته اند.» به گفته مولف کتاب «موسیقی شوشتر» برخی از این نغمه ها نیز به فراموشی سپرده شده است و این سبب می شود که کار پژوهش با دشواری هایی همراه باشد.

وی در فصل اول به پیشینه تاریخی و اجتماعی شوشتر می پردازد. او در این فصل به درستی از پیشینه گسترده فرهنگی و هنر شوشتر می گوید و نشان می دهد که این گستره تا چه اندازه عمق می یابد. نقاش پور در فصل دوم به مقوله زبان در شوشتر پرداخته است و فصل سوم را به تقسیم بندی موسیقی شوشتر اختصاص داده است. او در این فصل علاوه بر آن که سیر تاریخی موسیقی این منطقه را شرح داده، گونه های مختلف آن را نیز تقسیم بندی کرده است در فصل های بعدی به موسیقی مقامی، مولودی خوانی و تعزیه در شوشتر پرداخته است. وی در این زمینه می نویسد: «تعزیه در عاشورای حسینی در شوشتر، آیین باشکوه و قدرتمندی است.»

مولف در فصل های بعدی کتاب به مسائلی همچون آوانویسی موسیقی شوشتر، سازهای بومی شوشتر، موسیقی کار در شوشتر، موسیقی درمانی در شوشتر، هنرندان صاحب سبک در شوشتر و ... پرداخته است. موسیقی شوشتر/مهشید نقاش پور/انتشارات سوره مهر/چاپ اول/۱۳۸۶

گزارشی از «آشنایی با موسیقی نواحی ایران» نوشته هوشنگ جاوید

بازتاب روحیه بومی

موسیقی پیش از آن که زاینده قوانین ریاضی و منطقی باشد، زاینده محیط انسان است، از همین رو آدمی همواره در تلاش است تا بتواند موسیقی را به آنچه که در طبیعت وجود دارد نزدیک کند. نگاه اینچنینی به موسیقی می تواند ما را به سوی موسیقی بومی، آیینی و مذهبی پیش ببرد، چرا که این ژانرهای موسیقی، پیش از آن که زاده دانش بشری باشند، ریشه در نیازهای او دارند. شاید به همین علت است که ریشه این موسیقی را به سال های نخستین پیدایش انسان ارجاع می دهند. بررسی موسیقی نواحی علاوه بر این می تواند بسیاری از باورهای انسانی را زنده نگاه دارد و در ترویج آنها سهم باشد. هوشنگ جاوید در کتاب «آشنایی با موسیقی نواحی ایران» که مجلد اول آن به تازگی از سوی انتشارات سوره مهر به چاپ رسیده، تلاش دارد تا گونه هایی از این موسیقی ریشه دار را به مخاطب معرفی کند. او در مقدمه ای که در آغاز این کتاب نوشته، بر تفتنی نبودن این جنس موسیقی تاکید می کند و می نویسد: «بشر اولیه، موسیقی را برای تفنن به کار نمی گرفته و یا هدف او گذراندن وقت و سرگرمی با موسیقی نبوده است. بلکه برای موسیقی در تمام لحظات زندگی از تولد تا مرگ دستورات خاصی مقدور کرده و از آن استفاده بجا کرده است.» وی می افزاید: «بشر اولیه نغمه را چونان جویبار طراوت دهنده درخت زندگی به کار می برده است.»

جاوید که سابقه ای طولانی در پژوهش موسیقی نواحی ایران دارد، سپس به نقش موسیقی مذهبی اشاره می کند و با استناد به بیانی از مولانا می نویسد: «ایرانیان از ابتدا موسیقی را در خدمت نیایش و ارتباط جویی با عالم بالا به کار گرفته اند و در طول زمان جنبه های کیش، دین، مذهب و آیین های تبلیغی ارزش شناختی در موسیقی ایران اهمیت فراوان یافته و دارای جاذبه ها و ظرافتی در حد تقدیس شده است.»

به گفته هوشنگ جاوید گرچه در شناخت عاطفی، جنبه علمی ضعیف تر رخ می نماید، ولی از سویی بازتاب دهنده روحیات سایبرنتیکی انسان است که به دنبال گشودن درهای بسته، مدام اطلاعات را پردازش می کند و این همان هنجار ارتباط جویی با جهان هستی است. وی همین شناخت عاطفی را عاملی برای پیدایی هنر برمی شمرد و نتیجه می گیرد: «به همین سبب فرهنگ موسیقی هر

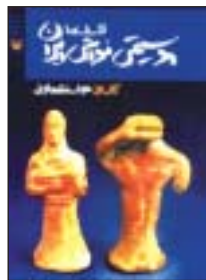
کشور به مثابه پرچم، نمودار خلق و خوی و رفتار و کردار و پندار یک جامعه محسوب می شود.» مولف کتاب «آشنایی با موسیقی نواحی ایران» معتقد است که دانش فرهنگ شناسی و تطبیق آن با فرهنگ های دیگر خود دارای زیرمجموعه هایی مانند پدیدارشناسی دینی، ریشه زبان شناسی، تاریخ شناسی، جغرافیا شناسی و ساختار شناسی نغمات و سازهاست. وی می افزاید: «در جهان برابر ما کوشش بر این است که با استفاده از علوم تشریح و مشخص شده، برای خود بازار مکاره رنگینی از افتخارات نیاکانشان به وجود آورند تا با آن سایر فرهنگ ها قد علم کنند.» به باور این

فکری، فرهنگی و نژادی که اکثریت به صورت ایل و طایفه کوچنده می زیستند، یا به یکجانشینی روی آوردند یا مجبور به یکجانشینی شدند و بدین سان چندگانگی ها پدید آمد.» این پژوهشگر موسیقی بر این باور است که این هم نشینی در کنار رفتاری مسالمت آمیز با همسایگان، باعث نوعی توارد فرهنگی می شد که لاجرم موسیقی یک ناحیه را نیز تغییر می داد و باعث می شد و هنر موسیقی به اقتضای شکل یابی جدید منطقه زندگی، تعاریف خاصی بیابد و اتفاقاتی چون تقسیمات و نوع پدید آید. وی انواع این موسیقی را به سه دسته موسیقی خاص، عام، موسیقی روستایی. شهری و موسیقی درباری. مردمی تقسیم می کند و می نویسد: «پندار جامعه در این تعاریف درباره موسیقی بر پایه هویت پنهان جامعه و ارزش های ارتباط جویانه کیهانی. زمینی، نماد خود را در تمامی آنها حفظ کرده است. بر همین اساس همه اهل موسیقی چه در شهرها و چه در روستاها و قصبات هنوز ریشه های ارزش شناختی هنر به ارث رسیده شان را حفظ می کنند.»

وی ریشه های این موسیقی را به باورهای مردم و اعتقادات مذهبی شان مرتبط می داند و دلیل این باور را آغاز موسیقی و آوردن اشعاری مرتبط با واژه هایی چون الله، مولا، خدا و یار عنوان می کند و به دستی بیان می کند که حفظ این موسیقی، حفظ بخش مهم از هویت ملی و مذهبی ما ایرانیان است. جاوید به ماندگاری موسیقی نواحی یادیدی روشن بینانه نگاه می کند و معتقد است که این موسیقی هنوز زنده و جاری است و آنچه آنچنان است که هنوز نه تنها مرزهای زمینی بلکه مرزهای معنوی بشریت را می تواند درنوردد و به سادگی در جهان جهان جای یابد. او در جمله اول این کتاب، به موسیقی تهران و حومه، موسیقی ترک های ایران، موسیقی ترکمن های ایران، موسیقی کردهای ایران، موسیقی لرهای ایران، موسیقی بختیاری، موسیقی کولیان ایران، موسیقی گیلان و تالش، موسیقی سیستان و بلوچستان، موسیقی جنوب خراسان و خراسان میانه، موسیقی مازندران و موسیقی گلستان پرداخته است.

مولف و پژوهشگر، موسیقی ما ایرانیان در بخش فرهنگ موسیقی هنوز حرف های بسیاری برای جهان داریم که طی قرون اخیر ناگفته مانده و با مرگ هر استاد قسمتی از این فرهنگ سترگ در دل خاک پنهان شده است. وی با تاکید بر این نکته که ما باید به شناخت بیشتر این موسیقی بپردازیم و از تقلید موسیقی غربی بپرهیزیم، می نویسد: «اگر بنا بر این بگذاریم که ما ارکسترهای عظیمی ایجاد کنیم که بهترین شکل قطعات آهنگسازان برجسته غربی را اجرا کند و در نهایت تاییدیه محکمی هم از جهانیان در این رابطه بگیریم، چه کرده ایم؟ آیا غیر از این است که تقلید خوبی از کسانی کرده ایم که هزاران فرسنگ فاصله فرهنگی و هویتی با ما دارند؟ آیا آن زمان که در این تقلیدها از فرهنگ موسیقی فرنگیان، نام ایرانیان بر تارک جهان بدرخشد، چیزی را از دست نداده ایم و هویت خود را انکار نکرده ایم؟» جاوید سپس به این نتیجه می رسد که متأسفانه طی یک و نیم قرن اخیر به غلط راه پیموده ایم و همچنان جریانی اصرار دارد که این راه غلط را ادامه بدیم. وی در این باره می نویسد: «آب به آسیاب دشمن ریختن و همسو شدن با بیگانه یعنی همین. هدف این کوچک ترین از نگارش این مختصر، آشنایی دادن به علاقه مندان میراث معنوی باستانی و ایجاد ارتباط با داشته های خودمان است که از بررسی و تحلیل دور مانده و در حال اضمحلال است.»

جاوید موسیقی نواحی ایران را در کار، تولد، رویش، حماسه، آموزش، درمان، سور، سوگ، پندآموزی، طنز، عبادت، آیین های دین مدارانه، عرفانی و ... تقسیم می کند و این شاخص ها را در چهار سن اجتماعی جای می دهد: موسیقی کودک، موسیقی نوجوان، جوان مذکر و مونث، موسیقی میانسالان و موسیقی کهنسالان و اضافه می کند: «پدید آمدن مسئله موسیقی منطقه ای یا ناحیه ای یا بومی از زمانی آغاز شد که اجتماعات کلان یکدست و همدل نخستین با تحولات مختلف

نگاهی به «تا شقایق هست» مجموعه نقاشی های سهراب سپهری

شعر نقاشی بر بوم

و اعمال سهراب نوشته شده اند، مثال هایی می آورد و در آخر با اشاره ای کوتاه به گاهشمار زندگی او این بخش را به پایان می برد.

زندگی نامه، گاهنامه و سفرهای هانری گوتس نیز که آثار نقاشی اش نزدیکی خاصی با نقاشی های سهراب دارد در چند صفحه و به اختصار بیان شده است. به اعتقاد نگارنده این کتاب، وجود یک عملکرد تقریباً مشترک در کار این دو هنرمند و گرایش های مشابه و همچنین همزمانی و هم عصری این دو، این تفکر را در بیننده زنده می کند که آنان یکدیگر را دیده اند یا شاید سپهری توانسته است از طریق آثارش با او آشنایی حاصل کند.

بخش اصلی کتاب که به نقاشی های این دو اختصاص دارد با شناسنامه ای کوتاه از هر اثر همراه است. اغلب تصاویری که در کتاب وجود دارند، نقاشی هایی از سهراب است که در حال حاضر در موزه هنرهای معاصر کرمان نگهداری می شوند. در انتهای کتاب نیز نقاشی هایی از هاری گوش برگزیده و چاپ شده اند تا امکان مقایسه را برای بیننده و خواننده کتاب فراهم کند. کاشفی در انتهای مقدمه خود بر کتاب می نویسد: «سهراب سپهری نیز همچون هانری گوتس، دنیای تخیلات خود را که همان نگاه خیال پردازانه او است به دور از واقع گرایی محض، در محیط و فضایی غریب و ناشناخته می آفریند و آن را دنبال می کند.»

سهراب سپهری در سال ۱۳۵۹ در بیمارستان پارس بدرود حیات گفت.

اصیل ایرانی را دوست داشت، موسیقی مدرن را هم گوش می کرد. آخرین موسیقی ای که برای او به بیمارستان برده بودم، موسیقی آب اثر هندل بود که خیلی به آن علاقه داشت.»

کتاب با ذکر مقدمه ای به قلم پروانه سپهری آغاز می شود و سپس جلال الدین کاشفی به بررسی ویژگی های کار سهراب، نگاه او به نقاشی، طبیعت و موضوعاتی می پردازد که دغدغه های ذهنی او بوده اند.

در این میان از کتاب های بسیاری که در شرح احوال

فیگوراتیو با رویکرد به طبیعت خلق شده اند و در راستای نقاشی هایی که همیشه از او دیده ایم، عشق بی حصرش را به طبیعت نشان داده است. اما آنچه او از طبیعت به نمایش می گذارد زاینده شور و حال و نشئت گرفته از اعماق وجود او است.

پروانه سپهری می نویسد: «او راجع به هر هنری مطالعه می کرد. بعد از مرگش یادداشت های او را دیدم و تعجب کردم که چقدر راجع به موسیقی و رابطه آن با نقاشی مطالعه کرده. همیشه می گفت دوست دارد تار بزند ولی هیچ وقت فرصتی پیش نیامد. موسیقی

«سهراب پراز نور و عشق به زندگی است؛ برخلاف بعضی که می پندارند او غمگین و گوشه گیر بوده، اما اصلاً این طور نبود. باید بگویم او عاشق زندگی بود، عاشق طبیعت، درختان و حیوانات.» این روایت پروانه سپهری است. از نقاش و شاعری که این عشق به زندگی در تمام واژه هایش و رد قلم هایش بر بوم به روشنی پیداست. روایتی ساده و کوتاه در مقدمه کتابی کم حجم با نام «تا شقایق هست» کتاب گزیده ای از نقاشی های سهراب سپهری است با انتخاب جلال الدین سلطان کاشفی که فرهنگستان هنر آن را منتشر کرده است.

پروانه سپهری می نویسد: «نقاشی هایی که در این کتاب آمده را من ندیده بودم، چون در اتریش بودم و سهراب قبل از سفر به ژاپن آنها را کار کرده بود. از ژاپن برایم نامه می نوشت؛ از کار هایش. من نیز از پیشرفتم در موسیقی برایش می نوشتم.»

تاکنون کتاب ها و مقالات بسیاری در باب نگاه شاعرانه سهراب به رشته تحریر در آمده و آلبوم های گوناگونی از نقاشی های این هنرمند نوپرداز ایران، گاه به صورت پراکنده و گاه به شکلی منسجم، به عنوان مجموعه آثار، به چاپ رسیده است. با این حال باز هم شاهد آثاری هستیم که سهراب در قلمرو نقاشی به وجود آورده و تا به حال به چاپ نرسیده اند؛ آثاری که گویای دست پرتوان او و طراوت اندیشه های نقاشی های او در کتاب حاضر در بستر عناصر

بسمه تعالی

فراخوان

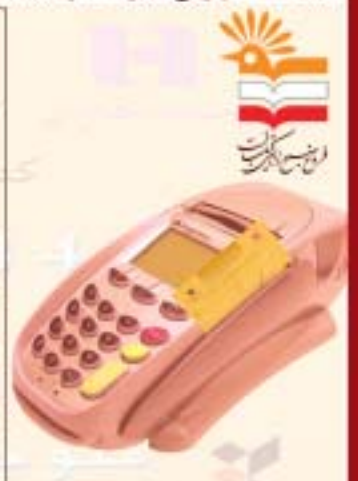

به منظور اجرای قانون برنامه چهارم توسعه فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی کشور و برای هدقمند کردن یارانه های حوزه نشر و هدایت آنها به سوی مصرف کنندگان واقعی، طرح توزیع کارت الکترونیکی خرید کتاب ویژه دانشجویان، طلاب علوم دینی، اهل قلم و دیگر واجدان شرایط با حمایت معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی توسط موسسه خانه کتاب به اجرا در می آید.

بر اساس این طرح، کارت الکترونیک خرید کتاب جایگزین بین های کاغذی شده و افراد با در اختیار داشتن این کارت و یک شماره رمز می توانند تا سقف شارژ شده در کارت، اقدام به خرید کتاب نمایند. بر اساس محاسبات و آمارهای موجود پیش بینی می شود در سراسر کشور حدود چهار میلیون نفر مشمول این طرح شوند. بر این اساس و به منظور ایجاد زیرساخت های لازم، ضروری است کتابفروشی ها که آخرین حلقه توزیع کتاب در کشور محسوب می شوند، به سامانه دریافتی این کارت ها مجهز شوند. لذا از کلیه ناشران و کتابفروشان که دارای مجوز معتبر از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و یا اتحادیه صنعتی بوده و تاکنون موفق به استفاده از این سیستم در فروشگاه خود نشده اند، تقاضا می شود جهت نصب دستگاه کارت خوان، فرم زیر را تکمیل و به همراه تصویر مجوز مربوطه به نشانی: خیابان انقلاب- بین صبای جنوبی و فلسطین- موسسه خانه کتاب- طبقه منفی دو ارسال و یا به صورت حضوری به موسسه خانه کتاب ایران بخش کارت الکترونیکی خرید کتاب مراجعه نمایند.

فرم درخواست نصب دستگاه کارت خوان

نام واحد فروشگاهی / کتاب فروشی / انتشاراتی	شماره تلفن:
نشانی:	سال تاسیس:
نشانی الکترونیکی:	مشخصات مدیر مسئول:
نام:	نام خانوادگی:
شماره شناسنامه:	کد ملی:
صادره از:	متولد:

این هفته با ندا حیدریان، سراینده مجموعه «قاب عکس صورتی»

فوران روح

ندا حیدریان متولد ۱۳۵۹ تهران است و اولین مجموعه شعر او سال گذشته به چاپ رسید. این شاعر جوان به گفته خودش قصد دارد اصول و قواعد شعر کلاسیک را به خوبی بیاموزد و به عنوان بستری مستحکم در آینده به کار گیرد. گفت و گوی کوتاه ما را با او بخوانید.

خانم حیدریان! شما در اولین کتابتان یعنی «قاب عکس صورتی» سعی کرده‌اید در قالب کلاسیک تجربه‌هایی داشته باشید. برای ما بگویید در دورانی که شعرهای سپید و نوظفداری برای خودش پیدا کرده، این عمل شما چه پيامی دارد؟ من فکر می‌کنم بسیاری از اشعار سپید و نو متأسفانه بدون پشتوانه‌های لازم ادبیات کلاسیک سروده می‌شوند و هیچ مبنای علمی ندارند. در مورد خودم هم باید بگویم که سرودن به شیوه کلاسیک یکی از علاقه‌های ذاتی من است. فکر می‌کنم سرودن به این شیوه تأثیرگذارتر است و مرا بیشتر راضی می‌کند.

شما کتابتان را با سرمایه شخصی چاپ کرده‌اید و ظاهراً پول زیادی هم داده‌اید، آیا پرداخت این

مبلغ تا کنون برگشت داشته یا خیر؟ متأسفانه خیر. چون فکر می‌کنم این کتاب آن گونه که باید و شاید پخش نشده و از طرف دیگر مخاطبان شعر هم اندک هستند و ممکن است برخورد با شعرهای کلاسیک این گونه باشد. اغلب شعرهای شما ریشه‌های مذهبی دارند در عین حال می‌توان گفت آن شعرهایی که درباره ائمه اطهار (ع) است به لحاظ ساختار هم محکم ترند. آیا درباره موضوع و ساختار شعرها از قبل کار کرده‌اید؟ همین طور است. من تلاش کرده‌ام در مورد شعرهایی که مربوط به ائمه (ع) است جوشش و کوشش بیشتری از خودم نشان بدهم به خصوص شعرهایی که به مولای علی (ع) ارتباط دارند. من هم تلاش کرده‌ام مثل هر مسلمان دیگر که علاقه‌ای ذاتی به ائمه اطهار (ع) دارد، ارادت خودم را به این شکل عرضه کنم.

برای آماده کردن این مجموعه چقدر زمان صرف شده است. حدود دو سال.

کلی اشعار کلاسیک مشکلاتی دارد؟ بله، قبول دارم. اما این را هم باید بگویم که شعرهای مجموعه من بیشتر حرف‌های دل است و سعی کرده‌ام قبل از آن که به ساختار توجه کنم به برون افکنی حالات روحی خودم بپردازم. یعنی می‌خواهید این برون افکنی را بدون در نظر داشتن قواعد حرفه‌ای ادامه دهید؟

خیر، خوب می‌دانم که کار ادبیات با انتقاد پذیری مستحکم تر می‌شود و اگر دوستانی پیدا شوند که اشکالات شعرهایم را بگویند قطعاً خوشحال می‌شوم.

قصد ندارید ذوقتان را در شعر نو و سپید هم آزمایش کنید؟

فعال باید در درجه اول اصول شعر کلاسیک را بیشتر دنبال کنم و قصد دارم در این رشته به شناختی جامع تر برسم. این راهم بگویم که شعر نو نمی‌تواند مرا راضی کند. البته ممکن است آینده این رویکرد تغییر کند.

اولین شعرتان را در چند سالگی سرودید؟ من از اوایل دوران دبیرستان شعر می‌گفتم ولی هیچ وقت به فکر چاپ آنها نبودم. الان حدود هفت سال است که تلاش می‌کنم مشکل جدی تری شعر بگویم.

شعرها را قبل از چاپ به کسی هم نشان داده‌اید یا خیر؟

بله. به یکی از معلمان ادبیات نشان دادم و ایشان هم لطف کردند و راهنمایی‌های لازم را انجام دادند.

غیر از این مجموعه، کارهای دیگری هم دارید که آماده چاپ باشد؟

حقیقتش این است که من هیچ وقت با تصور چاپ کردن، شعر نمی‌گویم. من بیشتر سعی می‌کنم که حالات و لحظه‌های خودم را ثبت کنم، البته شعرهای زیادی دارم ولی هنوز فکر نکرده‌ام که آماده چاپ هستند یا نه.

قبول دارید که مجموعه اولتان به لحاظ ساختار

در هفته گذشته از نظر انتشار کتاب‌های چاپ اول، گزار با سیزده عنوان پرکارترین ناشر؛ خاتم فرنیاس سفریور با دوازده عنوان کتاب پرکارترین مؤلف؛ و آقای محمد نیک‌گفتار قسری با پنج عنوان کتاب پرکارترین مترجم بوده‌اند.

شاخص‌های آماری کتاب‌های بزرگسال

شاخص‌ها	مقدار	مشخصات کتاب‌ها
پرکارترین کتاب	۲۵۰۰ ریال	دعای سعاد درشت خط با ترجمه و علامت وقف، ناشر: اردیبهشت، چاپ ۱، ۴۴ صفحه، ۵۰۰۰ نسخه
گرانترین کتاب	۲۲۰۰ نسخه	اصول و تفسیر در ریاضی و هند و فک و صورت استوارت وایت، کامران دوامی، ناشر: ایما، چاپ ۱، ۶۰۴ صفحه، ۲۴۰۰۰۰ ریال
بیشترین تیراژ چاپ	۶۶ مرتبه	زبان و ادبیات فارسی عمومی، برگزیده‌ی نون انجمن علمی فصل سه‌شنبه تگارش فارسی، مباحث دستور و زبان‌شناسی، حسن ذوالفقاری، ناشر: نشر چشمه، ۸۸۴ صفحه، ۵۰۰۰ نسخه، ۶۰۰۰۰ ریال
بیشترین شمارگان	۱۰۰۰۰۰ نسخه	القرآن التکریم، مهدی الهی‌نژاد، ناشر: نایان، چاپ ۱، ۶۱۶، ۷ صفحه
کمترین شمارگان	۳۰۰ نسخه	تایخ امرگرنی از کارگاه‌های خدمات ایارداری - ۱۳۸۴، ناشر: مرکز اسرار ایران، چاپ ۱، ۴۸ صفحه، ۵۰۰۰ ریال
بیشترین صفحه	۱۷۷۶ صفحه	کلیات نسبی براساس چاپ بدیع‌الزمان فروزانفر، جلال‌الدین محمد بن محمد مولوی، ناشر: هرمس، چاپ ۱، ۲۰۰۰ نسخه، ۱۵۰۰۰۰ ریال
کمترین صفحه	۱۰ صفحه	المطهره المبارکه، وارث کندی، ناشر: بران، چاپ ۱، ۵۰۰۰ نسخه

شاخص‌های آماری کتاب‌های کمک‌درسی

شاخص‌ها	مقدار	مشخصات کتاب‌ها
پرکارترین کتاب	۵۰۰۰ ریال	هنگام با معلم علوم سال اول دبستان، فاطمه خانی، ناشر: علم و اندیشه، چاپ ۱، ۷۱، ۴ صفحه، ۲۰۰۰ نسخه
گرانترین کتاب	۱۱۳۰۰۰ ریال	درس و تکاور ساختمان داده‌ها، ویژه داوطلبان تکاور کارشناسی ناپوسته کامپیوتر، شامل علامه سه کتاب مرجع هورویتز، لیبشوتز، تنجاوی، تریس کامل، حیدررضا مقیمی، ناشر: گسترش علوم پایه، چاپ ۱، ۶۶۴ صفحه، ۲۰۰۰ نسخه
بیشترین تیراژ چاپ	۸۸ مرتبه	کجیته سوالات امتحانی طیف‌بندی شده نوین ریاضی، کلاس پنجم ابتدایی، شامل سوالات طیف‌بندی شده براساس موضوعات کتاب درسی...، نصرالله جلالی، ناشر: مهد دانش، ۲۰۰ نسخه، ۱۳۰۰۰ ریال
بیشترین شمارگان	۲۰۰۰۰ نسخه	کجیته سوالات طیف‌بندی شده نوین: تعلیمات اجتماعی کلاس پنجم ابتدایی، شامل سوالات طیف‌بندی شده براساس موضوعات کتاب درسی...، نصرالله جلالی، ناشر: مهد دانش، چاپ ۱، ۱۱۰۰۰ ریال
کمترین شمارگان	۵۰۰ نسخه	آمار و مدل‌سازی، سیروس سبیری، ناشر: آنگک مغربو مساجدی، چاپ ۱، ۱۲۸ صفحه، ۱۵۰۰۰ ریال

تعداد ناشران در این هفته	تعداد کتاب‌های بدون تیراژ	تعداد پدیدآورندگان			
		مترجم	زن	زن	زن
۲۸۲	۹۷	۹	۰	۴۵۵	۱۱۰

* مؤلف نامی پدیدآورندگان (ماده نویسنده، ناشر، گردآورنده، مترجم و...) به جز مترجم

گزارش آماری هفته

گزارش آماری هفته از سوی بخش کتابداری و اطلاع‌رسانی "خانه کتاب" و براساس اطلاعات ثبت شده در بانک اطلاعات این موسسه ارائه می‌شود. از شنبه ۸۶/۱۱/۲۰ تا چهارشنبه ۸۶/۱۱/۲۲. عنوان کتاب در بانک اطلاعات خانه کتاب ثبت شده است. بیشترین تعداد کتاب‌ها در موضوع آموزش و کمک‌درسی و سپس دین بوده است. پس از آن به ترتیب موضوعات ادبیات، علوم عمومی، کودک و نوجوان و سایر موضوعات قرار دارند.

گزارش آماری کتاب‌های منتشره در هفته گذشته (به تفکیک موضوع)

ردیف	موضوع	تعداد کل	تیراژ*	ترجمه	چاپ اول	چاپ جدید	تهران	تهرانستان	شمارگان متوسط	صفحه متوسط
۱	کلیات	۲۲	۱۷	۵	۱۱	۱۱	۲۰	۲	۲۶۵۹	۲۶۰
۲	فلسفه و روانشناسی	۲۱	۱۱	۱۰	۷	۱۴	۲۰	۱	۲۷۷۷	۲۴۱
۳	دین	۱۵۴	۱۱۸	۳۶	۶۰	۸۴	۶۲	۸۷	۳۲۶۵	۴۲۱
۴	علوم اجتماعی	۵۴	۲۴	۱۱	۲۲	۲۲	۴۴	۱۰	۳۵۰۶	۲۱۸
۵	زبان	۲۲	۲۰	۳	۱۷	۲۰	۲۲	۰	۲۱۶۷	۵۱۲
۶	علوم طبیعی و ریاضیات	۱۴	۱۱	۳	۴	۱۱	۱۵	۰	۲۴۸۰	۲۴۴
۷	علوم عمومی	۸۶	۵۶	۳۰	۴۱	۴۵	۸۴	۲	۲۲۳۸	۲۹۸
۸	هنر	۲۸	۲۰	۵	۱۱	۱۴	۲۴	۱	۲۵۴۸	۲۲۰
۹	ادبیات	۱۰۶	۹۰	۱۶	۶۰	۴۶	۸۹	۱۷	۲۲۱۳	۲۲۱
۱۰	تاریخ و جغرافیا	۲۷	۲۸	۲	۱۴	۱۳	۲۲	۴	۲۴۸۷	۲۰۶
۱۱	آموزشی و کمک‌درسی**	۲۳۵	۲۳۴	۱	۲۶	۲۷۹	۲۲۸	۱۰	۳۴۲۶	۱۲۵
۱۲	کودک و نوجوان	۸۴	۲۰	۶۲	۲۸	۵۵	۷۳	۱۰	۴۲۴۷	۶۲
	جمع بندی	۹۵۱	۸۷۵	۱۷۶	۳۲۷	۶۱۴	۸۱۲	۱۳۶	۲۰۹۱	۲۹۶

* تیراژ: به نامی از ناشر اعلام می‌شود که ترجمه باشد از بیرون، تصحیح، ترمیم، نظیر و...
 ** منظور از موضوع آموزشی و کمک‌درسی: کلیه کتاب‌هایی است که به نحوی با مواد درسی و برنامه‌های آموزشی نظام تعلیمات ابتدایی، راهنمایی و دبیرستان مربوط هستند و شامل کتاب‌های تالیفات از بیرون هستند.

شاخص‌های آماری کتاب‌های کودک و نوجوان

شاخص‌ها	مقدار	مشخصات کتاب‌ها
پرکارترین کتاب	۱۵۰۰۰۰ ریال	دوره معارف جراحات سلامت‌انگیز: پاسخ به سوال‌های کودکان و نوجوانان، کارول استوت، رویا خونی، ناشر: معارف، چاپ ۱، ۳۹۴ صفحه، ۲۲۰۰ نسخه
بیشترین تیراژ چاپ	۱۸ مرتبه	مشهورترین نویسندگان و شاعران، زهرا رضایی، ناشر: کتاب دریا، ۱۱۲ صفحه، ۱۰۰۰۰ نسخه، ۱۰۰۰۰ ریال
بیشترین شمارگان	۱۰۰۰۰ نسخه	حضرت فاطمه زهرا (س)، واحد پژوهش انتشارات مسجد مقدس جمکران، ناشر: مسجد مقدس جمکران، چاپ ۲، ۲۴ صفحه، ۲۰۰۰۰ ریال
کمترین شمارگان	۵۰۰ نسخه	تپا کسی که دید، کامیورو بیکهو، لایلا لوزوی‌پار، ناشر: خورشید، چاپ ۱، ۱۵۲، ۱۱ صفحه، ۱۹۵۰۰ ریال
بیشترین صفحه	۲۹۶ صفحه	قصه‌های مسنون شده، آریه لویز، مجریه نجف‌خانی، ناشر: نشر افق، چاپ ۱، ۲۲۰۰ نسخه، ۳۵۰۰۰ ریال

وب‌گردها بیش از دیگران کتاب می‌خوانند

در حالی که بسیاری از ناشران و تولیدکنندگان کتاب این سال‌ها صحبت از تاثیر نامطلوب اینترنت بر صنعت نشر و کتاب می‌کردند، هفته گذشته نتایج یک نظر سنجی در آلمان منتشر شد که حاکی از نداشتن تاثیر نامطلوب اینترنت بر کتاب دارد.

این نظر سنجی که توسط یک مؤسسه آلمانی انجام شده، نشان می‌دهد که ۳۹ درصد از ۳۰ هزار نفری که مورد پرسش قرار گرفته‌اند، عنوان کرده‌اند که امروز بیشتر از زمانی که اینترنت نداشتند کتاب می‌خوانند. نتایج این نظر سنجی روز ۱۳ فوریه در فرانکفورت منتشر شد. ۲۵ درصد سؤال‌شوندگان دلیل افزایش ساعات مطالعه خود را دسترسی راحت‌تر و سریع‌تر به کتاب‌ها از طریق اینترنت اعلام کرده‌اند. ۱۴ درصد نیز تازه‌های کتاب را در اینترنت پیدا می‌کنند.

در این نظر سنجی غیررسمی از هر دو نفر، یکی اعلام کرده که ساعات مطالعه‌اش با افزایش استفاده از اینترنت نسبتی نداشته است.

در مقابل ۱۱ درصد از استفاده‌کنندگان اینترنت، کمتر از قبل مطالعه می‌کنند. کاهش ساعت کتابخوانی این افراد نیز یا به دلیل این است که اطلاعات مورد نیاز خود را از اینترنت کسب می‌کنند یا این که گشت و گذار اینترنتی زمان چندانی برای آنها برای مطالعه باقی نمی‌گذارد.

با این همه و به رغم تنوع بازار آنلاین اما بازار کتاب و کتابفروشی همچنان گرم است و حتی کتاب‌های گویا هم نتوانسته‌اند جای چندانی میان بزرگسالان باز کنند و بیشتر طرفداران خود را در میان گروه سنی کودکان جستجو کنند. بدین ترتیب به نظر می‌رسد پیش‌بینی‌ها برای به حاشیه رفتن کتاب توسط رایانه و اینترنت در هاله‌ای از ابهام باقی مانده و یا هیچ‌گاه به تحقق نپیوندد.

اسکندریه، پایتخت فرهنگی جهان اسلام
هفته گذشته همزمان با آغاز ششمین دوره نمایشگاه بین‌المللی کتاب اسکندریه، سازمان اسلامی آیسسکو، این شهر اسلامی را به عنوان پایتخت فرهنگی جهان اسلام در سال ۲۰۰۸ انتخاب کرد.

مقارن با برگزاری نمایشگاه کتاب و انتخاب اسکندریه به عنوان پایتخت فرهنگی جهان اسلام در ۲۰۰۸، نمایشگاهی نیز در این شهر دایر می‌شود که در این نمایشگاه، تصاویری از شهر اسکندریه از زمان تأسیس، تاریخ، توسعه، اسکان، نهضت، تکتک‌های فرهنگی آن به نمایش در می‌آید. اسکندریه در ۲۱۰ کیلومتری شمال غرب قاهره به عنوان دومین شهر بزرگ مصر پس از قاهره است که در امتداد دریای مدیترانه قرار دارد.

۱۰۰ هزار دلار برای پیاده روی در فضا
مجموعه شعر پیاده روی در فضا جایزه ۱۰۰ هزار دلاری شعر کینگزلی تافتز را نصیب خود کرد. این جایزه که هر ساله به شاعری که با وجود تازه کار بودن بتواند اثری شایسته و درخور توجه خلق کند، اعطا می‌شود در حالی که شاعر نوقلم تام اسلای تعلق گرفت که اولین کار جدی این نویسنده به شمار می‌رفت و پیش از این تجربه کار حرفه‌ای نداشته است. اسلای که معلم دبیرستان است قبلاً دو دفتر شعر کوتاه «زنجیره» و «خانه رویایی» را در کارنامه ادبی خود ثبت کرده بود.

شکایت بابت سیم الارث
بازماندگان نویسنده مجموعه کتاب‌های ارباب حلقه‌ها هفته گذشته در حالی از استودیو نیولاین برای نپرداختن سهم آنها از فروش سه گانه سینمایی بر مبنای این کتاب‌ها شکایت کردند که موسسه خیریه تالکین

تراست به نمایندگی از هارپر کالینز ناشر و املاک جی آر. آر. تالکین هفته گذشته شکایت خود از نیولاین را به دیوان عالی لس آنجلس ارائه داد. وکلای این بنیاد خیریه با بیان این که نیولاین حتی یک دلار از سود حاصل از فروش سه فیلم ارباب حلقه‌ها شامل «یاران حلقه»، «دورج و بازگشت پادشاه» را نپرداخته است از این شرکت به بهانه کلاه برداری شکایت کردند. چرا که قرار بود این استودیو ۷/۵ درصد از مبلغ حاصل از فروش سه گانه پتر جکسن را به وراثت تالکین بپردازد.

مجموعه کتاب‌های ارباب حلقه‌ها اولین بار در فاصله سال‌های ۱۹۵۴ تا ۱۹۵۵ منتشر شد و در دهه ۱۹۶۰ محبوبیت فراوان پیدا کرد اما این کتاب فراموش شد تا این که توسط فیلم‌هایی با ساخت استودیو نیولاین دوباره محبوبیت یافت و در عرصه سینما با استقبال خوبی مواجه شد.

خالق «بیمار انگلیسی» نامزد جایزه کامن ولث
مایکل اونداتجه نویسنده سریلانکایی الاصل کانادایی نامزد بهترین کتاب جایزه کامن ولث در سال ۲۰۰۸ شد. این جایزه که هر ساله به نویسندگانی از کشورهایی از آفریقا، کانادا، آسیا و اقیانوسیه تحت عنوان کشورهای مشترک المنافع اعطا می‌شود، از معتبرترین جوایز ادبی انگلیسی زبان به شمار می‌آید.

۳۹ درصد از ۳۰ هزار نفری که مورد پرسش قرار گرفته‌اند، عنوان کرده‌اند که امروز بیشتر از زمانی که اینترنت نداشتند کتاب می‌خوانند. ۱۴ درصد نیز تازه‌های کتاب را در اینترنت پیدا می‌کنند

از نامزدهای مطرح این جایزه در بخش بهترین کتاب می‌توان هری گونزرو، نیکلاس شکسپیر، کاترین اوفلاین، دیوید داویدار و سوزان مان را نام برد. مایکل اونداتجه یکی از نویسندگان مطرح جهان است که تاثیر زیادی بر نویسندگان نسل خود گذاشته و بیمار انگلیسی رمان مطرح اوست که فیلم ساخته شده براساس آن به عنوان بهترین فیلم اسکار انتخاب شد. این نویسنده در سریلانکا متولد شد اما تحصیلاتش را در انگلیس به پایان برد و سپس به کانادا مهاجرت کرد. او جوایز زیادی را دریافت کرده که از آن جمله می‌توان به جایزه بوکر، جایزه شعر ژنرال - فرماندار، جایزه مدیسی و همچنین گیلر اشاره کرد. دست نوشته، «شیخ آیل»، «در پوست شیر» و «دیو سادرو» از مشهورترین آثار وی به شمار می‌آیند.

ساعت‌های داغ بعد از ۶۷ سال
رمان گمشده‌ای با عنوان «ساعت‌های داغ» و به قلم ام دونادیو که نام مستعار مارگریت دوراس نویسنده مطرح فرانسوی است و در سال ۱۹۴۱ و در ۱۹۵ صفحه در پاریس منتشر شده است بعد از ۶۷ سال در یک کتابفروشی در پاریس یافت شد. نسخه نایاب این کتاب که پس از ۶۷ سال پیدا شده یک رمان اسرارآمیز منتسب به مارگریت دوراس نویسنده سرشناس فرانسوی است. او این کتاب را در طول جنگ جهانی دوم و در توصیف شرایط نامساعد زندگی و مصائب آن نوشته است.

«ساعت‌های داغ» از جمله کتاب‌های نایابی است که در همان سال انتشار تمام شد. مارگریت دوراس در سال ۱۹۱۴ و در ویتنام به دنیا آمد. او تحصیلاتش را در رشته علوم سیاسی در فرانسه به پایان برد و از سن ۲۷ سالگی کار نویسندگی را به طور حرفه‌ای آغاز کرد و با نوشتن کتاب‌هایی مانند «هیروشیما عشق من» و «عاشق به شهرت جهانی دست یافت». او در سال ۱۹۹۶ درگذشت.

بازخوانی جنگ اول جهانی در درشکه
بازخوانی وقایع جنگ اول جهانی از نگاه یک شاهد

عینی کتابی است که با عنوان «درشکه روی سقف» به تازگی منتشر شده است. بازخوانی وقایع سال‌های ۱۹۰۰ تا ۱۹۲۵ جهان در کتاب «درشکه روی سقف» نوشته یک نویسنده آماتور ۱۰۳ ساله به نام تیلدا دنیس اگر تسون در حالی که بازار کتاب عرضه شده است که این کتاب که در برگیرنده همه تغییرات قرن بیستم از آغازین روزهای آن است به تصویر کردن وقایع گوناگونی می‌پردازد که جهان در این دوره تجربه کرده است. اختراع اتومبیل، راه یافتن برق به خانه‌ها، سنگ فرش شدن جاده‌ها تا آمدن امواج کوتاه، تلویزیون، رایانه و مایکروسافت بخش‌های مختلف این کتاب را تشکیل می‌دهد که با استقبال بسیاری از سوی خوانندگان عمومی مواجه شده است و در کمتر از دو هفته بازار فروش را تسخیر کرده است.

نویسنده این کتاب که خود در سال ۱۹۰۴ میلادی متولد شده، شاهد بسیاری از این تغییرات از نزدیک بوده و با توجه به سفرهای دور و درازی که در بیشتر نقاط جهان انجام داده، عمری را به ماجراجویی گذرانده و تجربیات زیادی در نقاط مختلف جهان کسب کرده است.

مشوق این نویسنده برای نوشتن چنین کتابی فرزندان و نوه‌های او بوده اند چرا که فرزندان اگر تسون که سال‌ها به داستان‌های جالب مادرشان گوش داده بودند، بعدها به این نتیجه رسیدند که این داستان‌ها می‌تواند برای بسیاری از مردم جالب باشد؛ از همین رو او را تشویق کردند تا همه آنچه را سال‌ها به خاطر سپرده و برای آنها نقل کرده است در اختیار افراد بیشتری قرار دهد.

تیلدا دنیس اگر تسون نیز پایدیرش پیشنهاد فرزندانش شروع به مکتوب کردن همه آن چیزهایی کرد که در این سال‌های طولانی خود شاهد آنها بوده است. این کتاب در برگیرنده مطالب درهم تنیده‌ای از مسائل ورزشی، سیاسی، ادبی، مذهبی، آموزشی و پیشرفت‌های اجتماعی و فناوریانه است.

قافله انتظار

سیدمرتضی میرسراجی: دین پژوه

هم اکنون کتابی با عنوان قافله شکر را در حوزه مهدویت در دست انتشار داریم که در هفت فصل سامان یافته است. این کتاب به پیشنهاد عبدالقادر مبارک کانو، فردی نیجریه‌ای تبار نوشته شد و قرار است پس از انتشار به زبان هوسایی (زبان غرب آفریقا) نیز ترجمه می شود.

در کتاب حاضر مباحثی نظیر انواع غیبت، مطالعات مهدوی با استفاده از قرآن و روایات، نقش اخبار و روایات در شناخت حضرت حجت (عج)، پاسخ به سوالات فتنه انگیز بر اساس منابع اهل سنت، علل غیبت، راه ارتباط با امام زمان (عج) اهمیت حضور در دولت حضرت مهدی، رشد علوم پزشکی، رسانه ها و فضایماها، القاب رمزی حضرت و مدعیان دروغین نیابت برای اولین بار به شکل مفصلی پرداخته شده است.

من برای نوشتن کتاب حاضر از آثار کمال الدین شیخ صدوق، غیبت طوسی، غیبت نعمانی، بحارالانوار مجلسی و اثبات الوسیعه استفاده کرده‌ام البته نوع نگارش این کتاب جدید و قابل استفاده برای همگان است.

سخنی ذیل «فرهنگ سخن»

دکتر حسن انوری: فرهنگ نگار و متن پژوه

چندی است با همکاران فرهنگ بزرگ سخن مشغول تهیه کتابی به عنوان افزوده به این فرهنگ هستیم که در یک مجلد واژه‌های تازه‌ای به فرهنگ بزرگ سخن اضافه خواهد کرد.

این فرهنگ با عنوان "ذیل" دربرگیرنده لغاتی نظیر پودمانی، پیامک و برخی از واژه‌های جدید است که بعد از تألیف و انتشار فرهنگ هشت جلدی پیدا شده‌اند.

همچنین فرهنگ مشاهیر با سرپرستی بنده، در سه جلد شامل شرح اعلام و اشخاص ایرانی و غیر ایرانی از قدیمی ترین زمان‌ها تا سال ۲۰۰۷ میلادی و ۱۳۸۶ هجری شمسی از سوی نشر سخن در دست

انتشار است. جز این دو کتابی که عنوان کردم چندی است که کار من و همکارانم بر روی فرهنگ نوجوان (ویژه دانش آموزان دوره راهنمایی) که به صورت مصور و رنگی چاپ می شود، به اتمام رسیده و توسط همین ناشر در دست انتشار است. از سوی دیگر، نشر قطره در تدارک تجدید چاپ تصحیح بنده از کلیات سعدی است و انتشارات دانشگاه پیام نور نیز گزیده بوستان و گلستان را با ویرایش جدید تجدید چاپ خواهد کرد.

اولین بار در جهان

دکتر عزت الله فولادوند: مترجم فلسفه

پس از انتشار کتاب "مراحل و عوامل و موانع رشد سیاسی از سوی نشر ماهی؛ هم اکنون مشغول ویرایش و برگرداندن بخشی از یادداشت‌های هانا آرنت (به انتخاب خودم) هستیم که نخستین بار در جهان به فارسی منتشر خواهند شد.

این یادداشت‌ها از میان انبوهی از دستنوشته‌های هانا آرنت است که در کتابخانه کنگره آمریکا موجود است و تاکنون منتشر نشده انتخاب شده‌اند. البته

باید گفت که چون آرنت، آلمانی زبان بوده ولی این مقاله‌ها و یادداشت‌ها را به زبان انگلیسی نوشته شده، احتیاج به ویرایش زیادی دارد. بنابراین مجبورم هم انگلیسی آنها را ویرایش کنم و هم به فارسی ترجمه‌شان کنم.

کار ترجمه کتابی از آیزایا برلین با عنوان اصلی آزادی و خیانت به آزادی و عنوان فرعی شش دشمن آزادی بشر که درباره فیلسوفان قرن ۱۸ است، از انگلیسی به فارسی به پایان رسیده و در آینده‌ای نه

چندان دور از سوی نشر ماهی منتشر خواهد شد. همین ناشر در تدارک انتشار ترجمه من از کتاب "فلسفه، جامعه و سیاست" نوشته گروهی از نویسندگان است.

حرفی از آسمان

هادی منوری: شاعر

با همکاری سعید محمدی یک مجموعه سه جلدی با عنوان از آسمان جماران آماده و در دست انتشار داریم که مجموعه‌ای است دربرگیرنده تمام سروده‌های شاعران پیرامون حضرت امام (ره).

این مجموعه در حال حاضر مراحل نهایی چاپ و انتشار را پشت سر می گذارد و همین روزها از سوی انتشارات سخن گستر روانه بازار خواهد شد. تلاش ما بر این بوده است که تمام شعرهایی که درباره حضرت امام (ره) سروده شده را در یک مجموعه گردآوری کنیم تا نشان دهیم که مردم چقدر به امامشان علاقه‌مند هستند.

در اثر حاضر هیچ گونه ارزش گذاری در انتخاب اشعار صورت نگرفته است به طوری که خود من تا پیش از آنکه به کار گردآوری این مجموعه بپردازم نمی دانستم تا این اندازه و با این حجم بالا شعرهای زیبا و مستحکم درباره امام (ره) سروده شده است.

دروغ‌های تاریخی

دکتر محمد بقایی ماکان: مترجم و اقبال شناس

تصور می کنم همین روزها برگردان بنده از کتاب "نقد تواریخ هرودوت" نوشته اسپنسر دی اسکالا استاد تاریخ یونان باستان در دانشگاه هاروارد از سوی انتشارات یادآوران در حجمی بیش از دو بیست صفحه روانه بازار کتاب شود.

این کتاب شرح نبردهای ایران و یونان که در فاصله فرمانروایی کوروش بزرگ تا خشایار شاه است تاکنون به وسیله چند تن از مترجمان صاحب نام به فارسی برگردانده شده ولی پس از گذشت نیم قرن هنوز تجزیه و تحلیل دقیقی از این اثر در قالب کتابی مستقل به عمل نیامده و نظرات پدر تاریخ را در ارزیابی‌های جانبدارانه هرودوت از قوای کشورش به نقد نکشیده است.

نقد اسکالا در این کتاب از تواریخ هرودوت که در نفی نظرات اغراق آمیز این مورخ معروف است خواننده را به نکته‌های درخور تاملی می کشاند. نویسنده در نهایت نتیجه می گیرد که هرودوت را به دلیل اغراق‌های ناموجه باید پدر اکاذیب خواند نه پدر تاریخ. این نقد از آن رو مورد توجه خواننده قرار می گیرد که می داند منتقد وابسته به هیچ یک از دو سرزمین نیست.

کی‌یر گگارد و اقبال؛ فیلسوفان عشق عنوان کتاب بعدی من است که اخیراً به همراه کتاب "نقد روان شناسی و روان درمانی غرب از نگاه اقبال" از سوی اداره کتاب وزارت ارشاد مجوز نشر گرفته‌اند و طبق قرارهای اولیه من و نشر یادآوران تا نمایشگاه بیست و یکم منتشر خواهند شد.

رستگاری روی صحنه

منظر لشکری: نمایشنامه نویس

قصه دارم تا پایان سال جاری کتاب "زخم‌های ناتمام غزل تئاتر" را که شامل خاطرات تئاتری من و مشکلات تئاتر کشور است، منتشر کنم. علاوه بر این در حال حاضر مشغول تکمیل نمایشنامه "شفاعت" هستم و در صورت فراهم شدن امکانات، آن را اجرا خواهیم کرد تا شاید پس از اجرای آن بتوان خودم را برای انتشار این نمایشنامه راضی کنم. نمایشنامه شفاعت با محوریت تئاتر درمانی نوشته شده است.

دانشنامه‌ای برای متون باستانی

دکتر ابو القاسم اسماعیل پور: اسطوره پژوه

سال ۸۶ باید ۱۵ جلد اول نخستین دانشنامه متون باستانی کشور به پایان برسد. تدوین این دانشنامه از سال گذشته در پژوهشکده زبان و گویش پژوهشگاه میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری آغاز

شد.

این مجموعه شامل تمامی متون باستانی کشور است که بسیاری از آنها تاکنون مورد بررسی قرار نگرفته‌اند و نسبت به آنها نیز شناخت چندانی وجود ندارد. مطابق با برنامه، کل این مجموعه ۳۰ جلدی باید طی سه سال تدوین و منتشر شود، اما ما امیدواریم تا پایان امسال ۱۵ جلد و سال آینده نیز کار ۱۵ جلد دیگر را به پایان برسانیم و تاکنون کار پنج جلد از این مجموعه به پایان رسیده است.

این پنج نسخه ذکر شده به خط اوستایی است که برای نخستین بار منتشر می شود و علاوه بر تصحیح و ترجمه کتاب، اسکن برخی

هادی منوری

هادی منوری

صفحات نیز در داخل این مجموعه‌ها قرار گرفته است.

تاکنون سه جلد از این مجموعه چاپ شده و دو جلد دیگر نیز در مرحله نهایی نشر است و فکر می کنم در آینده‌ای نه چندان دور منتشر شود. دو نسخه چاپ شده در دو کتاب به خط اوستایی است که برای نخستین بار چاپ شده است و علاوه بر تصحیح و ترجمه کتاب، اسکن برخی صفحات نیز در داخل این مجموعه‌ها قرار گرفته‌اند.

جلد سوم این دانشنامه انواع روابط چین و ایران را از دوره اشکانی تا دوره شاهرخ تیموری دربرمی گیرد و توسط یک محقق چینی به نام جان سین لیان نوشته شده است. طرح متون باستانی از طرح‌های ویژه گروه زبان‌های باستانی و متون کهن است که با نظارت بنده و جناب سیروس نصرالله زاده صورت می گیرد.

جرعه‌ای از جام معنوی

دکتر علی اکبر نیک نفس: متن پژوه

هم اکنون مشغول بازبینی نهایی کتابی هستم که می تواند به ارتباط تمام طیف‌ها با اشعار مثنوی معنوی مولانا کمک کند. این کتاب با عنوان "شرح آسانی بر مثنوی" با هدف کمک به درک طیف‌های مختلف مخاطبان از فضای فکری مولانا نوشته شده است.

من برخلاف نظر برخی که اعتقاد دارند امروز یک فاصله عمیق میان نسل جوان و متون کهن به وجود آمده، با تجربه برگزاری کلاس‌های مختلف مولانا به این نتیجه رسیده‌ام که اتفاقاً نسل امروز بسیار مشتاق فراگیری این متون است. ناگفته نماند که مولانا راحت حرف نمی زند و اصولاً وارد شدن به فضای فکری او آسان نیست و درک اشعارش برای تمام اقشار جامعه سخت است. اما شور و حالی در مثنوی هست که در کمتر شعری می توان یافت. شعر مولانا با وجود دارا بودن مفاهیم انسانی، سبک و سیاق خود را در نحوه سرایش دارد بنابراین وارد شدن به این باغ فکری مسلمان نیازمند پیش دانسته‌هایی است.

علاوه بر این مشغول چکش کاری بر روی مجموعه‌ای از شعرهای این سال‌ها هستم. این کتاب مشتمل بر غزل، مثنوی و پاره‌ای اشعار نواست که با درون‌نمایه مفاهیم مذهبی مانند عاشورا سروده شده است.

سیاهان به روایت لسینگ

ضیاءالدین ترابی: مترجم و شاعر

تصور می کنم همین روزها برگردانم از کتاب "چال مورچه" نوشته دوریس لسینگ که اخیراً از سوی انتشارات سوره مهر منتشر شده است روانه کتابفروشی‌ها شود.

فضای کلی این داستان ۲۰ صفحه‌ای بر محور روابط دو کودک خردسال، یکی سیاه و دو رگه و یکی سفید و روابط این دو با جامعه‌ای که در آن رشد و نمو می کنند می گذرد. دوریس لسینگ با ظرافت خاصی به توصیف وضع زندگی آنان و نیز زندگی سیاهان و درد و رنج آنها و تصویر دنیای جهنمی سفیدپوستان حاکم بر منطقه می پردازد. من این کتاب را سال‌ها پیش ترجمه کرده‌ام و به تازگی با ویرایش دوباره تحویل انتشارات سوره مهر داده‌ام.

جز این در حال ترجمه تعدادی داستان کوتاه و شعر هستم؛ اما ترجیح می دهم تا تصمیم قطعی درباره انتشار آنها، حرفی نزنم.